

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
SAVARIA EGYETEMI KÖZPONT

BERZSENYI DÁNIEL TANÁRKÉPZŐ KAR

KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI INTÉZETI TANSZÉK

A biográfiai index
mint az életrajzi tájékoztatás integratív műfaja,
különös tekintettel a Magyar Életrajzi Kalauzra

Konzulens tanár:
Dr. Murányi Péter PhD
egyetemi docens

Készítette:
Németh Tibor Lajos
informatikus könyvtáros MA

Szombathely, 2014

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. A biográfiai index műfaji problematikája.....	9
3. A Magyar Életrajzi Kalauz nemzeti digitális névkataszter.....	11
3.1 A Magyar Életrajzi Kalauz adatgyűjtési koncepciója	13
3.2 A Magyar Életrajzi Kalauz fejlődése napjainkig.....	16
3.3 Az adattár szerkezeti felépítése.....	21
3.3.1 Törzsnévalak.....	22
3.3.2 Születési és halálozási dátumok.....	25
3.3.3 Születési vagy működési helyek.....	25
3.3.4 Foglalkozási adatszoportok.....	28
3.3.5 Elismerések (Akadémiai tagság, kitüntetések).....	31
3.3.6 Névvariánsok.....	33
3.3.7 Adateltérések.....	37
3.3.8 Egyéb (kiegészítő) adatok.....	38
3.3.9 Hivatkozások.....	40
3.4 Visszakeresési lehetőségek.....	43
3.4.1 Névalakra történő keresés.....	44
3.4.2 Kronológiai szűkítés.....	45
3.4.3 Adatmezők szerinti leválogatás.....	47
3.4.4 Összetett (kombinációs) keresés lehetőségei.....	49
4. Magyar biográfiai indexek.....	51
4.1 Hungarika Névkataszter.....	51
4.2 Magyar Életrajzi Index.....	54
5. Külföldi biográfiai indexek.....	65
5.1 World Biographical Index.....	65
6. A Magyar Életrajzi Kalauz fejlesztésének lehetőségei.....	71
6.1 Topográfiai szinkronitás.....	71
6.2 Áttekinthetőség fokozása egyes adatmezőknél.....	72
6.2.1 A foglalkozások tárgyköri hierarchikus jegyzéke.....	73
6.2.2 A források területi és szakterületi tematikus mutatója.....	103
6.3 Leválogatási finomhangolás.....	109
7. A Magyar Életrajzi Kalauz jövője.....	111
7.1 Felhasználási lehetőségek.....	112
7.2 Együttműködés, kapcsolatok.....	116
8. Összegzés.....	119
9. Felhasznált irodalom.....	121
1. sz. melléklet: A Magyar Életrajzi Kalauz rekordszáma (1994 - 2013)	131
2. sz. melléklet: A Magyar Életrajzi Kalauz feltöltöttségének átvilágítása	132
3. sz. melléklet: A Magyar Életrajzi Kalauz forrásjegyzéke (2014.03.31.).....	133

„Tetteid méltó célra irányuljanak, ám ne kérdezd, hogy befutnak-e a célba; legyen minden tettered minta és példa, nem pedig a célhoz vezető eszköz.”¹

Szinnyei József, Gulyás Pál és Viczián János emlékére²

1. Bevezetés

Végtelenül nehéz megfogalmazni az első gondolatokat egy olyan szakdolgozathoz, amely lassan immár egy emberöltőnyi kísérlet eredményeit próbálja meg összefoglalni. Nyilvánvaló és úgy gondolom, hogy természetes módon elfogult vagyok az általam évtizedek óta épített, „Magyar Életrajzi Kalauz” elnevezésű nemzeti névkataszterrel szemben, de legjobb tudásom szerint igyekszem érvényesíteni a szakmai objektivitás szempontjait értékelésem során. 1964-től 1993-ig éltem Csöngén, Weöres Sándor falujában. A kőszegi Jurisich Miklós Gimnáziumban érettségiztem és 1982 óta dolgozom a celldömölki városi könyvtárban, amely 1993-ban vette fel Kresznerics Ferenc nevét. A bibliotéka 2005-ben a Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár intézményegységeként működik, amelynek 2006 óta vagyok könyvtárvezetője³. 1985-ben, még javában a szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola történelem-könyvtár szakos hallgatójaként, tanulmányi ösztönzésre kezdtem el gyűjteni, kicédulázgatni a különféle, akkor még viszonylag kis számban rendelkezésemre álló forrásokból a szülőföldemhez, Kemenesaljához kötődő személyek adatait. Alig néhány alpmű feltárása után, hamar szembesültem azzal, hogy e lokális szempontú megközelítés nagyon sok helyben nem vagy alig ismert emberre hívta fel a figyelmet. Úgy gondoltam, hogy a gyűjtőkör kitágításával érdemes teljes

¹ Georg Klein: Szilárd Leó tízparancsolata. Budapest : Corvina, 2008. 35. p.

² Czígány Lóránt: Szinnyei-Gulyás-Viczián. In: Magyar könyvszemle, 1997. 1. sz. 105-109. p. - Különös tekintettel arra, hogy Viczián János nemrégiben hunyt el: Lengyel András: Viczián János (1940-2013). In: Magyar Könyvszemle, 2013. 4. sz. 523-524. p.

³ Az intézményi honlap címe, amelyre tartalomszolgáltatási szempontból többször fogok hivatkozni: <http://www.cellbibl.hu> [Letöltve: 2013. szeptember 2.]

körü feltárást végeznem, hogy egy bárhol, bárki számára hasznosítható adattárat hozzak létre. Lehet-e komolyabb szakmai kihívás egy információs szakember számára, mint hogy egyetlen korpuszban összegyűjtse mindazokat a személyeket, akik a magyar nép története során bármely vonatkozásban jelentőségre tettek szert illetve a különféle életrajzi adattárakban önálló címszóként megemléítésre kerültek? Ezen túl, közel három évtized tapasztalatai alapján talán joggal említem meg a cselekvő hazaszeretet hitet adó belső tüzét, amely nehéz időkben meleget adott és irányt mutatott számomra.

Nagyon hosszú és rögzös, de kínlódásaival és tévútjaival együtt szenvedélyesen gyönyörű volt az út az első katalóguscédulák rögzítésétől kezdve napjaink real-time (valós idejű) internetes adatbankjának jelenlegi, 3.0-ás verziójáig⁴. Nem cserélném el semmiért, pedig láttam „királyi utakat” és sajnos tapasztalnom kellett reményt keltően indult nagyívű vállalkozások alkonyában szemlélni a hátrahagyott töredékeket... Könyvtári és kutatási, szervezeti-infrastrukturális háttér nélkül, valamint kizárólag munkaidőn kívüli, szabadidőben végzett munkával lehetetlen küldetésnek tűnt a kitűzött cél: a reprezentatív nemzeti digitális névkataszter létrehozatala. Egy kezemen meg tudtam számolni azokat a könyvtári-információs és történeti tudományokkal foglalkozó szakembereket, akik hittek a megvalósításban. Örülök annak és rendkívül megtisztelő számomra, hogy a sors jóvoltából szakdolgozatom konzulensét, Dr. Murányi Pétert közöttük említhetem: ő publikálta az eddig egyetlen értékelő elemzést adatbankomról a magyar könyvtári szakirodalomban⁵. Gondolatmenetem felépítésében támaszkodni fogok arra az általam publikált tanulmányra, amelyben a „Magyar Életrajzi Kalauz” első évtizedét foglaltam össze a „Vasi Szemle” hasábjain, kibővítve akkori szemléletemet az utóbbi évtizedek internetes fejlődése

4 Az adattár honlapja az 1998-ban bejegyzett Magyar Biográfiai Index Betéti Társaság hivatalos rövidítéséből adódóan: <http://www.mabi.hu> [Letöltve: 2013. szeptember 2.]

5 Murányi Péter: Két biográfiai index adatbázis formájában : A Magyar Életrajzi Kalauz és a Magyar Életrajzi Index. In: Könyvtári Levelező/Lap, 2001. 7-8. sz. 23-30. p. (A továbbiakban: Murányi, 2001.)

nyomán kialakult információs erőtér legújabb fejleményeivel⁶. Bízom abban, hogy e közel három évtizedes munkám és megszerzett gazdag tapasztalataim feljogosítanak a biográfiai index mint különleges, esszenciális faktografikus tájékoztatási műfaj problematikájának áttekintésére és a létező nemzetközi illetve honi kezdeményezések kritikai elemzésére. Dolgozatomban e komplex, a magyar könyvtári gyakorlatban viszonylag kevésbé ismert és használt tájékoztatási forma tartalmi elemeire, koncepcionális összefüggéseire koncentrálok és csak a szükséges mértékben térek ki az adatbázisok működéséhez szükséges technológiai háttérre. Az elemzési szempontok során informatikai / tartalomszolgáltatási szempontból irányt mutatónak tekintem és mintegy kalauzként használom a nemzetközi szakirodalomban is magasan jegyzett Jacsó Péternek, a Hawaii Egyetem tanárának alapvető és hiánypótló áttekintését az adatbázisokról⁷.

Magyarországi életrajzi vonatkozásban fontos alapvetés Kégli Ferenc válogatott, annotált bibliográfiája a helyismereti tájékoztatás életrajzi forrásairól⁸ illetve egészen friss, gyakorlatias megközelítésű módszertani összeállítás a 2013-ban, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének egri vándorgyűlésén az „Év fiatal könyvtárosa” díjban részesült Zahuczky László miskolci könyvtáros pályamunkája az életrajzi adattárak összeállításának szerteágazó és egyre bonyolultabb követelményrendszeréről⁹.

A biográfiai index műfajának bemutatása során a szakirodalomban kevésbé és pongyolán definiált fogalom (a személyek azonosításához szükséges adatok köre)

6 Németh Tibor: Magánvállalkozás és közszolgálat. In: Vasi Szemle, 1997. 3. sz. 356-366. p. (A továbbiakban: Németh, 1997.)

7 Jacsó Péter: Szöveges CD-ROM és webes adatbázisok tartalmának elemzése. Budapest : Könyvtári Intézet, 2005. 299 p. (Internet: <http://mek.oszk.hu/03000/03040/> [Letöltve: 2014. április 18.] (A továbbiakban: Jacsó, 2005.)

8 Kégli Ferenc: Életrajzi források a helyismereti tájékoztatáshoz. Regionális és lokális életrajzgyűjtemények válogatott, annotált bibliográfiája. Budapest : Könyvtári Intézet, 2005. 170 p. (A továbbiakban: Kégli, 2005.)

9 Zahuczky László: Életrajzi adatbázisok és adatgyűjtemények létrehozásának módszertana. Kézirat. Miskolc : Zahuczky László, 2013. 40 p. (Internet: http://mke.info.hu/wp-content/uploads/2013/07/Zahuczky_Laszlo_dolgozat.pdf [Letöltve: 2013. szeptember 2.] (A továbbiakban: Zahuczky, 2013.)

sokrétű és szerteágazó problematikáját veszem górcső alá. A külföldi és magyar biográfiai indexek reprezentánsainak áttekintését követően összehasonlító elemzések kerülnek sorra – a korábban említett segédletek felhasználásával – hazai (a Petőfi Irodalmi Múzeum által gondozott Magyar Életrajzi Index¹⁰, Hungarika Névkataszter¹¹) és nemzetközi példák (pl. Biography Index, World Biographical Information System¹²) alapján. Külön fejezetet szentelek a Magyar Életrajzi Kalauz történetének, a forrásfeldolgozás filozófiájának és mikrostruktúráinak, az adatszerkezetek kérdéskörének, a számítógépes feldolgozás fejlődésének és architektúrájának – mintegy válaszadási kísérletekként – a műfaji problémák feloldására. Kitérek a reprezentatív nemzeti digitális névkataszter sokoldalú felhasználásának lehetőségeire, majd jelzem a Magyar Életrajzi Kalauz fejlesztésének irányait: a forrásfeltárás következő lépéseit; a visszakeresés hatékonyságának fokozására szolgáló, tesztelés előtt álló programozási algoritmusokat és az együttműködésnek mint a szakmai zárványból való kitörés eszközének lehetőségeit.

Talán erősnek tűnik a kifejezés, de egyfajta szakmai kommunikációs gettó veszi körül a „Magyar Életrajzi Kalauz” reprezentatív nemzeti digitális névkatasztert, amelynek vannak informális, de annál fájóbb és formális, dokumentumokkal igazolható vetületei. Az előbbi változat sebeit mélyen magamban őrzöm és nem kívánom nyilvánosságra hozni még e számomra oly fontos dolgozatban sem. Az utóbbi tekintetében azonban tanulságos felidézni a szakmai közvélemény meg(nem)nyilvánulásait.

1) A könyvtárosok levelező listáján, a KATALIST-en 2001. szeptember 5-én tettem közzé híradást¹³ a Magyar Életrajzi Kalauz adattárának

10 Elérhetősége az adattári közös katalógusban: <http://opac.pim.hu/index.jsp?page=search&group=1> [Letöltve: 2013. szeptember 30.]

11 A megdöbbentő módon hosszú ideje online elérhetetlen adattárról szóló összefoglaló: Kovács Ilona: A 20. századi külföldi magyar személyiségek biográfiai adattára. In: Könyvtári Figyelő, 1990. 5-6. sz. 473-479. p. (A továbbiakban: Kovács Ilona, 1990.)

12 <http://www.eisz.hu/hu/licenszek/osszes/WBIS/licenz.html> [Letöltve: 2013. október 4.]

13 <http://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/2001-September/002421.html> [Letöltés: 2013. október 5.]

internetes elérhetőségéről és ingyenes hozzáférést kínáltam meghatározott időszakra, kérve a kollégák visszajelzését és véleményét az adatbankról. A lista rendszeres olvasójaként, látva a néha végtelenített polémiákat, nem volt túl jó érzés, hogy még véletlenül sem érkezett egyetlen reagálás sem... (Ugyanezt tapasztaltam későbbi listás leveleimről, legyen szó évfordulónaptáras szolgáltatásról vagy Szinnyei- évfordulóról...)

2) A szombathelyi Berzsényi Dániel Könyvtár új székházába költözésével egyidejűleg fontos, reprezentatív forráskiadványt jelentetett meg¹⁴, amelynek külön fejezetét képezte a „Vas megye könyvtárügye 1980-2000” című, 991 tételes bibliográfia. Ebben bárki hiába keresne akár egyetlen árva publikációt a Magyar Életrajzi Kalauzról, mert – mivel nem találtatott a Vas megyei könyvtárügy részének – nem találna... E helyütt talán érdemes néhány olyan Vas megyei cikkre és tanulmányra felhívni a figyelmet, amelyek helyet kaphattak volna az összeállításban^{15,16,17}.

3) A Nemzeti Digitális Adattár Névtér Munkacsoportja által összeállított tanulmány¹⁸ a személynév adattárak áttekintésekor a Magyar Életrajzi Index és a Hungarika Névkataszter mellett véletlenül sem került megemlítésre a Magyar Életrajzi Kalauz, amely rekordszáma, széles sávú visszakeresési rendszere révén legalábbis egyenrangúnak volt tekinthető a jellemzett forrásokkal. Személyes írásos érdeklődésemre Berke Barnabásné azzal indokolta a mellőzést, hogy üzleti vállalkozásokat nem óhajtottak számba venni. Mindenesetre meglepő magyarázat,

14 A Berzsényi Dániel Könyvtár : fejezetek Szombathely könyvtártörténetéből, 1880-2002. [Szerk. Nagy Éva]. Szombathely : Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár, 2002. 158 p.

15 Pósfai János: Életrajzi útmutatót szerkeszt egy celldömölki könyvtáros. In: Vas népe, 1992. március 17. (65. sz.) 4. p.

16 Németh Tibor: Egy nagy vállalkozás háttéréről : a Magyar Életrajzi kalauz tervezete. In: A Vas megyei könyvtárak értesítője, 1994. 1. sz. 22-25. p.

17 Németh, 1997.

18 NDA Névtér [hálózati dokumentum]: javaslat az NDA Névtér működtetéséhez : összefoglaló tanulmány, összeállították az NDA Névtér Munkacsoport tagjai Berke Barnabásné [et al.], 2004. március, 45 old. (<http://www.nda.hu/Resource.aspx?ResourceID=docstorefile&f=74&t=stored>) [Letöltés: 2013. október 5.]

mert egyrészt ezt nem jelezték a tanulmányban, másrészt kényszer-vállalkozásomra pontosan azért volt szükség, mert mögöttem nem állt szervezeti háttér... Komoly tartalomszolgáltatási szakértők négyszemközt dicsérték a Magyar Életrajzi Kalauz erőnyeit, de egyúttal jelezték, hogy a nagy országos intézmények mellett nincs esélyem labdába rúgni...

Ebből kiindulva a záró fejezetben a biográfiai index, mint korszerű, integratív tájékoztatási műfaj széleskörű alkalmazásának lehetőségét és feltételeit veszem számba. Kísérletet teszek a biográfiai hálózati együttműködési modell gondolatának felvetésére, amely paradigmaticus váltást jelentene a jelenleg létező gyakorlathoz képest, és nyílt rendszerként hosszú távon szolgálhatná a magyar könyvtár- és tájékoztatásügy érdekeit, valamint a webes és nyomtatott források magyar biográfiai univerzumának mérvadó iránytűjeként is funkcionálhatna.

2. A biográfiai index műfaji problematikája

A könyvtári tájékoztatási rendszerek tipizálása alapján alapvetően öt tárolási és visszakeresési megközelítés alkalmazható¹⁹:

- tárgyi szempontú
- topográfiai
- kronologikus
- szemantikai
- nominális, „személyi” alapozású.

A faktografikus referenz kérdések egyik leggyakrabban előforduló típusa az egyes személyekre vonatkozó megközelítés. A biográfiai tájékoztatás a fenti szempontok közül nem csupán az utolsóhoz sorolható, hanem a többi dimenziót is magában hordozza: egy adott személy tevékenységét földrajzi térben, időkoordináták között végzi és munkássága, életműve tárgyi szempontú megközelítést is generálhat. Az életrajzi tájékoztatás speciális eszköze a biográfiai index. E feltárási / visszakeresési módszer jelentősége folyamatosan nő az életrajzi források számának bővülésével. Műfaji sajátosságai és reprezentativitása révén integratív funkciót tölthet be a biográfiai forrástájékoztatásban.

E kiemelt szerephez képest műfaji kereteinek meghatározása meglehetősen elnagyolt. Jellemző, hogy a talán legteljesebb, könyvtári és információs tudományok körét felölelő szótár²⁰ önálló címszóként nem jegyzi. A gyakorlati tapasztalatok alapján szűk értelemben definíciója így összegezhető: a személyek azonosításához szükséges adatok mellett jelzi a források körét, ahonnan bővebb információ nyerhető. Klasszikus értelemben, lecsupaszítva tehát a néven kívül a születési és halálozási adatok, a foglalkozás és a hivatkozások alkotják a biográfiai műfaj gerincét. A nyomtatott, egy dimenziójú művek korában kialakult terminológia alapján számos nemzeti és nyelvi biográfiai index látott nap-

19 Horváth Tibor: A könyvtári szolgáltatások rendszere. In: Az Országos Széchényi Könyvtár évkönyve 1972. Budapest : Országos Széchényi Könyvtár, 1972. 75. p.

20 Online Dictionary for library and Information Science (ODLIS) : <http://www.abcclio.com/ODLIS/odlis.aspx> [Letöltve: 2014. február 15.]

világot²¹ és az 1950-es évek végén²² Magyarországon is felmerült ezen életrajzi adattár létrehozásának igénye. Az „Index Biograficus Hungaricus” eredetileg semmiféle térbeli és időbeli korlátozást nem tartalmazott, de a hungarika-program keretében csak az 1880-tól napjainkig terjedő időszak külföldi (határokon túli) magyarságának regisztrálása indult el az Országos Széchényi Könyvtár műhelyében „Hungarika Névkataszter” elnevezéssel²³. Külön elemzés tárgya, hogy az ilyen módon jelentősen leszűkített értelmezésű és hatókörű csonka magyar nemzeti biográfiai index jogosan használta-e a teljes névkorpusz „Index Biograficus Hungaricus” elnevezését?

A magyar nemzeti index tehát a nemzeti könyvtár égisze alatt töredékesen kezdett megvalósulni és Petőfi Irodalmi Múzeum „Magyar Életrajzi Index”-e, valamint a Magyar Biográfiai Index Bt. „Magyar Életrajzi Kalauz”-a révén a múlt évezred utolsó évtizedétől kezdett körvonalazódni.

A külföldi életrajzi indexek közül hosszú múltra tekinthet vissza az osnabrücker Biblio Verlag gondozásában 1973 óta megjelenő „Index bibliographicus notorum, hominem” (nemzetközileg közismert rövidítéssel: IBN) című vállalkozás, amely immár szintén adatbázisként érhető el²⁴. A Gale Publisher 1975-ben elindított „The Gale Biographical Index Series” című kiadványsorozata „Biography and Genealogy Master Index”²⁵ néven fut tovább, amely funkcióbővítést jelez a genealógiai kutatás irányába. Végül, de nem utolsósorban a műfaj két klasszikus reprezentánsa: a Wilson Kiadó „Biography Index”-e, valamint a Saur Verlag „World Biographical Information System” néven futó adatbankja.

21 Ld. Schmidmaier, Dieter: Úton az életrajzi világarchívum felé. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 1997. 7-8. sz. 276-278. p.

22 Szentmihályi János: A hungarika bibliográfia néhány problémája. In: Magyar könyvszemle, 1958. 4. sz. 109-117. p.

23 Kovács Ilona, 1990.

24 Rövid ismertetés róla: Datenbank des Monats (Internet: <http://www.univ-trier.de/index.php?id=26673>) [Letöltve, 2014. március 3.]

25 <http://solutions.cengage.com/Gale/Catalog/Fact-Sheets/bgmi.pdf> [Letöltve: 2014. március 3.]

A korszellemnek megfelelően több százezres és milliós nagyságrendű személyeket feltáró adattárak egyre inkább kizárólag online érhetők el részben az adatmennyiség, részben az azonnali frissítési / bővítési lehetőségek miatt. Ezzel párhuzamosan azonban nem (vagy csak részben) valósult meg a biográfiai index műfajának a táguló lehetőségekhez történő adaptálása. Az azonos nevű személyek megkülönböztetése egyre mélyebb adatstruktúrákat követel(ne), amit technikailag a visszakeresés korábban elképzelhetetlen variabilitása és gyorsasága is támogatna.

A Magyar Életrajzi Kalauz széleskörű, rendkívül gazdag adatfelvételi módszere a kezdetektől a széles sávú adatbányászati technológia filozófiájára épült, ezáltal harmonikusan ki tudta használni az informatikai fejlődési trendeket és lehetőségeket. A biográfiai index legjobb hagyományaira épülő kezdeményezésem ennek révén egyúttal ki tudta tágítani annak műfaji határait és sikerült megújítania szolgáltatási minőségét. Dolgozatomban tételesen is bizonyítani fogom állításaim igazságtartalmát.

3. A Magyar Életrajzi Kalauz nemzeti digitális névkataszter

Sokan megfogalmazták már, hogy a „gőzhangya”- típusú bibliográfusok kora lejárt, de az elkoptatott szlogen igazságtartalmát nem szokták górcső alá venni. Bárhová tekintünk, azt tapasztaljuk, hogy személyes elkötelezettség és kockázatot sem nélkülöző áldozatvállalás nélkül egyetlen országos jelentőségű ügy sem valósulhatott meg. A finanszírozás-alapú projektszemlélet rengeteg félkész, töredékesen megvalósított, torzóban maradt nemzeti adattárat eredményezett, amelyek fenntartása és fejlesztése a pályázati futamidő lejárta után nem volt biztosítható a gesztor intézmények költségvetéséből.

A magyar életrajzi források feltárásának folyamatát a dolgozatomban bevezetésében említett főiskolai tanulmányi ösztöndíj túl ösztönözte az a rendszerváltás folyamatával szinte szinkronban haladó és egyre gyorsuló folyamat a magyar könyvkiadásban, amely az életrajzi adattárak rehabilitációs újrakutatásával járt együtt. A személyiség kitüntetett fontossága illetve a lokál-

patriotizmus a polgári kultúra jellemzői közé tartoznak és az elmúlt negyedszázadban nemzeti és regionális/lokális helytörténeti művek tömege látott napvilágot²⁶. Egy kéziratot tanulmány szerint „ha megvizsgáljuk a Magyarországon megjelent lexikonok és más életrajzi források számát, azt tapasztaljuk, hogy 1767-2006 között 1556 kötet jelent meg. Ezek 26,4%-át 1945-ig adták ki, míg 1945-1990 között 44,5%-a, a rendszerváltást követő 16 évben pedig közel 29,5%-a látott napvilágot”²⁷. A rendkívül érdekes statisztikával kapcsolatban érdemes felidézni, hogy a Magyar Életrajzi Kalauz feldolgozott forrásai között az 1971-1985 közötti időszakból 27, az 1986-2000 évkörökben 218, míg 2001 és 2013 között 268 forrást tartunk számon²⁸. Adataink rímelnék az átfogóbb elemzés arányaira és vastagon aláhúzzák a biográfiai források jelentőségének fokozódását.

A dinamikus bővülő forrásbázis kezelésére „az információ-kínálatban eligazodni segítő intelligens útmutatók elkészítése sürgető szükséglet”²⁹. A könyvtáros szerepkörét a második évezredben felváltó hálózati navigátor (networker) alaptevékenysége „a források felderítése és a felhasználók útbaigazítása a hálózat útvesztőiben. (...) Az elektronikus könyvtár már feltételezi a rendszerezés, a katalogizálás, az adatbázis jelenlétét és nem feltétlenül kell teljes elektronikus szövegeket tárolnia.”³⁰ Ez a „gate-keeper” jelleg szerintem meghatározó lesz a 21. században az új típusú, digitális forrásokon alapuló könyvtári tájékoztató tevékenység végzése során.

26 Lásd összefoglalóan (bár korántsem hiánytalanul): Kégli, 2005.

27 Nagy Csaba: Bibliográfiai és lexikográfiai munkák a Petőfi Irodalmi Múzeumban. In: Az irodalom emlékezete. Tanulmányok az irodalmi muzeológiáról. Budapest : Petőfi Irodalmi Múzeum, 2008. 225 p.

28 Ellenőrizhető: <http://mabi.hu/page/index.php/forraslista-megjelenesi-ev-szerint> [Letöltve: 2014. március 8.]

29 Robert Funk „A könyvtárak szerepe a következő században” című, az MKE XXVIII. vándorgyűlésén elhangzott előadását idézi Kiss Istvánné. In: Könyvtári Levelező/Lap, 1996. 2. sz. 14. p.

30 Tószegi Zsuzsa: Elektronikus szöveg- és levéltárak az Interneten. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros. 1995. 8. sz. 43. p.

Biográfiai adattárunk egyfajta információs minőségi igényfejlesztést szeretne megvalósítani a hagyományos (nyomtatott) illetve a digitális (virtuális) információhordozók tekintetében a korszerű internetes „up-to-date” technológia alkalmazásával. Ezzel egy olyan ezredfordulás, digitális kulturális megatrendet szeretne megvalósítani, aminek fontos jellemzője: „az információs szuper-autósztrádán integrálódás megy majd végbe a kulturális örökség és az informatika között”.³¹

Az adatbázisok tipológiai szempontból alapvetően két fő kategóriába sorolhatók be: léteznek elsősorban tényadatokat tartalmazó, ún. faktografikus adatbankok és bibliográfiai (hivatkozási) adattárak. E két jellemző profil mellett természetesen számos átmeneti típus alakult ki. A „Magyar Életrajzi Kalauz” speciálisan átmeneti műfajt képvisel a változatok között, mert műfajából adódó faktografikus jellegét a hivatkozási adatsorok, valamint a belőlük kinyerhető másodlagos bibliográfiai csomópontok oldják illetve emelik mindkét kategória alapján releváns tájékoztató eszközzé. Ezt az átmeneti, integráló jelleget adatbázisunk címében is szeretnénk volna jelezni, ezért a nemzetközi szakirodalomban megszokott „biográfiai index” terminus technicus helyett jóval jellemzőbbnek és kifejezőbbnek érezzük az „életrajzi kalauz” megnevezést, amit adatbázisunk címe is tükröz.

3.1 A Magyar Életrajzi Kalauz adatgyűjtési koncepciója

Célunk: a biográfiai index műfajának lehetőségeit maximálisan kihasználva és bizonyos vonatkozásokban megújítva összegyűjteni mindazon személyeket, akik a magyar nép történelme során az élet bármely területén jelentőségre tettek szert illetve az életrajzi adattárakban önálló címszóként / adatsorként megemlítsre kerültek. A „Magyar Életrajzi Kalauz” e teljességre törekvő adatgyűjtési filozófiája *négy vonatkozásban is gyökeres szakítást jelent az életrajzi jellegű művek eddigi gyakorlatával.*

³¹ Rózsa György: Kulturális örökség és információs társadalom. Budapest : Argumentum, 1995. 11. p.

1) Időben a magyar történelem egészére kiterjed, ezáltal ötvözi a klasszikusan értelmezett, lezárt életpályákat tartalmazó életrajzi lexikonokat és a „Ki kicsoda” típusú kortárs lexikonok anyagát. Három évtizedes gyakorlatunk alapján a két alapváltozat közötti átmenetből óhatatlanul keletkező hiányokat jelentősen sikerült csökkenteni a széles merítésű forrásbázis; a legfontosabb sajtóanyagokat 2001 óta feltáró, jelenleg mintegy 5600 tételes „MÉK Sajtóadat-tár”³²; valamint az internetes forrásokat 2007 óta folyamatosan, rendszeresen pásztázó, közel 2000 tételre rúgó „MÉK internetes adattára”³³ segítségével.

2) Térben a mindenkori történelmi Magyarországon születetteket és a világon bárhol élő magyar származásúakat / nemzetiségűeket egyaránt gyűjtő-körébe tartozónak érzi befogadó jellegű adattárunk. Az utóbbiak tekintetében számos problémaforrás merül fel, de a vitás esetek számát radikálisan csökkenti a feldolgozott forrásaink által elvégzett előzetes szelekció. E kritérium átvezet bennünket adatgyűjtési módszerünk harmadik pilléréhez.

3) *Adatfelvételi filozófiánk alapján a forrásokba felvett személyek esetében külön szelekciós technikát nem alkalmaztunk.* Ez volt az egyik legfontosabb pont, amelyben minden eddigi hasonló jellegű kezdeményezéstől markánsan különbözik digitális nemzeti panteonunk. Meggyőződésünk, hogy ha egy forrás kapcsán döntést hozunk a feltárásáról, akkor nincs jogunk felülbírálni az adott kötetet / adattárat összeállítók szerkesztési kompetenciáját. E szakmai nézőpont mellett etikai aggályok is felmerülnek: milyen különleges szempontok és logika alapján dönthető el, hogy egy adott forrásban szereplő személy méltó-e arra, hogy rögzítsük az adatait? Sokkal egyértelműbb az életrajzi dokumentációs vagyont feltáró tevékenységünk, ha megpróbáljuk az önálló szócikkkel vagy adatsorral szereplő személyeket teljességgel beépíteni adatbázisunkba. (Ezzel az átláthatóság követelményének is eleget teszünk, amelyre dolgozatunkban később külön is kitérünk.) Kiváló példa szemléletünk alkalmazására a Béke poraikra... című doku-

32 <http://mabi.hu/page/index.php/mek-sajtoadattara-2001-tol-5591-adatkiegeszites> [Letöltve: 2014. március 8.] lásd a továbbiakban: MÉKSAJT

33 <http://mabi.hu/page/index.php/mek-internetes-adattara-2007-tol-1923-adatkiegeszites> [Letöltve: 2014. március 8.] lásd a továbbiakban: MÉKADAT

mentum-émlékkönyvsorozat immár három kötete, amelyek együtt kb. 80 ezer elhunyt adatait tárják fel. Az adattömeg mögött nagyon komoly internetes adattár³⁴ áll, amelynek tükrében felmerül a kérdés: mi szükség a duplikált feldolgozásra? A veszteséglista honlapján csak név illetve születési év-hónap-nap és anyja neve opciókra lehet keresni. Könnyen eldönthető, hogy az általunk végzett feldolgozást követően a Magyar Életrajzi Kalauz honlapján e forrásfolyam tekintetében végrehajtható születési helyre, valamint halálozási évre / hónapra / napra vonatkozó lehetőségek jelentenek-e értéktöbbletet az eredeti forráshoz képest? Ekkor még meg sem említettük a kronológiai szűkítés tág lehetőségeit illetve a forrás pontosításának problematikáját, amely már a következő pillér alapvetése.

4) A források néhány adatmező esetében (pl. születési helység vonatkozásában) azok deszkriptor-szótárainak szűrőjén mennek keresztül, ami problémák esetén gyakran a *források felülvizsgálatát* eredményezi. Az előző pontban említett forrásból került felvételre Szabó András (1921-1944.10.14.), aki az adatbázis hivatalos (kereshető) adatlapja³⁵ szerint Ilosvabalassán született. Ilyen, de még hasonló nevű települést nem tudtunk beazonosítani rendszerünkben, ezért természetesen az eredeti forrásig nyúltunk vissza, azaz az adattár mögött álló veszteségi kartont néztük meg. Íme a hivatalos forrás, amely feloldotta a keletkezett problémát:

1.	Családi és utóneve:	Szabó András	2.	Csapattest:	18. g. e.	4.	Rendfokozat:	orr.
5.	Születési hely, város:	Ilosvabaksa	3.	Állománytest (Pótalkulat):	18. g. e.	7.	Atyjának	
6.	Születési év:	1921	8.	Születési hónapja		9.	Házastársának	
10.	Legközelebbi hozzátartozójának neve, lakóhelye és lakcíme:	Szabó András, Ilosvabaksa, Abonyi	11.	Gyermekeinek neve és születési éve:		12.	Állomány	
13.	Vallása:	rom.kath.	14.	Foglalkozása (állása, alkalmazása):	fordm.	15.	Osztály	8. 21. 932
17.	Elhunyt, mikor, hol (év, hó, nap):	1944. X. 14. - 1944. X. 14. Budapesti hadsereg	18.	Meghalt, mikor, hol (év, hó, nap):		19.	Eltemetési hely, mikor, hol (év, hó, nap):	1944. X. 14. - 1944. X. 14. Budapesti hadsereg
20.	Megsebesült, mikor, hol (év, hó, nap):		21.	Hadifogságba jutott, mikor, hol (év, hó, nap):		22.	Elhunyt, mikor, hol (év, hó, nap):	
23.	Sérült, mikor, hol (év, hó, nap):		24.	Beteg, mikor, hol (év, hó, nap):		25.	Elhunyt, mikor, hol (év, hó, nap):	

34 <http://www.hadisir.hu/> [Letöltve: 2013. október 25.]

35 <http://tinyurl.hu/Zqaf/> [Letöltve: 2013. október 25.]

Egyértelműen megállapítható, hogy korabeli kézírással az Ilosvabalassa bejegyzés át lett húzva és a ténylegesen létező Koksóbaksa település szerepel a lapon. Eldönthetetlen, hogy az adatrögzítő vajon mit nézett, amikor rögzítette az adatokat? Sor kerül-e egyáltalán valaha a tévesen leírt adatok korrekciójára? Saját munkánk során csak a nyomtatott forrásban felbukkanó probléma felmerülése esetén néztünk az adatok mögé, de mennyire megbízható vajon az adattár egésze és mit várhatunk a közeljövőben várható cirill betűs transliteráció esetén?

Különféle forrásokhoz kapcsolódóan a fentihez hasonló gyöngyszemek tömegét lehetne felhozni indoklásul adatkezelésünk jogosságának bizonyítására, de itt most nem az a cél, hogy hosszú listákat közöljünk, hanem az általunk alkalmazott módszer jogosságát és hatékonyságát szeretnénk volna felvillantani. A dolgozatunk egyes részeihez illeszkedő változatos példákat az adott tartalmi kontextus elemzése során fogjuk bemutatni.

3.2 A Magyar Életrajzi Kalauz fejlődése napjainkig

1985-ben, az induláskor még híre-hamva sem volt a városi könyvtárakban a számítógépes nyilvántartásnak, ezért természetes módon üres katalóguscédulákra kezdtem el kiírni a szükséges adatokat. A jelenlegi 16 kereshető szempont mindegyikének pontosan meghatározott helye volt a cédulán, hogy az egyes adatcsoportok vizuálisan is elkülönüljenek egymástól. Ez a szerkezeti felépítés nagyon megkönnyítette a későbbi tömeges számítógépes rögzítés munkáját. Az első évtizedben pontosan megtanultam, hogy egy dugig telített katalógusfiókban 1750 cédulát lehet tárolni. Az induló 50 ezer tételt 30 fiókban tudtam elhelyezni. Az alapokat a Magyar Életrajzi Lexikon és a Magyar Irodalmi Lexikon I-III. kötete, a Művészeti Lexikon I-IV. kötete illetve a Magyar Ki Kicsoda 1990-es kiadása képezték.

A következő nagy lépés a számítógépes platformra történő áttérés volt. Ennek anyagi háttérét a Lakitelek Alapítvány pályázatán elnyert 100.000 Ft képezte, amelyből – érdemes felidézni – egy AT 386 DX/40 MHz, 210 MB-os winchesterrel rendelkező, abban az időben korszerű (és jó néhány évig megbízha-

tóan működő) számítógépet tudtam vásárolni. Ezután kidolgoztam a cédulák számítógépes konvertálásának elveit, amelyek alapján Ósze László, a szombathelyi Thália Soft Kft. ügyvezetője 1994 nyarán megírta a feltáráshoz szükséges COBOL-programot. A kapcsolat történetéhez érdemes felidézni, hogy 1993-ban a Vas megyei telefonkönyvet böngésztem számítógépes cégek után kutatva és – mivel kedvenc színem a kék – megakadt a szemem a Gencsapátiban székelő Blue System Kkt. elnevezésű cégen, amelyből egy évvel később lett a Thália Soft Kft. Ósze László azóta is szívügyének érzi a Magyar Életrajzi Kalauz támogatását és számítástechnikai fejlesztését, napjainkban immár az SQS2001 Kft.³⁶ informatika üzletágának vezetőjeként.

A retrospektív cédulakonverzió, a folyamatos bővítés és a Nemzeti Kulturális Alapprogram rövid ideig létező „Digitális Kultúra” kollégiumának 500 ezer forintos adatrögzítési támogatásának eredményeként az ezredfordulóra sikerült áttörni a bűvös százezres „álmohatárt”. A bővülés eredményei a dolgozatunk 1. számú mellékletében található grafikonon tanulmányozhatók.

1998. május 28-án került bejegyzésre a Cégbíróságon a MABI Magyar Biográfiai Index Betéti Társaság, amely megteremtette a Magyar Életrajzi Kalauz működtetésének gazdasági társaságként történő hátterét.

1999. november 2-án a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottságának az ifjú kutatók bemutatkozást lehetővé tevő konferenciáján számoltam be a Magyar Életrajzi Kalauz koncepciójáról és a reprezentatív nemzeti digitális névkataszter eredményeiről.

Újabb fontos állomást jelentett a friss cég hivatalos rövidítéséből képzett www.mabi.hu domain regisztrációja 1999. november 10-én³⁷. A név választása kapcsán több motívum is szerepelt a döntés hátterében: elsőként mindenképpen rövid, maximum 4 karakteres címet szerettem volna. Tisztázni kellett a névhasználat jogát az Országos Mezőgazdasági Könyvtárral, amely az 1960 óta

36 A cégről, amely szerveréről szolgáltatja a Magyar Életrajzi Kalauz internetes platformjának elérhetőségét részletesebben: <http://sqs.hu/hu/> [Letöltve: 2014. március 8.]

37 A domain whois rekordja: <http://tinyurl.hu/IyFG/> [Letöltve: 2014. március 8.]

kiadott „Magyar Mezőgazdasági Bibliográfia” (hivatalos rövidítése: MABI)³⁸ tekintetében nem védette le az elnevezést, így nem is formálhatott jogot annak kisajátítására. A rövidítésnek volt egy történelmi előképe: az 1927 és 1948 között működött Magánalkalmazottak Biztosító Intézete³⁹ közismert társadalombiztosítási intézmény volt.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma „Magyar Millennium” programjának támogatásával 2000 májusában jelent meg a 114759 személyt tartalmazó CD-ROM⁴⁰. Nagy örömet jelentett számomra, hogy közel 100 előfizetője volt a kiadványnak. Az előfizetői szerződésben olyan megoldást kínáltunk, amely alapján - kétévenkénti terminusokban - csak az adatszolgáltatásért illetve az adatok frissítéséért kellett fizetni a vásárlóknak. (Az külön elemzés tárgya lehetne, hogy az előfizetők száma miként apadt minimálisra: különféle okokra hivatkozva megtagadták a kétévente kb. 5000 Ft-os összeg kifizetését, jómagam pedig tisztességtelennek tartottam volna kollégákkal szemben jogi útra terelni az ügyeket...)

2001. január elsejétől – érezve a könyvalapú információk információk lassúságát és korlátozottságát – elkezdtem három napilap: a Magyar Nemzet, a Népszabadság és a Nemzeti Sport folyamatos feldolgozását a halálozások és a kitüntetések karbantartására MÉKSAJT forrásjelzéssel.

Ekkor már gőzerővel zajlott az adatbázis internetes elérhetőségének biztosítása, hogy a CD megvásárlói a mindenkor legfrissebb adatokhoz minél gyorsabban és kényelmesebben hozzáférjenek. E fontos változás egyúttal az adatbank programjának modernizálását is szükségessé tette: áttértünk a MySQL platformfüggetlen relációs adatbázis-kezelő szoftver alkalmazására. 2001 októberétől előfizetőink már az internetes adatbázisban (is) végezheték kereséseiket. 2001. november 10-én a szombathelyi Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtárban az MTA-VEAB által szervezett konferencián bemutattam az adatbázis

38 Magyar Mezőgazdasági Bibliográfia: <http://www.omgk.hu/pages/mabi.htm> [Letöltve: 2014. március 9.]

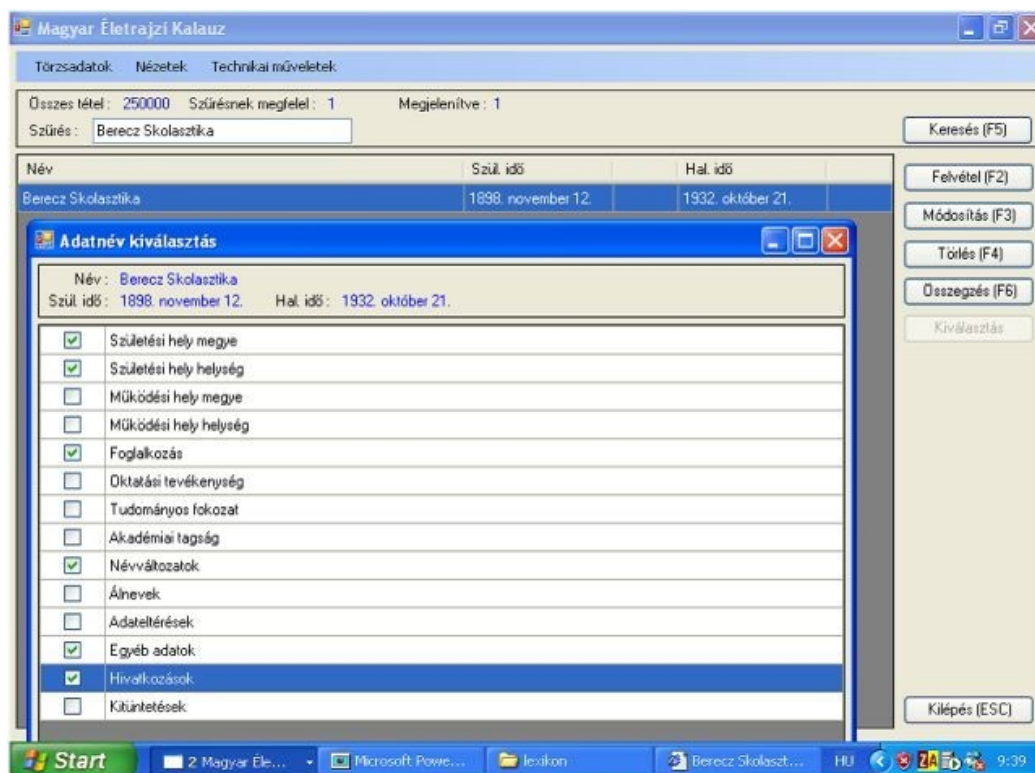
39 Révai új lexikona XIII. köt. Szekszárd: Babits Kiadó, 2004. 633. p.

40 Magyar Életrajzi Kalauz. [Elektronikus dokumentum]. [Lezárva: 2000. március 31.]. Celldömölk: Magyar Biográfiai Index Bt., 2000.

legújabb innovációit, valamint Németh S. Katalin irodalomtörténész-könyvtáros és Murányi Péter, a Berzsenyi Dániel Főiskola Könyvtár-informatikai tanszékének docense tartott az előadáshoz kapcsolódva korreferátumot.

Időközben 2001 szeptemberétől a Magyar Soros Alapítvány 1 millió forintos pályázati támogatását nyertem el a Kresznerics Ferenc Könyvtár nevében pályázva az életrajzi adatbank fejlesztésére. A keretösszezből a könyvtár 2 db korszerű számítógépet tudott vásárolni, valamint egy éves időtartamra kaptam napi 2 óra munkaidő-kedvezményt, amelynek ellenértékét a könyvtár kapta meg. Ezen időszak alatt havi 5000, azaz összesen 60.000 új illetve módosított tétel rögzítését vállaltam.

A különböző pályázati forrásokból származó jelentős támogatásoknak köszönhetően rendkívül intenzív rekord-gyarapodás történt: a Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár címzett támogatásból történt rekonstrukcióját és felújítását követően 2007 októberében, a könyvtárunkban, Celldömölkön megrendezett Vas Megyei Könyvtári Napon már a negyedmilliós újabb álomhatár eléréséről számolhattam be:

A 250000. rekord a saját könyvtári fejlesztésű, online elérésű Kemenesaljai Életrajzi Lexikonból⁴¹ került rögzítésre. Ez az apró gesztus tisztelgés volt a helyi adattárak jelentősége előtt illetve jelezte a fejlődés egyik lehetséges irányaként az internetes életrajzi források kanalizálásának fontos feladatát.

Közben 2007. január 1-től a MÉKSAJT mellett egy újabb kiegészítő adattár kezdte meg működését MÉKADAT elnevezéssel. Ennek azért éreztem szükségességét, mert egyre inkább láttam, hogy a feldolgozott napilapok egyre korlátozottabban képesek a halálozások és kitüntetések dokumentálására illetve a kitüntetések vonatkozásában sok esetben eleve internetes honlapjaikra irányították az érdeklődőket. A MÉKADAT részben ezeket a forrásokat tárta fel, részben az internet folyamatos monitorozásával megpróbálja az egyre nagyobb névkorpusz anyagához a halálozási információkat hozzárendelni. Próbálkoztam automatikus megoldások alkalmazásával (pl. Google Alerts), de olyan elkeserítően alacsony számú és rossz hatásfokú értesítéseket kaptam, hogy maradtam az időszakos lekérdezések (meghalt vagy elhunyt kifejezések) manuális alkalmazásánál. A MÉKADAT ezen túl pl. az akadémiai tagság illetve a megszerzett tudományos fokozatok dokumentálásának fontos eszköze.

Ezzel egy időben már zajlott egy számomra forradalmi jelentőségű technológiai váltás előkészítése. A celldömölki Kábeltelevízió Kft.⁴² szponzorálásával, természetbeni hozzájárulásként kaptam egy olyan korlátlan, 100 Mbit/sec sávszélességű internetes hozzáférést, amelyre alapozva kiépítettünk egy biztonságos VPN (Virtual Private Network) csatornát az adatbázist működtető szerverhez. A tesztelést követően 2008-tól zajlik up-to-date formában az adatrögzítés, tehát a felvitt adatok azonnal, éles formában hozzáférhetőek a felhasználók számára. Ezzel számos adminisztrációs teher és adatkonvertálási hibaforrás lehetőségét küszöböltük ki.

41 Berecz Skolasztika személyi szócikke:

<http://www.cellbibl.hu/index.php/kemenesaljai-eletrajzi-lexikon/10-lexikon/15-berecz-skolasztika> [Letöltés: 2014. március 9.]

42 A Cellkábel honlapja: <http://www.cellkabel.hu/> [Letöltés: 2014. március 9.]

Az adatrögzítés eredményei és a számítástechnikai fejlesztések mellett – az említett szakmai kommunikációs bezártság dacára – számos együttműködési programban vettem részt, amelyek tágították látókörömet, tovább erősítették szakmai kapcsolatrendszeremet. Ezekre dolgozatom nyolcadik fejezetében, a Magyar Életrajzi Kalauz jövőjét taglaló pontokban fogok részletesen kitérni.

3.3 Az adattár szerkezeti felépítése

Az elsődleges besorolást jelentő törzsnévalakon kívül 16 adatmező szolgál az illető személy faktografikus adatainak minél sokoldalúbb feltárására. Több évtized távlatából visszanézve egyetlen olyan adatsor van, amit utólag joggal hiányolok: a halálozási hely feltüntetése. Induláskor, a személyek beazonosításához szükséges adatok körének meghatározásakor elégségesnek tűnt a halálozási időpont felvétele, később pedig már nem vállalkozhattam a halálozási hely pótlására. A többi keresési lehetőség talán bőven ellensúlyozza ezen adathiányt.

„A Magyar Életrajzi Kalauz indexnyelve ellenőrzött, posztkoordinált és döntő mértékben a feldolgozott dokumentumok szövegéből származtatott kifejezéseket tartalmaz”⁴³. A döntő mértékben kitétel alkalmazását az teszi szükségessé, hogy eltérő történelmi korokban, különböző forrásfeltárási módszerekkel ugyanazokat a fogalmakat számtalan variációban találjuk meg, amelyek egységesítése nélkül az egyre hatalmasabb anyagban esetleges keresési stratégiákra kényszerítenénk a felhasználókat. Az indexnyelv alkalmazási hatékonyságát alapvetően két tényező határozza meg: az indexelés alapossága (témák száma), valamint az indexnyelv kifejező ereje (témák pontos leírása)⁴⁴. E nehezen teljesíthető kettős követelmény érvényesítése érdekében a források szóhasználatához kötődő szöveghűség helyett az analitikus feltárássra épülő alaposságra és minél teljesebb pontosságra helyeztem a hangsúlyt.

43 Németh, 1997. 361 p.

44 Van Rijsbergen, C. J.: Információ visszakeresés. Budapest : Múzsák, 1987. 29. p.

Rendszerelméleti közhely, hogy a legegyszerűbb dolgokat lehet talán a legnehezebben megvalósítani, mert a bonyolult megközelítések számára sokkal inkább állnak rendelkezésre megfelelő számú és minőségű algoritmusok.

Újszerű eleme adattárunknak, hogy ha a források nem adják meg a születési helyet, akkor az analitikus feldolgozás révén a működési helyet vesszük fel az illető rekordjába. Természetesen csak azon személyek esetében alkalmazható ez a módszer, akiknek a tevékenysége egy adott helységhez hosszabb időt át vagy például ott készített alkotásukból adódóan egyértelműen lokalizálható. Hitünk szerint nemzeti jelentőségű adatbankunk akár a legkisebb településen is képes releváns információkat szolgáltatni.

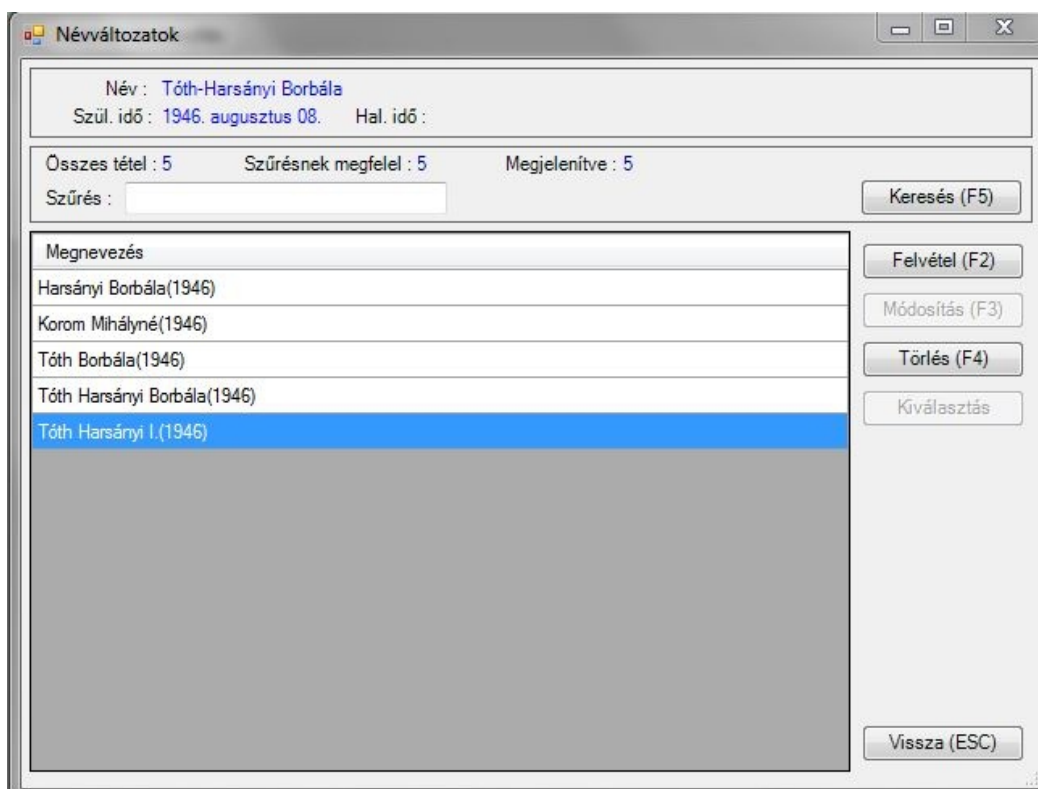
„A digitális magyar névkataszter széles merítésű forrásbázisa lehetővé teszi az adattárak információs anyagának pontosítását, az adott személy működési területén legmagasabb relevancia-fokkal rendelkező kézikönyvek révén pedig finomra hangolását.”⁴⁵

3.3.1 Törzsnévalak

A felvétel alapja az alapvető források (Magyar életrajzi lexikon, Új magyar irodalmi lexikon stb.) feldolgozása során tapasztalt névalak. A forrásbázis bővülésével természetesen gyakran előfordult, hogy az illető személy neve más formában szerepelt címszóként az adattárakban. Ha következetesen az új névalak fordult elő, akkor azt emeltük a törzsnévalak egységesített formájára és a korábbi névalakok a „Névváltozatok” adatmezőben kerültek feltárára. A besorolásnál tehát a források névhasználata az elsődleges prioritás. Első hallásra szentségtörésnek tűnhet ez a módszer a lexikográfiai hagyományban bevett gyakorlatnak számító leánykori név alkalmazását preferáló asszonynevek esetében. Ha egy (vagy több) adott forrásban asszonynevén található meg, akkor miért kellene kőbe vésett módon leánykori néven szerepeltetnünk?

⁴⁵ Németh, 1997. 362. p.

Fontos alapelvünk: a legteljesebb alak felvétele. A több elemű nevek valamennyi létező opciójára a „Névváltozatok” mezőben nyújtunk automatikus lehetőséget, függetlenül attól, hogy az illető ténylegesen használta-e az adott névalakot. Erre a visszakereshetőség szempontjait komplexen kezelő szemléletmód alkalmazására mutatunk plasztikus példát Tóth-Harsányi Borbála magyar bajnok kézilabdázónő esetében:

A különféle névformák, mint besorolási adatok kérdése rengeteg problémát okozhat. Egy empirikus analízis⁴⁶ „tíz fő problémátípust különít el, s amelyek variálódásokat idéznek elő a következőkben: (1) az azonosításhoz szükséges kiegészítő adatok, (2) összetett rendsző, (3) a név teljessége, (4) latin betűre való transliteráció, (5) a szó- és szótagírások átírási módja (kínai, koreai stb.), (6) nem invertált névelemek, (7) egy személy többféle névalakjának egyenrangú használata, (8) névváltozás, (9) az egyéni nevet kiegészítő információ

⁴⁶ STRUNK, Kirsten: Control of personal names. In: Cataloging & Classification Quarterly, 1991. 2. sz. 63-79. p.

(nemesi, vallási neveknél), (10) egyéb formai jellegű problémák.”⁴⁷

A FRAR (Functional Requirements of Authority Records) rendszerhez „készülő modell figyelembe veszi majd az információszerzés filozófiájában bekövetkezett nézetváltást is, melynek következményeként elmozdulás történt: egyfelől a korábbi, egyetlen, globálisan alkalmazható „egységesített” forma elvétől a többféle, egyenrangú formák használatának bevezetése felé; másfelől a besorolási rekordok fizikai cseréje helyett inkább azok intellektuális tartalmának megosztására való törekvés került előtérbe”⁴⁸.

Szabványok tömegét lehetne idézni, amelyek a névalak megválasztásának szabályait határozzák meg. A kérdéskör ortodox kezelését relativizáló számítógépes környezetben messzemenően egyetértek Ungváry Rudolfnak a nemzeti névtér értelmezési keretében megfogalmazott, kitüntetett névre vonatkozó rugalmas definíciójával: „Ez a név csak annyiban kitüntetett, hogy jelzi, ehhez kapcsolódnak az előfordulásra, illetve a fogalomra vonatkozó adatok, melyek az összes többi névalakra is érvényesek. Nem következik belőle a névhasználatra semmi, tehát az sem, hogy bárki felhasználónak ezt a nevet kellene előnyben részesíteni. Csak azt jelzi, hogy a nemzeti névtérben az előfordulás, illetve fogalom minden névre közös tulajdonságai a felhasználó számára tájékoztatásul ehhez kapcsolódnak.”⁴⁹.

A „Magyar Életrajzi Kalauz” törzsnévalak mezője semmiféle kiegészítő elemet (id., nemesi előnév stb.) nem tartalmaz. Új név rögzítése előtt elsődlegesen ebben a mezőben kontrolláljuk, hogy az adott személy szerepel-e rendszerünkben, majd ennek hiányában a „Névváltozatok” mező összes számba jöhető keresési szempontját futtatjuk le. Az automatikus ellenőrzések dacára néhány esetben még mindig nem zárható ki, hogy ugyanaz a személy több névformában is szerepel.

47 Idézi Dudás Anikó: Nevek, antik nevek - autorizálás : egy magyarországi felmérés eredményei. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 2005. 9. sz. 424. p.

48 Uo. 411-412. p.

49 Ungváry Rudolf: A névtér, mint kulturális szükséglet. A nemzeti aggregátor kitüntetett feladata. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 2012. 8. sz. 323. p.

A duplikátumok detektálásának folyamatára kiváló ellenőrzési, illetve korrekciós lehetőséget biztosít „A magyarság évfordulónaptára”⁵⁰ című összeállítás. Az időkoordinátákra szűkített leválogatás során az egymástól távoli betűtartományokban szereplő azonos személyek kiszűrhetők és az évfordulónaptár ezáltal hosszabb távon is hasznos eszköze az adatbank korrekciós mechanizmusainak és folyamatos tisztításának.

3.3.2 Születési és halálozási dátumok

A források adatközlésén alapulva kerül kitöltésre. Mindig az általunk elérhető legpontosabb időpont megadására törekszünk. Eltérő dátumok esetén a születési és a halálozási adatsor vonatkozásában is az „Adateltérések” mezőben közöljük az eltérő időpontot a forráskód jelzésével. A rekordok kiegészítő jelet tartalmazhatnak a bizonytalanság jelzésére („?”) illetve szöveges utalást az adatok értelmezési körére: „kör.”, „előtt” és „után”. E kiegészítések nem tartoznak a számmezőket lekereső kronológiai szűkítés tartományába. Számos, főleg egyházi és helytörténeti, illetve régi korokra vonatkozó forrás a tárgyalt személyek életkoordinátáinál csak működésükre vonatkozóan tud adatot közölni. Ebben az esetben a törzsnévalakot követően zárójelben adjuk meg a működés évszázadát, illetve századhatáron áthúzódó esetben mindkét évszázadot (pl. 17-18. sz.) formában. Gyakori eset, hogy a források nem adják meg a halálozás dátumát, csak magát a tényt közlik: ekkor a közreadás időpontját adjuk meg „előtt” kiegészítéssel.

3.3.3 Születési vagy működési helyek

A különböző névváltozatok helyett egységes névalak szerepel a legkisebb azonosítható egységgel. Celldömölk esetében a következő történeti településrészek szerepelnek adatbázisunkban: Alsóság, Dömölk, Izsákfa, Kiscell, Nemes-

⁵⁰ A magyarság évfordulónaptára : <http://www.cellbibl.hu/index.php/evfordulonaptar>
[Letöltve: 2014. február 21.]

dömölk. Távlati fejlesztési terveinkben szerepel, hogy az adott települési egységekről oda-vissza utalók segítik a használókat a tájékozódásban. Adattárunk geográfiai potenciáljának és lokális jelentőségének bemutatásához elég csupán arra utalni, hogy jelenleg közel 14200 születési helyet tartunk nyilván rendszerünkben. A források gyakran pontatlan elnevezéseit kiküszöbölendően kizárólag olyan helynevet veszünk fel, amelyet hivatalos helységnévtárakban / segédletekben be tudunk azonosítani.

A lehetőségek részletes áttekintése⁵¹ után elsődleges topográfiai iránytűként Lelkes György monumentális geográfiai szótárát⁵² használjuk, amely több mint 15000 alapszócikket és 64000 utalót tartalmaz. Az önálló település(rész)ek alatti helyek tekintetében megbízható adattárnak bizonyult Gyalay Mihály igazgatástörténeti munkája⁵³, amely a 12500 helység mellett további mintegy 30.000 lakott helyet lokalizál. Különösen értékes ez utóbbi kategória, amely a külterületek, puszták, tanyák, telepek, várak, várromok, malmok és kastélyok elképesztő gazdagságú leltára. Az adatbank keresést megkönnyítő változata a világhálón is hozzáférhető⁵⁴. A jelenlegi település-állomány vonatkozásában a Központi Statisztikai Hivatal honlapjának helységnévtára⁵⁵ tekinthető karbantartott autentikus forrásnak. E forráskörön túl sokszor internetes keresések révén sikerült beazonosítani a legapróbb, semmilyen általunk használt hivatalos forráskiadványban sem szereplő topográfiai egységeket.

Talán ez az egyik legfontosabb adat rendszerünkben, mert Bényei Miklóssal együtt valljuk: „A mikrokörnyezethez való emocionális kötődés aztán hozzájárulhat a makrokörnyezethez fűződő érzéseink kedvező irányú formálásához, kiindulópontja lehet az egyik legnemesebb érzelem, a hazaszeretet és az

51 Kertész Gyula: Magyar helységnévtárak, helynévlexikonok és szótárak : történeti-tipológiai áttekintés. Budapest : KSH, 2000. 91 p.

52 Lelkes György: Magyar helységnév-azonosító szótár. Budapest : KSH Könyvtár : Argumentum, [2011]. 1048 p., 55, [18] t.

53 Gyalay Mihály: Magyar igazgatástörténeti helységnévlexikon 1-2. köt. 2. kiad. Budapest : Egeler Kft., 1997. 1452 p., 61 t. fol.

54 <http://www.archivportal.arcanum.hu/dulo/opt/a121116.htm?v=pdf&a=start> [Letöltés: 2014. március 16.]

55 http://www.ksh.hu/apps/hntr.main?p_lang=HU [Letöltés: 2014. március 16.]

ettől elválaszthatatlan magatartás, a hazafiság létrejöttének.”⁵⁶ Adattárunk működtetésének tapasztalataiból tudjuk, hogy ez a talán leggyakoribb keresési szempont.

A helységnevek mellett önállóan is kereshető mezőben megadjuk a területi besorolást: a mai Magyarországon található településeknél az adott személy megélt korától függetlenül a jelenlegi megyebeosztást közöljük. Döntésünket az egyértelmű besorolás és a használói praktikum igénye motiválta. A legújabb kori megyeváltások közül kiemelkedik 11 Veszprém megyei település (Bakonygyirót, Bakonyszentlászló, Bakonypéterd, Csikvánd, Fenyőfő, Gyarmat, Lázi, Románd, Sikátor, Szerecseny és Veszprémvarsány) három hullámban (1992-ben, 1999-ben és 2002-ben) Győr-Moson-Sopron megyéhez történt csatlakozása. A mindenkori történelmi Magyarországon és jelenlegi határokon kívül fekvő településeknél az általunk használt helynévtárakhoz hasonlóan a történelmi megyebeosztást adjuk meg az 1913-as utolsó békeévhez kötődő helységnévtárat alapul véve. Külföldön született vagy ott működő magyar személyeknél megye helyett az adott ország szerepel: különösen hangsúlyos szerepet kap ez az adatelem a magyarság történetében rendkívül jelentős emigrációs népességmozgások regisztrálásakor.

„Az életrajzi források zöme a születési hely mellett nem közli az illető megyét s ebben valószínűleg közrejátszik, hogy a homonímiák és a közigazgatásilag pontatlanul, „pongyolán” megfogalmazott településnevek számos esetben csak nehezen vagy egyáltalán nem lokalizálhatók.”⁵⁷ A tökéletesen azonos, számos megyéhez köthető földrajzi névalakok (pl. Szentandrás) esetén az illető személy működési információinak elemzése, illetve a családi kapcsolatok feltárása szinte kis nyomozást igényel.

Amennyiben a források nem adják meg a születési helyet, akkor a működési helyet vesszük fel abban az esetben, ha a tevékenység (lakhely) egy adott helyszínhez köthető a térbeli lokalizáció érdekében.

⁵⁶ Bényei Miklós: *Genius loci – A helyismereti tevékenységről*. Budapest : Könyvtári Intézet, 2004. 6. p.

⁵⁷ Németh, 1997. 360 p.

3.3.4 Foglalkozási adatcsoportok

A típus három külön kereshető mezőt foglal magába: foglalkozás, felsőoktatási tevékenység és tudományos fokozat. Elvileg megoldható lett volna, hogy egyetlen keresési mezőben tegyük hozzáférhetővé e működéshez kapcsolódó alapinformációkat, de a felsőoktatási tevékenység illetve a tudományos fokozat adattípusok olyan speciális minősítéseket és jellemzőket foglalnak magukba, amelyek önálló keresetőségének biztosítását fontosnak éreztük.

A) Foglalkozás adatmező

Adatbázisunk filozófiai koncepciójának megfelelően az adott személy valamennyi, forrásainkban feltüntetett működési területét egységesített formában rögzítjük. Ezek lehetnek ún. kenyérkereső vagy professzionális foglalkozások (pl. gépészmérnök, matematikus) vagy utalhatnak magas szintű szabadidős tevékenységre (pl. helytörténész, ornitológus), de ugyanebbe a kategóriába soroltuk azokat a betöltött funkciókat, amelyek – főleg a korábbi évszázadokra jellemzően – gyakran az egyedüli működési megjelölések voltak (pl. nádor, tárnokmester).

A foglalkozások megjelölésének egységes kezelésére egy új rendszert dolgoztunk ki, amelyet még sehol sem publikáltunk és dolgozatunk 7.2.1 fejezetében „A foglalkozások tárgyköri hierarchikus jegyzéke” címen teszünk közzé. E lista nagyon megkönnyíti a források gyakran eltérő és/vagy másként értelmezett besorolásainak keresési szempontú egységesítését. A visszakeresés szerteágazó problematikájának jelzésére mindössze egyetlen foglalkozást emelek ki: a „Magyar Életrajzi Kalauz” standardizált foglalkozási rendszerében 2014. március 21-én 23255 pedagógus szerepelt. A Petőfi Irodalmi Múzeum „Magyar Életrajzi Index” szolgáltatása ugyanezt a kategóriát az alábbi besorolásokon teszi elérhetővé (zárójelben a kapcsolódó tételszámokat közlöm): általános iskolai tanár (439), elemi iskolai tanár (6), felsőkereskedelmi iskolai tanár (111), gimnáziumi tanár (3855), kollégiumi nevelő (2), kollégiumi tanár (105), középiskolai tanár (1265), leányiskolai tanár (51), líceumi tanár (175),

nevelőtanár (19), oktató (35), pedagógus (1521), reáliskolai tanár (148), szakközépiskolai tanár (104), tanár (6513), tanárnő (175), tanító (8100), tanítónő (196). Ezek az általános megnevezések, mert az egyes tantárgyakat oktatók biológiatanár (52) kezdetű paradigmájába bele sem mertem vágni... Aki pontosan képes meghatározni az általa keresett személy besorolását, az különdíjat érdemel, arra pedig ne vállalkozzon senki, hogy adott vonatkozásban (hely- és időintervallumban) leválogassa az összes pedagógust...

Elfogadhatatlan számomra a szakirodalomban felbukkanó kijelentés: „Legtöbbször az egyetlen kenyérkereső foglalkozást szokás feltüntetni, azt, amelyet hivatásszerűen űzött, amely által érdemeket, elismerést, hírnevet, kimagasló teljesítményt, sikert ért el az illető. Alapszabály, hogy bármennyi foglalkozással is rendelkezhetett szócikkünk alanya, de háromnál több foglalkozást lehetőleg semmi esetben sem tüntessünk fel nála!”⁵⁸ Ha ragaszkodnánk ehhez az állásponthoz, akkor mit kezdenénk egy olyan személyiséggel, mint pl. Manno Miltiades (1880-1935), akinél a „Magyar Életrajzi Kalauz”-ban foglalkozási kategóriában kilenc megnevezést találunk:

The screenshot shows two overlapping windows from a database application. The background window, titled 'Adatnév kiválasztás' (Data name selection), has a list of categories with checkboxes: Születési hely megye, Születési hely helység, Működési hely megye, Működési hely helység, **Foglalkozás** (checked), Oktatási tevékenység, Tudományos fokozat, Akadémiai tagság, Névváltozatok, Álnevek, Adatteltérések, Egyéb adatok, Hivatkozások, and Kötöttetések. The foreground window, titled 'Foglalkozás' (Occupation), displays details for 'Manno Miltiades' (born 1879, died 1935). It shows 'Összes tétel: 9' (Total items: 9), 'Szűrésnek megfelel: 9' (Matches filter: 9), and 'Megjelenítve: 9' (Showing: 9). A search bar is present. Below, a list of professions is shown, with 'éremművész' (medalist) selected. Other professions include evezős, festőművész, grafikus, gyorskorcsolyázó, kankaturista, kerékpárversenyző, labdanígó, and szobrász. Action buttons on the right include 'Keresés (F5)', 'Felvétel (F2)', 'Módosítás (F3)', 'Törlés (F4)', 'Kiválasztás', and 'Vissza (ESC)'.

⁵⁸ Zahuczky, 2013. 26. p.

Lehetetlen kihívásnak tűnik számomra mindössze három foglalkozásra redukálni rendkívül sokoldalú tevékenységét, ráadásul a számítógépes visszakeresés sokszínű variációs lehetőségeinek kiaknázása is a minél alaposabb és teljességre törekvőbb feltárást indokolja.

Milyen nehéz egy logikusan szervezett, egységes foglalkozási mátrixot létrehozni? Jó példa a nemrégiben létrejött Névpont életrajzi portál⁵⁹, amelyet Kozák Péter, a magyar lexikonkiadás utóbbi évtizedeinek egyik legismertebb életrajzi szaktekintélye indított el. Az adattár modern megoldással, felhőben teszi elérhetővé az adatbankban található foglalkozásokat. Tanulságos a miénkhöz képest relatíve kis mintán létrehozott összeállítás elemzése:

Foglalkozások

agrárközgazdász (8), agrárpolitikus (10), agrokémikus (8), algológus (4), állatorvos (82), állattenyésztő (15), anatómus (5), aneszteziológus (4), antropológus (10), asztaltenyésztő (4), atléta (13), bakteriológus (13), bányamérnök (30), belgyógyász (70), benoás szerzetes (26), bibliográfus (20), bíboros (5), biofizikus (11), biokémikus (31), biológus (117), birkózó (8), bíró (4), bizantinológus (5), bőrgyógyász (14), botanikus (50), olasz szerzetes (13), csillagász (16), demográfus (4), diplomata (26), díszlettervező (4), dramaturg (7), edző (44), egészségpolitikus (5), egyházi író (15), egyháztörténész (8), egyiptológus (4), élelmiszer-kémikus (7), endokrinológus (5), entomológus (20), építész (30), építésmérnök (22), építőmérnök (29), erdész (4), erdőmérnök (38), éremművész (4), esztéta (24), etnográfus (69), etnológus (4), evangélikus lelkész (11), farmakológus (12), feltaláló (12), ferences szerzetes (5), festőművész (107), filmrendező (10), filológus (12), filozófus (81), fizikus (87), fiziológus (10), fogorvos (17), főispán (5), földbírtokos (10), földmérőmérnök (17), földműves (4), folklorista (29), főrend (8), forgatókönyvíró (4), fotóművész (5), fül-orr-gégész (20), gazdálkodó (5), gazdasági vezető (9), gazdaságpolitikus (22), genetikus (5), geofizikus (11), geográfus (43), geológus (80), gépészmérnök (133), germanista (7), grafikus (58), gyáros (5), gyermekgyógyász (30), gyógypedagógus (11), gyógyszerész (35), gyógyszerkémikus (8), hadtörténész (14), hegedűművész (4), helytörténész (11), hematológus (9), hidrobiológus (4), hidrológus (12), honvéd tábornok (58), honvédtiszt (17), humorista (4), idegsebész (5), igazságügyi orvos (4), immunológus (7), informatikus (8), iparművész (10), író (298), irodalom- és művelődéstörténész (8), irodalomtörténész (230), író (5), jezsuita szerzetes (10), jogász (259), jogtörténész (16), kardiológus (5), karmester (7), karnagy (11), kémikus (93), kertész (9), kertészmérnök (18), klasszika-filológus (39), kohómérnök (18), költő (128), könyvkiadó (4), könyvtáros (53), kosárlabdázó (8), közgazdász (138), közlekedésmérnök (8), kritikus (39), kultúrpolitikus (18), labdarúgó (17), levéltáros (81), matematikus (88), mérnök (49), meteorológus (13), mezőgazda (11), mezőgazdasági mérnök (81), mezőgazdász (5), mikológus (8), mikrobiológus (19), mineralógus (8), miniszterelnök (13), műfordító (163), műgyűjtő (17), művelődéstörténész (20), művészeti író (10), művészettörténész (78), muzeológus (73), nagybirtokos (58), nefrológus (5), neonatológus (13), népzene kutató (4), neurológus (30), neveléstörténész (9), növénygenetikus (4), növény nemesítő (25), numizmatikus (9), nyelvész (133), ökológus (8), ókortörténész (8), operaelőadó (4), organaművész (8), orientalista (26), ornitológus (8), országbíró (7), orvos (482), orvosbiológus (4), orvostörténész (14), paleontológus (13), parazitológus (4), patológus (29), pedagógus (164), pianista szerzetes (16), politikus (489), politológus (7), premontrei szerzetes (9), pszichiáter (12), pszichológus (34), publicista (9), r. k. pap (8), rabbi (4), radiológus (25), rajzpedagógus (5), református lelkész (39), református püspök (14), régész (86), rendező (27), reumatológus (4), római katolikus érsek (8), római katolikus pap (48), római katolikus püspök (40), rövidtávfutó (5), sakkozó (11), sebész (59), sportlövő (5), sportorvos (5), sportvezető (21), statisztikus (23), szájszabó (4), szakíró (17), szakszervezeti vezető (15), szemész (32), szerkesztő (159), színész (51), színésznő (19), színházigazgató (12), színház-történész (5), szobrász (24), szociológus (22), szülész-nőgyógyász (26), talajkutató (4), tanító (5), társadalomorvos (4), teológus (31), térképész (11), testnevelő tanár (10), tornász (4), történész (301), történetíró (19), törvényszéki orvos (4), toxikológus (5), traumatológus (5), tüdőgyógyász (11), tudománypolitikus (4), tudománytörténész (12), turkológus (8), ügyész (4), ügyvéd (22), újságíró (214), unitárius lelkész (8), urológus (7), úszó (10), utazó (12), vegyészmérnök (104), villamosmérnök (29), virológus (5), vízépítő mérnök (4), vízépítőmérnök (5), vízállás (8), zenai író (4), zenepedagógus (8), zeneszerző (42), zenetörténész (15), zenetudós (7), zongoraművész (11), zoológus (40)

Ha van evangélikus és unitárius lelkész, miért nincsenek evangélikus vagy unitárius püspökök? Milyen foglalkozási kategóriát jelöl a szakíró? Miben különbözik az r. k. pap a római katolikus paptól vagy a vízépítő mérnök a vízépítőmérnöktől? Ha van színész és színésznő, miért nincs pl. zongoraművész? Ha kultúrpolitikusnak nevezünk embereket, akkor más megvilágításban miért művelődéstörténészekről beszélünk? Ha találunk rövidtávfutót, miért nincs egy árva gerelyhajító vagy éppen kalapácsvető? Mi a logikai különbség a mezőgazda és a mezőgazdász között?

⁵⁹ <http://www.nevpont.hu/> [Letöltés: 2014. március 21.]

B) Felsőoktatási tevékenység

A felsőfokú tanintézményekben (főiskolákon és egyetemeken) folytatott oktatási tevékenység illetve az ennek megfelelő szakmai minősítés. Egyetlen korlátot építettünk be a felvétel kritériumaként: a docensi fokozattól kezdődően rögzítjük az adatokat. Gyakorlati tapasztalataink alapján a források e szint alatt (demonstrátor, tanársegéd, adjunktus) sokszor esetlegesen és pontatlanul közölték az oktatói besorolásokat. Adattárunk a következő 9 lehetőséget tárja tárja fel (zárójelben a kapcsolódó tételszámok): c.egy.docens (749), c.egy.tanár (1094), c.főisk.docens (92), c.főisk.tanár (146), egy.docens (3434), egy.magántanár (847), egy.tanár (8177), főisk.docens (1156), főisk.tanár (2136).

C) Tudományos fokozat

A tudományok kandidátusa illetve doktora fokozatok, valamint a PhD. és a DLA minősítések feltüntetése a hivatalos akadémiai almanachok illetve az online korban a Magyar Tudományos Akadémia „Köztestületi tagok” adatbázisa⁶⁰ segítségével távlatilag teljességre törekvően. Ugyanazon tudományágból kizárólag csak a legmagasabb fokozatot közöljük, de eltérő tudományágból szerzett címek esetén információs értékük miatt a fokozatok külön is feldolgozásra kerültek.

3.3.5 Elismerések (Akadémiai tagság, kitüntetések)

A) Akadémiai tagság

A Magyar Tudományos Akadémia tagjait tartalmazza öt besorolási lehetőséggel (zárójelben az aktuális tételszámokkal): MTA igazgatósági tagja (186), MTA külső tagja (209), MTA levelező tagja (755), MTA rendes tagja (999), MTA tiszteleti tagja (285). Az igazgatósági tagság történeti kategória, a többi négy címet napjainkban is releváns elismerés. Retrospektív vonatkozásban teljes körű feltárás áll a rendelkezésünkre⁶¹, míg a jelenkori tagságok a Magyar Tudományos

⁶⁰ http://mta.hu/koztestuleti_tagok/ [Letöltés: 2014. március 11.]

⁶¹ A Magyar Tudományos Akadémia tagjai : 1825-2002. 1-3. köt. Bp. MTA Társadalomkutató Központ – Tudománytár, 2003. 1536 p.

Akadémia honlapján⁶², illetve sajtóközlésekből követhetők nyomon. A külső tagságot azzal a megkötéssel vesszük figyelembe, ha az illető személy magyar származású vagy Magyarországhoz kötődő tevékenységet fejtett ki.

B) Kitüntetések

A „Díjasok és kitüntetettek adattára” köteteinek⁶³ és a feldolgozott források közléseinek integrálásával épülő mutató. Jelentős forrást alkot a saját építésű sajtóadattár (MÉKSAJT), illetve az internetes adattár (MÉKADAT) vonatkozó anyaga.

Gyűjtőkörébe nem tartoznak a helyi / települési szintű elismerések, a különféle szintű elismerő oklevelek illetve az 1945 előtt kapott historikus díjak.

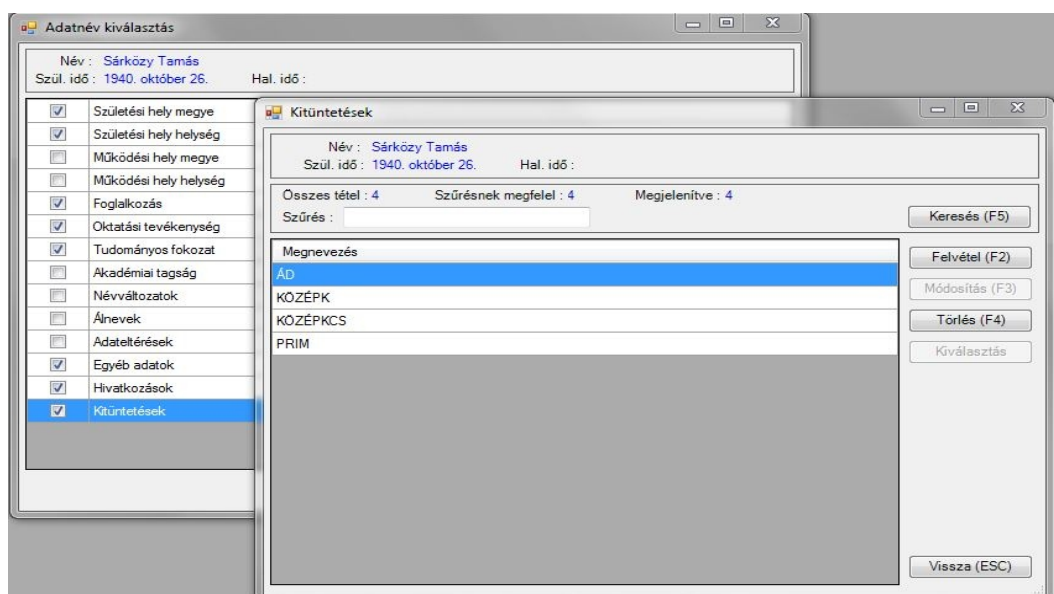
A Petőfi Irodalmi Múzeum honlapján az adatbázisok menüponton belül elérhető és nagyon gazdag díjadattár⁶⁴, amely számos szempont (díjnév, alapítás éve, alapítás helye, osztás dátuma, díjfajta, díjvariáns) szerint nyújt visszakeresési lehetőséget. E valóban precíz díjportál elemzése során meglepetéssel tapasztaltam, hogy számos, törvényben szabályozott⁶⁵, magas szintű állami elismerés (pl. a Magyar Érdemrend osztályai) nem szerepelnek az adatbázisban... E negatív diszkrimináció érthetetlen, mert rangos elismerések sorát nem teszik így elérhetővé. Egy példa arra, hogy a „Magyar Életrajzi Kalauz” fontosnak tartja e díjakat is: Sárközy Tamás kitüntetései között szerepelnek a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje, valamint ugyanezen díj Középkeresztje a csillaggal fokozata:

62 A Magyar Tudományos Akadémia tagjai : http://mta.hu/mta_tagjai/ [Letöltés: 2014. március 21.]

63 Díjasok és kitüntetettek adattára, 1948-1980. Kaposvár : Palmiro Togliatti Könyvtár, 1984. 279 p. + Díjasok és kitüntetettek adattára, 1981-1990. Kaposvár : Megyei és Városi Könyvtár, 1993. 154 p.

64 Petőfi Irodalmi Múzeum „Díjak” adattár: <http://opac.pim.hu/index.jsp?page=search&group=2> [Letöltés: 2014. március 18.]

65 2011. évi CCII. törvény Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről : http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142939.243191#foot1 [Letöltés: 2014. március 21.]

A kitűntetések kódjainak⁶⁶ illetve címeinek⁶⁷ listája a tájékozódáson túl mély analízisre is alkalmas. A kódok alapján például kiszűrhető, hogy vannak olyan személyek, akik kétszer részesültek olyan elismerésben (Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje), amely elvileg csak egy ízben adományozható. Például Bodosi Mihály (1940) idegsebész először 1994-ben, majd 2007-ben is átvehette a kitűntetést⁶⁸.

3.3.6 Névvariánsok

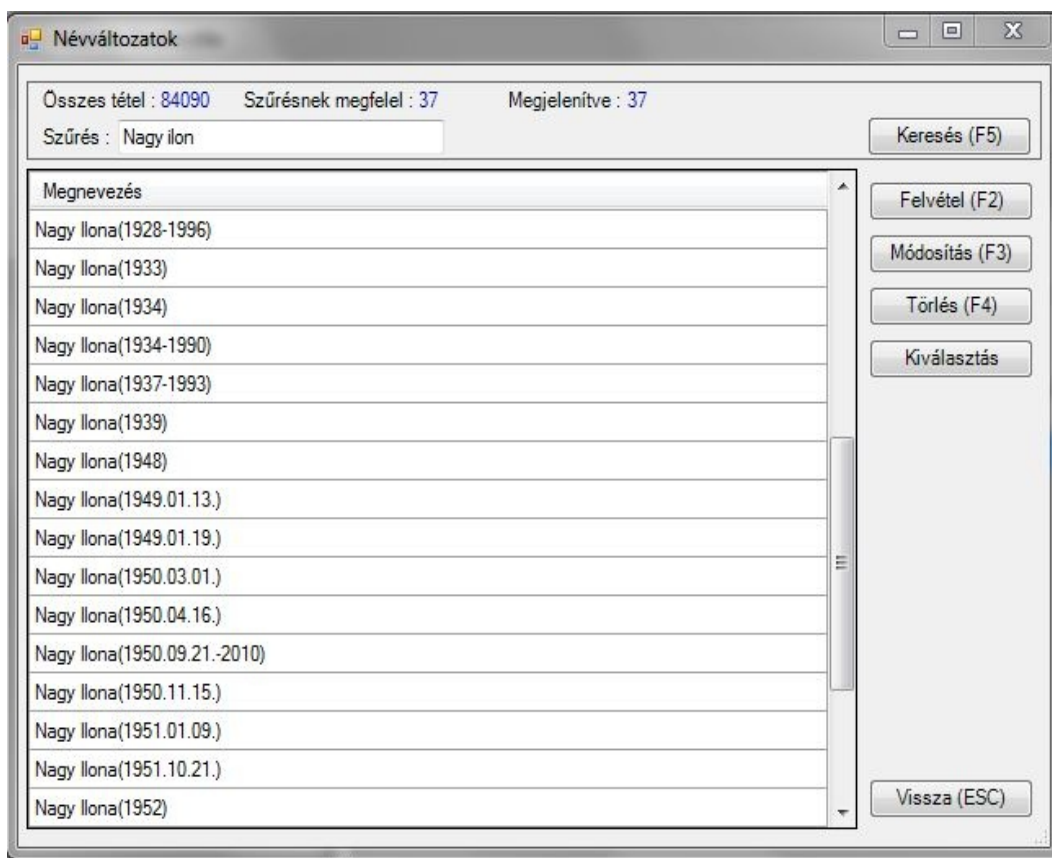
A műfaji kritériumoknak megfelelően az egyik legfontosabb szegmens a személyek beazonosításához szükséges adatcsoportok közül. Két keresési mezőt foglal magába: „Névváltozatok” és „Álnevek”. E típusoknál a névalakot követően zárójelben a születési és halálozási évet is közöljük a tájékozódás megkönnyítése érdekében. E kiegészítő elemek visszamenőleges teljes körű biztosítása jelenleg is zajlik. Az adatbázis nagy méretéből adódóan a megegyező névalak és születési év mellett gyakran a hónap és a nap feltüntetése is szükségessé vált.

⁶⁶ Magyar Életrajzi Kalauz – Kitűntetések kódjai:
<http://mabi.hu/page/index.php/kituntetesek-kod-szerint> [Letöltés: 2014. március 20.]

⁶⁷ Magyar Életrajzi Kalauz – Kitűntetések címei:
<http://mabi.hu/page/index.php/kituntetesek-cim-szerint> [Letöltés: 2014. március 20.]

⁶⁸ Pécs Lexikon. I. kötet. Pécs : Pécs Lexikon Kulturális Nonprofit Kft., 2010. 111. p.

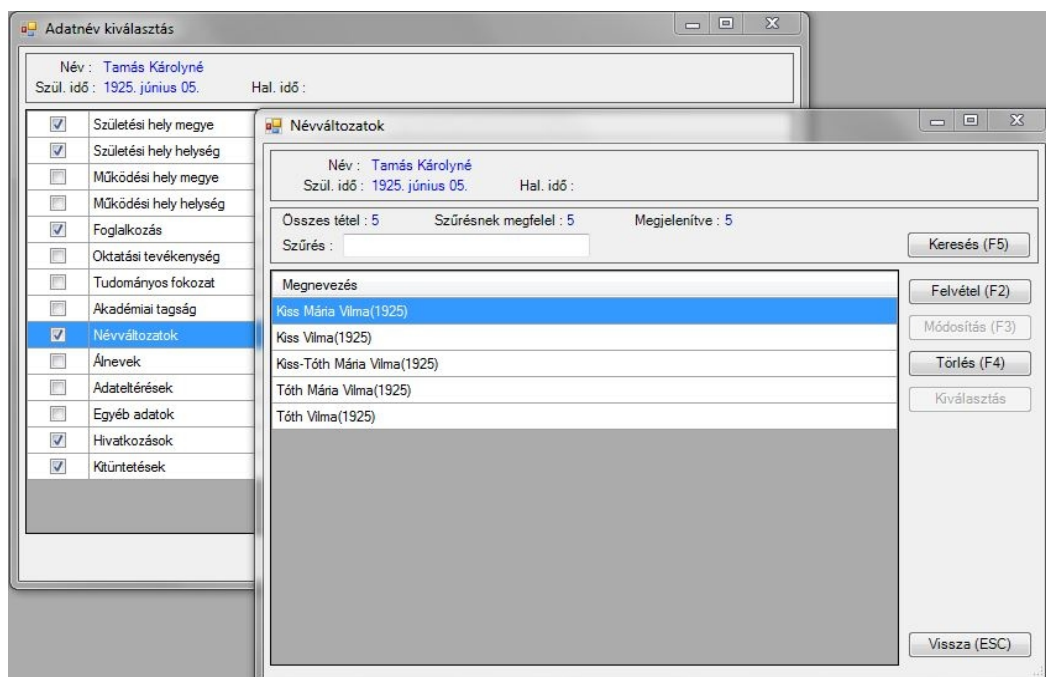
Megoldásunk igazolásaként érdemes rápillantani a Nagy Ilona névváltozat egy részére, különös tekintettel az 1949/1950/1951-es csomópontokra:

A képernyőképen látható, hogy az összesen 84090 névváltozatból a „Nagy Ilon” kezdetű szűrésnek 37 tétel felelt meg.

A) Névváltozatok

Az indexfájl a forrásokból felvett személyek különböző természetes és felvett névváltozatait tartalmazza. Asszonynevek és leánykori nevek a törzsnévi besorolástól függően kerülnek feltárára. Adatrögzítési protokollunk szerint a több névelemből álló nevek valamennyi eleme permutációs rendszerben felvitelre kerül, függetlenül attól, hogy az adott személy abban a formában ténylegesen használta-e vagy sem. Például Tamás Károlyné (1925.06.05.) névváltozatai a következők:

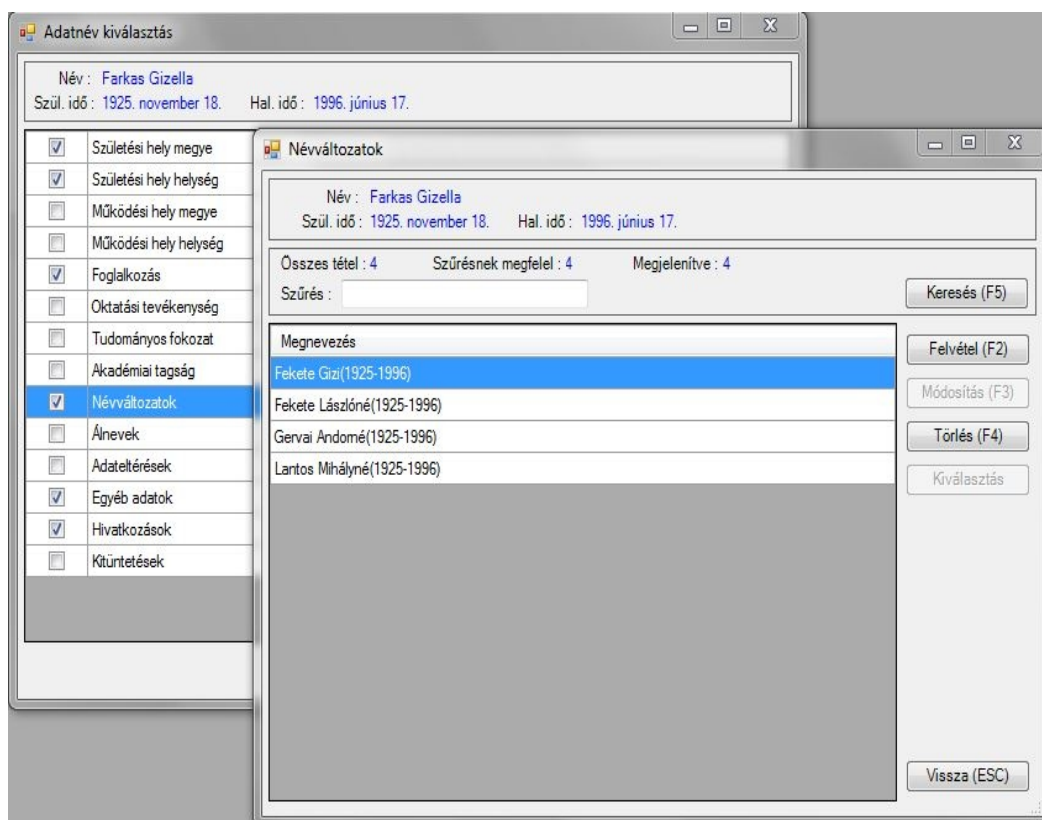
Vélhetően a 2004. január 1-től megváltozott, házassági nevekre vonatkozó jogszabályi előírások következtében mind gyakrabban fognak felbukkanni forrásainkban a többemű névalakok.

Bár így is tekintélyes méretű és a teljes rekordszámhoz viszonyítva komoly, több mint 25%-os reprezentációjú ez az adatsor, de távlati terveinkben további fejlesztése és pontosítása szerepel. E folyamat fontos állomása lesz a „Századunk névváltoztatásai”⁶⁹ című kötet adatbankunkra történő rávetítése. Hasznos információnak tartjuk, hogy – amennyiben forrásaink közölték – névváltoztatás esetén nem a születési és halálozási dátumot közöljük, hanem a változtatás időpontját tekintjük prioritásnak.

Nem tudunk mit kezdeni az „Év fiatal könyvtárosa” 2013-as címet elnyert pályamunka szerzőjének alábbi kitételével: „Farkas Gizella (1925-1996) világbajnok asztaliteniszezőnek három férje neve volt, de sport sikereit azonban leánykori nevén érte el. Így marad a szócikkben az eredeti neve és ebben az esetben nem szükséges feltüntetni a névvariánsait és utalót sem szükséges

⁶⁹ Századunk névváltoztatásai : helytartósági és miniszteri engedéllyel megváltoztatott nevek gyűjteménye 1800-1893. Budapest : Hornyánszky Viktor, 1895. 253 p.

hozzájuk készítenünk.”⁷⁰ Mi mindenesetre haladunk a pozitívista adatgazdag hagyomány nyomvonalán és a tízszeres világbajnok névváltozatainál is a teljességre törekedtünk:

Fontos megemlíteni azt a kialakult gyakorlatunkat, amelynek alapján a külföldi (nem magyar) névalakok invertált formában is kereshetőek rendszerünkben. Ennek kezelése szintén automatikusan történik a „Törzsnévalak” illetve „Névváltozatok” mező névkezelésre vonatkozó kölcsönhatásai alapján.

B) Álnevek

Gulyás Pál⁷¹ és az ő munkájának kiegészítéseként Sz. Debreczeni Kornélia⁷² lexikális alaposságú álnévlexikonainak, illetve a források analitikus elemzésével épülő mutató.

⁷⁰ Zahuczky, 2013. 24. p.

⁷¹ Gulyás Pál: Magyar írói álnév lexikon. Budapest : Akadémiai Kiadó, 1956. 706 p.

⁷² Debreczeni Kornélia, Sz.: Magyar írói álnév lexikon. Budapest : Petőfi Irodalmi Múzeum, 1992. 688 p.

Több módszertani jellemző tekintetében azonban a „Magyar Életrajzi Kalauz” különbözik ezektől a kiadványoktól. Szűkebb gyűjtőkörű, mert tőlük eltérően a betűjeleket és a szimbólumokat nem tartalmazza, csak a klasszikus értelemben vett álneveket. Bővebb és befogadó jellegű ugyanakkor a közismert ragadvány- és becenevek tekintetében, amelyeket e kategóriában hozzáférhetővé és kereshetővé tesz. Így kerülhetett egymás mellé a „Kocka” álnevet is használó Cholnoky Viktor (1868-1912) író és a zseniális fejjátékaról „Kocka” becenevet és állandósult jelzőt kapott Kocsis Sándor (1929-1979) labdarúgó, az Aranycsapat oszlopos tagja.

3.3.7 Adateltérések

Ez az egyetlen adatmező, amely a többi adatsortól eltérően nem folyamatosan növekvő tételszámot tartalmaz, hanem az aktualizált szócikkeknek megfelelően gyakorta fordul elő, hogy az e sorban szereplő eltérések főadatként jelennek meg, és az addigi információk minősülnek adateltérésnek. Az adatsor jellemzően születési (sz:) hely és időpont, halálozási (h:) időpont eltérések tartalmaz zárójelben a hivatkozott forrás kódjával. Nagyon ritkán fordul elő, hogy egy adott forrás – valószínűleg elírás miatt – olyan néven veszi fel a személyt, amely névváltozatnak nem minősíthető, s ekkor ebben a mezőben adjuk meg az eltérést. Változtatás esetén mindig komoly körütekintést igényel az adatok kezelése, mert egy-egy adateltérés [pl: sz:03.15.(RÚL)] mögött több bejegyzés (személy) lehet, különösen a sok kötetes vagy nagy adattömegű források esetén.

További kardinális kérdés, hogy mely adatforrást fogadjuk el hitelesnek és milyen esetben kezeljük adateltérésként a benne közölteket? Univerzális megoldás nincs, mert mindig egyedileg kell elemezni az információkat. A döntés meghozatalát általánosságban egyrészt segíti a források több évtizedes kezelésével kialakult hitelességi gyakorlatunk. Másrészt vannak tipikus elírási problémák, amelyek modellezhetők: ha pl. több megbízható forrás júniust ad meg születési hónapnak, akkor az egyetlen januári közlés vélhetően a „jan. - jún.” elírás

következménye. További tipikus probléma a dátumokban szereplő számok felcserélése (pl. 1786 helyett 1768). A nemzetközi szakirodalomban már összegyűjtötték az adatbázisokban leggyakrabban elírt szavakat a helyesen írt változattal és a helytelen változat gyakorisági mutatójával együtt⁷³. Harmadrészt érdemes figyelni arra, hogy melyik forrás ad meg pontosabb adatot illetve melyek származhatnak autopszia alapján? E tekintetben sokszor a helyismereti források pontosítanak évtizedek óta lexikonról lexikonra hagyományozódó pontatlan adatokat.

3.3.8 Egyéb (kiegészítő) adatok

Első, felületes ránézésre ez az adatmező mintegy állatorvosi lova lehetne az adatbázisok hibáit szemlélő tanulmányban megjelölteknek: „egyes adatmezők személtádként szolgálnak, befogadva minden olyan adatelemet, amely a többi adatmezőbe nem illik bele”⁷⁴. A kijelentés második felével egyetérthetünk, mert tényleg olyan információkat tartalmaz, amelyek más mezőben profilidegenek lettek volna.

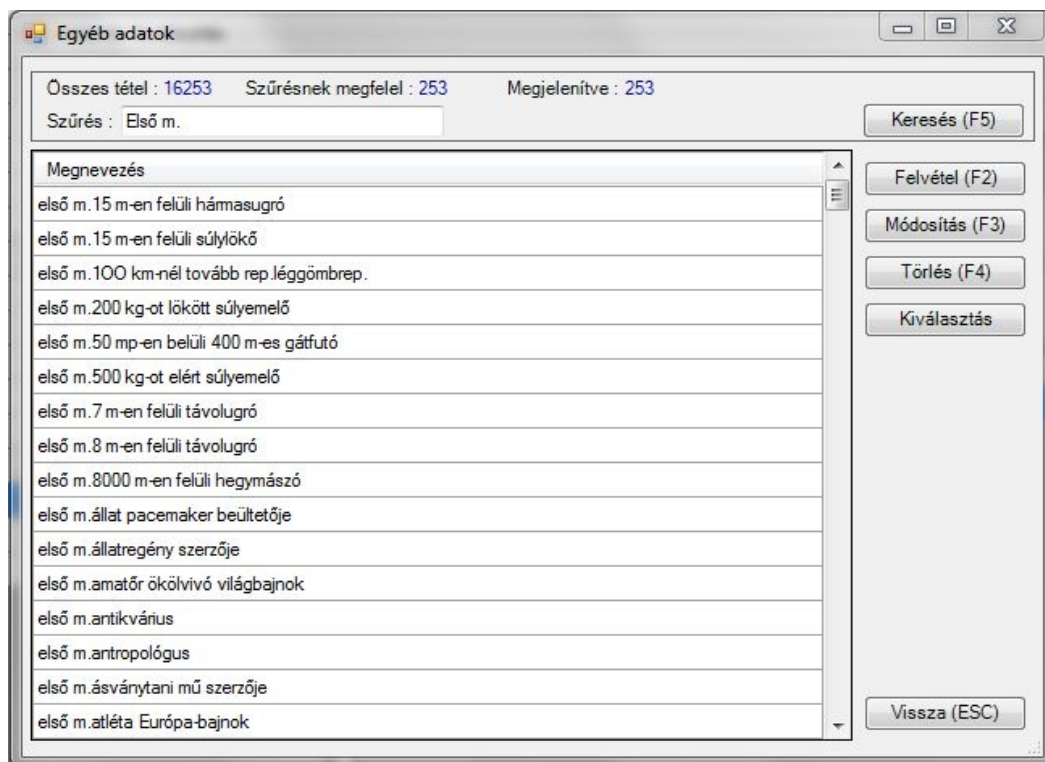
Hitünk szerint az itt közreadott információk hozzáadott értéket teremtenek, jelentősen kiegészítik és árnyalják a többi adatmező alapján kialakított személyiségi profilt. Ennek érdekében számos standardizált elemet és csomópontot tartalmaz, amelyek közül néhányat kiemelünk:

- sportolóknál bajnoki címek jelzése [pl. világbajnok(5)]
- hivatali beosztások, archontológiai táblázatok [pl. külügymin.(1925/30)]
- családi kapcsolatokra történő utalás [pl. Bethlen Gábor fejedelem felesége]
- tevékenységre vonatkozó jellemző információ [pl. Borneó felfedezője]
- megkülönböztetésre azonos neveknél – a 48-as forradalom és szabadságharc seregében más idő- és helykoordinátákkal nem azonosítható személyeknél [pl. 4.utászzászlóalj(1848/49)]

⁷³ Jacsó, 2005. 174. p.

⁷⁴ Válas György: Jacsó Péter: Csontváz van a szekrényben : adatbázisok hibái. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 1994. 7-8. sz. 307. p.

- nemzetiség feltüntetésére [pl. belga szárm.]
- művelődéstörténeti jelentőség [pl. első m. kezdetű adatsorok, amelyekből 253 van]

Speciális kezelést igényelt, ezért külön kiemeljük Szinnyei József és Gulyás Pál „Magyar írók élete és munkái” című biobibliográfiai sorozataiból az „A” betűs személyek rögzítését. „Adatfelvételi technikánk lehetővé teszi e grandiózus vállalkozásoknak az azóta megjelent életrajzi forrásokkal történő egymásra vetítését”⁷⁵. Biográfiai univerzumunkban gyakran sokkal teljesebb adatokkal megtalálható az a személy, aki az említett forrásokban esetleg csak egyetlen publikáció jelzésével szerepel és ebben az esetben már csak a hivatkozási adatot kellett hozzárendelnünk. Ennek hiányában pl. az adott cikk konkrét címének és oldalszámának megjelölése nélkül utalunk a publikáció forrására: [pl. C:M.Orv.Arch.(1932)] = a cikk a Magyar Orvosi Archivum 1932-es évfolyamában jelent meg. A rövidítések és a hivatkozott kifejezések folyamatosan aktualizált jegyzéke természetesen használóink számára is hozzáférhető.

⁷⁵ Németh, 1997. 360. p.

3.3.9 Hivatkozások

Az egyik legfontosabb adatmező, amelyben a feldolgozott források kódjait adjuk meg. A betűjelek feloldását 2014. március 31-i határnappal dolgozatunk 3. számú melléklete tartalmazza. Oldalszámot nem közlünk, mert a források jellemzően önfeltáró jelleggel betűrendben tartalmazzák a személyek szócikkeit vagy névmutatók segítik az adott forrásban történő tájékozódást.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy adattárunk mindig a számunkra elérhető legfrissebb információkat tartalmazza. Ennek ellenőrzésére szolgál a feldolgozott források megjelenési évei szerinti hozzáférhetőség rendelkezésre bocsátása⁷⁶. Az időszakonként aktualizált segédanyagok tekintetében mindig a legújabb kiadást adjuk meg, amelynek magában kell foglalnia az előzményeket is. A frissítésre vonatkozó kontroll-mechanizmus bemutatására táblázatosan összegyűjtöttük néhány nemrégiben feldolgozott kiadvány kapcsolódó adatait:

Előző forrás	Tételszám	Frissítés	Frissítés utáni tételszám	Új forrás
DOTEP(2)	176	176	0	DOTEP(3)
GEOGR(2001)	296	239	57	GEOGR(2009)
KLK	2628	2588	40	SZÁZ
MOL(2004)	649	649	0	MOL(2009)
WIW(2003)	248	17	231	WIW(2005)
WIW(2004)	14768	14384	384	WIW(2005)
ZEGKK(1995)	287	127	160	ZEGKK(1999)

A táblázat számos érdekes következtetés levonására alkalmas. Találunk két olyan forrásjelzést [DOTEP(2), MOL(2004)], amelyeket hiába keresnénk forrásjegyzékünkben: mivel a benne szereplő személyek mindegyike átkerült az új kiadásba, ezért töröltük az aktuális hivatkozási listából. Felfedezhetünk olyan 1848/49-es szabadságharcos hadtörténeti adattárat, amely ugyanazon szerző által

⁷⁶ Magyar Életrajzi Kalauz – Forrásévek listája: <http://tinyurl.hu/KAIO/>
[Letöltve: 2014. március 14.]

készült és pontosan ugyanazt a témát tárja fel, de a korábban megjelent KKK kódú mű⁷⁷ címe nem is hasonlít a két évtizeddel később megjelent SZÁZ kódú új kiadásra⁷⁸. A teljes körű feldolgozás után derült ki, hogy a bővített editio már nem tartalmaz 40 olyan személyt, aki a korábbiiban helyet kapott... Ez az első pillantásra meglepő információ nagyon gyakran tűnik fel a frissítések utáni analíziseink során.

Külön összehasonlító elemzést igényelne az olyan, évről évre megjelenő ki kicsoda adatáramlásának regisztrálása, mint a borítójáról „kék Ki Kicsoda”-ként emlegetett „Who is who Magyarországon”, amelynek általunk teljesen feldolgozott utolsó, 2005-ös kiadása⁷⁹ több mint 22 ezer személy szócikkét ölelte fel. Közülük 14384 fő, azaz a 2004-es kiadás 97,4%-a került át az új évfolyamba. Találunk azonban 17 olyan személyt, aki a 2003-as kiadásban benne volt, a 2004-esben (ki tudja miért, de) nem, viszont a 2005-ösben újra felbukkant! Ki tudja, hogy vajon hányféle verzióban variálódhatnak az adattömegek a sorozat napjainkig tartó históriájában?

Filozófiai alapelvünk szerint egyik legfontosabb előnye adatbankunknak, hogy integrálja az adott személyre vonatkozó, sok esetben térben és időben egyaránt szóródó információkat. Nincs elég terünk arra, hogy hosszú listákkal igazoljuk állításunk igazságtartalmát, ezért csupán egyetlen illusztrációval jelezzük adattárunk gazdag információs potenciálját. Olyan személyt választottunk, aki mindössze két forrásban szerepel, de azok megjelenését több, mint hét évtized választja el egymástól.

Bábai Bay Sándor (1874-1941) mezőörsi születésű jogász az 1940-ben megjelent „Keresztény magyar közéleti almanach”⁸⁰ I. kötetében szerepelt. Ezután közel háromnegyed évszázadon át semmilyen forrásban nem találtunk szócikket róla, majd a forrásbázis folyamatos bővítése révén 2011-ben

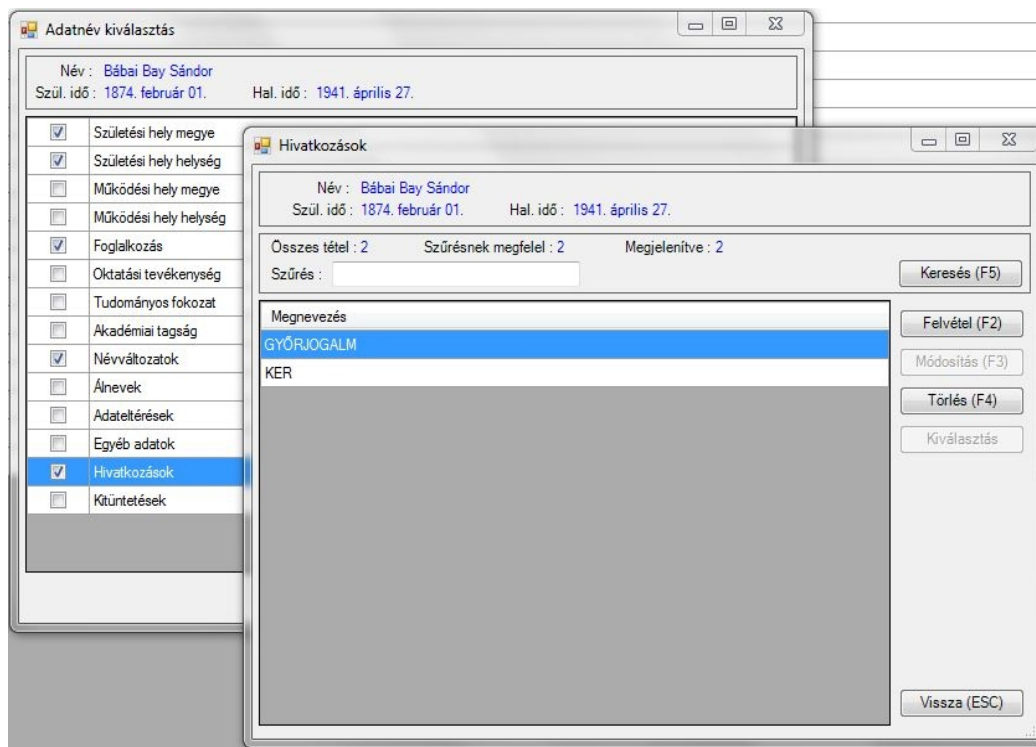
77 Bona Gábor: Kossuth Lajos kapitányai. Budapest : Zrínyi Kiadó, 1988. 781 p.

78 Bona Gábor: Századosok az 1848/49. évi szabadságharcban. 1-2. köt. Budapest : Heraldika, 2008-2009. 623 + 613 p.

79 Who is who Magyarországon. Zug : Who is Who, 2005. 2136 p.

80 Keresztény magyar közéleti almanach. I-II. köt. Budapest : Pátria, 1940. 1290 p.

sikerült kiegészíteni adatait a „Győri jogász almanach”⁸¹ segítségével.

⁸¹ Biczó Zsolt: Győri jogász almanach. Győr : Magyar Jogász Egylet Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezete, 2011. 261 p.

3.4 Visszakeresési lehetőségek

A "Magyar Életrajzi Kalauz" reprezentatív nemzeti digitális névkataszter internetes felhasználói keresőfelülete az előfizetők számára a jelszavas azonosítást követően érhető el. A keresési képernyő egymástól jól elkülöníthető módon négy részre tagolható. Ezek közül három a keresés egyéni, specifikus jellemzőinek pontos beállítására, egy pedig az ennek alapján leválogatott találati halmaz kezelésére szolgál. A dolgozatomban közölt képernyőképeknél a vizuálisan könnyebb átláthatóság és a terjedelem csökkentése miatt a „Magyar Életrajzi Kalauz” rögzítési munkafelületét használom, de ebben az esetben a funkcionális logikai áttekinthetőség érdekében az internetes felhasználói űrlapot illeszttem be:

KERESÉS

Keresett személy neve :

Név hasonlítás :

.év .hó .nap
 .év .hó .nap

☒ és ☐ vagy ☐ de nem

.év .hó .nap
 .év .hó .nap

Kiválasztott feltételek :

K		+()
K		-()
K		>
K		>>
K		+)
K		-)
K		
K		
K		
K		

Maximum találatok száma :

TALÁLATOK

Találatok új ablakba

Mindenki
Mindenki
Nem kortárs
Kortárs

Üzenet :

3.4.1 Névalakra történő keresés

A keresőfelület legfelső részében található keresőmezőben a keresett személy nevének meghatározásánál három, egymástól elkülönülő választási lehetőség áll a használó rendelkezésére a kezdő stratégia kialakításához:

1. **Teljes megegyezés:** pontosan a beírt keresőkifejezés szerint kerül leválogatásra a feltételnek megfelelő személyek köre az adatbázis törzsnévalak mezője alapján. Használata kizárólag abban az esetben célszerű, ha biztosan tudjuk a keresendő személy nevét és az semmilyen más formában nem kerülhetett rögzítésre. Például a „Tóth Tamás” formában definiált keresőkérdésre 25 találatunk lesz, de 2 releváns találatot elveszítünk „Tóth Tamás Gábor” és „Tóth Tamás Mihály” személyében.
2. **A mező elejével megegyező:** a keresendő személy(ek) neve a beírt karakterekkel kezdődik. Az említett példát alkalmazva „Tóth Tam” kezdetű keresőkérdésünk 29 találatot fog eredményezni a 25 Tóth Tamás mellett „Tóth Tamás Gábor” és „Tóth Tamás Mihály”-on túl 2 fő „Tóth Tamásné” is belekerül a leválogatottak listájába. Alaposan végig kell gondolni, hogy hol csonkolunk, mert például a „Tóth T” opció választása esetén lekeresésünk már 107 találatot eredményez!
3. **Bármely előfordulás:** a beírt névelem a leválogatásra került személyek nevében bárhol előfordulhat. Ezzel a lehetőséggel élhetünk, ha utónevekre akarunk keresni vagy nem vagyunk biztosak a keresendő személy nevének írásmódjában. Amennyiben a rendkívül ritkán előforduló Xénia névre indítjuk a keresésünket, akkor 9 találatot regisztrálhatunk, amelyből 8 pontosan a Xénia formát, egy pedig a Polixénia változatot tartalmazza. Ha éppen az előző pontokban említett példát („Tóth Tamás”) folytatnánk, akkor a már megtalált személyeken kívül „Htóth Tamás” személyére is rábukkannánk, tehát összesen 30 találatunk lenne.

A választható opciók tehát a példák alapján a megadott sorrendben folyamatosan bővülő találati listát eredményeznek. Általános adatbázis-használati elvként érdemes ebben az esetben is többféle megközelítéssel, keresési stratégiával próbálkoznunk, mielőtt elfogadjuk a végleges eredményt. A keresőmező mellett jobboldalt található *“Leválogatás indítása”* gombbal aktiválhatjuk a keresést. Amennyiben nem találjuk az általunk keresett személy(eke)t, akkor a *“Keresési szempontok”* menüpont *“Névváltozatok”* opciójában is célszerű jó eséllyel tovább próbálkoznunk.

3.4.2 Kronológiai szűkítés

Ez a lehetőség a keresendő születési és/vagy halálozási időpont(ok) beállítására szolgál. Két sorban is kitölthetjük a paramétereket, amelyek egymással történő kombinálására is lehetőség van. A beállítás során előválasztásként el kell dönteni, hogy születési vagy halálozási értékekre vagyunk kíváncsiak. Az év, hónap, nap mezők kitöltése után végrehajthatjuk keresésünket a megadott pontos értékekre:

- a saját születési dátumomként megadott keresőkérdésre (1964.04.17.) 8 személy adatai kerültek leválogatásra
- ezen sorok írásakor időben 100 évre visszatekintve, kedvenc opció szokott lenni, hogy ki született éppen egy évszázada: 1914.03.24.-én az előző keresőkérdéshez viszonyítva éppen kétszer annyian, 16 fő látta meg a napvilágot.
- halálozási adatsorra vonatkoztatva a felsorolt időpontokat értelemszerűen mindig kisebb találatszámokat kapunk: 1914.03.24. a pontos halálozási dátuma 2 személynek, míg 1964.04.17-én nincs halálozási napja senkinek rendszerünkben.

Amennyiben nincs találatunk vagy nem kizárólag egy konkrét dátumra vagyunk kíváncsiak, akkor ismét választhatunk: a megadott időpont előtt, után kívánjuk lekerestetni a számunkra érdekes személyeket vagy a *“–tól –ig”* opció

kijelölésével megadhatjuk a kiválasztott időintervallum záró időpontját. Tekintettel arra, hogy 1964.04.17.-i halálozási időpontra vonatkozó keresésünk nem hozott találatot, ezért terjesszük ki az adott év teljes április hónapjára lekeresésünket:

Halálozás ▼	1964	.év	04	.hó	01	.nap
Tól-ig ▼	1964	.év	04	.hó	30	.nap

Keresésünk 34 találatot eredményezett: a listát böngészve láthatjuk, hogy a korábbi április 17-i leválogatás balszerencsés volt abból a szempontból, hogy április 15 vagy 16, de 18 vagy 19 is sikeres keresési opció lehetett volna...

Az extremitások keresése mindig fontos ellenőrző funkciót tölthet be az adatbázisok esetében. Ennek érdekében kerestettük le az adatbankunkban szereplő legfiatalabb személyeket. Ehhez a születési dátumot „után” opcionális jelzéssel kell kiegészítenünk, például az ezredfordulós dátum, mint képzeletbeli határkö kijelölése után:

Születés ▼	2000	.év	01	.hó	01	.nap
Után ▼		.év		.hó		.nap

A leválogatás eredményeként, a várakozásainknak megfelelően tömeges előfordulást nem, hanem mindössze öt találatot kaptunk, akik közül a legfiatalabb adat-lapját kiemeltük. Talán nem tekinthető véletlennek, hogy felgyorsult korunknak megfelelően egy 6-7 éves kisgyermek lett a legifjabb adattárunkban, aki gyermek fotómodellként híresült el és vívta ki helyét egy megyei ki kicsodában⁸².

TALÁLATOK

[Ugrás a kereséshez](#) Találatok új ablakba

Mindenki

Mindenki Nem kortárs Kortárs

Találatok: 5 (1-5)

Következő Előző

Keresett személy neve	Születési dátum	Info	Halálozási dátum	Info
Egyed Judit	2000.06.08			
Lugosi Laura Gréta	2000.08.10			
Ördög Petra Anna	2004.08.31			
Török Vanda Niké	2001.04.28			
Veress Lili	2000.11.02			

ÖRDÖG PETRA ANNA

2004.08.31

Részletek
Születési hely (megye) :
Pest
Születési hely (helység) :
Budapest
Foglalkozás :
fotómodell
Névváltozatok :
Ördög Anna(2004)
Hivatkozások :
JNSZKK(2011)

⁸² Ki kicsoda Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Szolnok : Új Néplap, 2011. 455 p.

A kronológiai szűkítés lehetőségeinek első sora kiegészíthető egy hasonló metódus szerint kitöltött második sorral, amelyek “és”, “vagy”, “de nem” logikai operátorokkal köthetők össze. A kerek évfordulók jegyében nézzünk meg egy némileg összetettebb, de korántsem bonyolult keresőkérdést: azok a személyek érdekelnek bennünket, akik 100 évvel ezelőtt, 1914-ben születtek és 75 éve, 1989-ben hunytak el.

Születés	1914	.év	01	.hó	01	.nap
Tól-ig	1914	.év	12	.hó	31	.nap
☒ és ☐ vagy ☐ de nem						
Halálozás	1989	.év	01	.hó	01	.nap
Tól-ig	1989	.év	12	.hó	31	.nap

A feltételeknek megfelelő találati halmazunkban 28 fő kettős jubileummal rendelkező személyt regisztrálhatunk. Létezik azonban még egy keresési finomítás, amellyel további két találathoz juthatunk: ha a születés és a halálozás kezdő időpontjánál csak az év ablakot töltjük, a hónapot és a napot pedig nem, akkor azok is belekerülnek a keresési tartományba, akiknél csak az adott év megjelölése szerepel, de a hónap és nap nincs kitöltve.

3.4.3 Adatmezők szerinti leválogatás

A keresőfelület harmadik része az első kettőtől eltérően nem szabad szöveges (numerikus karakteres), hanem az adatbázisban előre meghatározott szempontok alapján feltárt adatok kötött formátumú kiválasztására szolgál. Miért kulcsfontosságú ez a szerkezeti felépítés? Talán érdemes Jacsó Péter vízióját felidézni ezzel kapcsolatban: „Egy tökéletes világban szinte minden adatelemet úgy vinnének be egy adatbázisba, hogy kontrollált szótárt vagy valamilyen szabványosított név- vagy rövidítéslistát használnak.”⁸³

A keresőfelület jobb oldalán lenyitható menüben láthatjuk a választható szempontokat, amelyeket egyenként rákattintással aktiválhatunk: ekkor tízesével betöltődik a szemponthoz tartozó, adatbázisban található információk listája.

⁸³ Jacsó, 2005. 194. p.

Fontosnak tartottuk, hogy a keresési stratégia kiválasztásának megkönnyítése érdekében olyan megoldást alkalmazzunk, amelyben az adott ismerv mellett közvetlenül megtalálható a hozzá tartozó személyek folyamatosan aktualizált száma is. Célszerű a szempontválasztó menü alatti keresősáv használata, amellyel könnyen eljuthatunk a bennünket érdeklő adatig.

Az így kiválasztott szempontot rákattintással átemelhetjük a baloldalon található keresőzónába, ahol megjelenik a szempont és a hozzá tartozó adat. E módszerrel a csöngői születésű személyek keresőlapja így épül fel:

Kiválasztott feltételek :

Előző

Következő

K

1. [---] Születési_hely_(helység) [] Csöngő

+(

K

-(

K

>

K

>>

K

+(

K

-(

K

K

K

K

És

Vagy

Nem

Maximum találatok száma : 50

Leválogatás indítása

Születési_hely_(helység)

Szűkítés

Csön

Szűkítés

Találatok: 2

(1-2)

Előző

Következő

Megnevezés	Találat
Csöngő	14
Csönte major	1

Egy-egy feltétel lekerestetése esetén garantált a gyors eredmény, mert csupán hozzá kell rendelni a keresett szemponthoz az adott formában rendelkezésre álló értéket.

A keresőzóna alatt elérhető megjelenítendő maximum találatok számát az ebben az esetben előre nagyon pontosan meghatározható eredmény függvényében állíthatjuk be. A nagy tömegű adatleszívások megelőzésére jelen pillanatban 250 találatos felső korlátot építettünk be: ennek meghaladása esetén a keresési feltételek finomításával több részletben hívható le az eredetileg tervezett adatmennyiség.

3.4.4 Összetett (kombinációs) keresés lehetőségei

Amennyiben újabb szemponttal kívánjuk bővíteni keresőkérdésünket, akkor a keresőzóna jobb felső sarkában lévő „Következő” fülre kattintva a már ismert módon újabb adatot emelhetünk át a kérdezőfelületre. Két szempont esetén újabb lehetőség áll előttünk: a kijelölt (alap esetben mindig az utolsó) szempontot a keresőzóna alatt található „és”, „vagy”, „de nem” opciókkal kapcsolhatjuk össze az előzővel a logikai szabályoknak megfelelően. A keresőzónán belül további finomítást tesznek lehetővé a halmazok képzésére szolgáló zárójelek [(, ((, (((,))) ,),)], amelyek a kijelölt sorba emelhetők át illetve törölhetők. A szempontok és adatok kombinációjára a keresőzóna teljes kitöltéséig számos lehetőségünk van, majd a jobb alsó sarok alatt található *„Leválogatás indítása”* gombbal aktiválhatjuk a keresést.

Egy nem túlzottan bonyolult, de a variációs lehetőségek bemutatására tökéletesen alkalmas példát választottunk a kombinációs mechanizmus illusztrálásaként: Vas megye születésű történészeket keresünk, akik nem Szombathelyen születtek.

Kiválasztott feltételek : Előző Következő

K	1. [--] (Születési_hely_(megye/ország) [] Vas	+(
K	2. [És] Foglalkozás [] történész	-{
K	3. [És] Születési_hely_(helység) [Nem] Szombathely)	>
K		>>
K		+
K		-)
K		
K		
K		
K		

És Vagy Igen

Maximum találatok száma : 250 Leválogatás indítása

Születési_hely_(helység) ▼

Szűkítés Szombathely Szűkítés

Találatok: 14189 (1-1)

Előző Következő

Megnevezés	Találat
Szombathely	2305

A keresőzónába elsőként beemeljük a Vas megye_ Születési hely opciót. E kezdő sorhoz hozzáteszünk egy kezdő zárójelet +(gomb alkalmazásával. A „Következő” feltételkiválasztó gombra kattintva az automatikus „és” hozzárendelés alapján mellé emeljük a történész foglalkozásúakat, majd ismét a „Következő” gombot aktiválva a Szombathely_ Születési hely variációt emeljük

át a keresőtérbe. Az automatikus „és” lehetőséget a „nem”-re kattintva átállítjuk, valamint – mivel halmazműveletről van szó – a zárójelet +) bezárjuk a megfelelő gomb aktiválásával. Kérdésünkre a „Magyar Életrajzi Kalauz” adatbázisa alapján 54, a feltételeknek megfelelő személyt találtunk.

Mindhárom keresőrész (névre, dátumra, szempontra) egymással is kombinálható, ekkor azonban ügyelni kell, hogy a közöttük lévő “és”, “vagy”, “de nem” opciók kötelezően kitöltendőek és a keresőszó alatti leválogatógombot kell aktiválni. Ha az előző kombinált keresőkérdést kiegészítjük az „Sz” betűvel kezdődő és „1901.01.01. után” született opciókkal, akkor az alábbi komplex kereső űrlapot és találati listát kapjuk:

Keresett személy neve : Sz

Név hasonlítás : Mező elejével egyező

Születés .év .hó .nap

Után .év .hó .nap

☐ és ☐ vagy ☐ de nem

Nincs kiválasztva .év .hó .nap

Nincs kiválasztva .év .hó .nap

Kiválasztott feltételek :

K 1 [---] (Születési_hely_(megye/ország) [] Vas

K 2 [És] Foglalkozás [] történész

K 3 [És] Születési_hely_(helység) [Nem] Szombathely)

K

K

K

K

K

K

K

Maximum találatok száma :

Születési_hely_(helység)

Szűkítés

Találatok: 14189

Megnevezés	Találat
Szombathely	2305

TALÁLATOK

Találatok új ablakba

Találatok: 3 (1-3)

Keresett személy neve	Születési dátum	Info	Halálozási dátum	Info
Szabó Béla Lőrinc	1923.08.10		1982.02.01	
Szakonyi István	1911.07.10		1974.09.28	
Szemere Vera	1916.07.02		1992.05.07	

Elvileg akár 10 különböző feltétel, több halmazban is kombinálható egymással, de érdemes 4-6 szempontnál meghúzni a határt az áttekinthetőség megkönnyítése és az esetleges adatvesztés megakadályozása érdekében.

4. Magyar biográfiai indexek

A hazai életrajzi indexek közül kettőnek az áttekintésére vállalkozunk. A Magyar Életrajzi Kalauzhoz hasonló, átfogó országos / nemzeti indexről van szó mind a Hungarika Névkataszter, mind pedig a Magyar Életrajzi Index esetében. Nincs tudomásunk olyan működő és hozzáférhető rendszerről, amely e korszerű műfaj keretei között tárná fel egy település vagy tájegység személyiségeit illetve tematikus biográfiai indexek munkálatairól sem értesültünk. Ez különösen azért szomorú, mert Bényei Miklós már 1994-ben⁸⁴ felhívta a figyelmet helyismereti vonatkozásban a műfajban rejlő lehetőségekre. Meggyőződésem, hogy megkeresés esetén a biográfiai indexek építői nem zárkóznának el az együttműködéstől.

4.1 Hungarika Névkataszter

Az Országos Széchényi Könyvtár műhelyében létrejött adattár annak az 1978-as hungarika kerettervnek köszönheti létezését, amely prioritásként jelölte meg a személyi hungarikumok adattárának minél előbbi kialakítását. A nemzeti könyvtári hatókörből adódóan kezdetben természetes módon sem térbeli, sem pedig időbeli korlátozás bevezetését nem tervezték. Az 1980-as években azonban úgy döntöttek, hogy a gyűjtőkör szűkítésével az adattár „az 1880 után született, külföldön élő / élt magyar személyek adatait tartalmazza, s külön hangsúlyt fektetünk a közelmúltban, vagyis az 1945 utáni anyag feltárására.”⁸⁵ Az 1990-es évek közepén Kovács Ilona egy helyismereti könyvtáros konferencián tovább pontosította a feltárás gyűjtőköri szempontrendszerét: „elsősorban a külföldi magyarok első generációjához tartozó személyek fontosak, vagyis a történeti és a mai Magyarország területén született olyan személyek adatai, akik később, az életük során a trianoni békeszerződéssel az új határokon kívül kerültek, vagy

⁸⁴ Bényei Miklós: Helyismereti tevékenység a könyvtárakban. Nyíregyháza : Bessenyei, 1994. 104 p.

⁸⁵ Kovács Ilona, 1990. 474. p.

Nyugatra emigráltak.”⁸⁶

Az 1988 nyarán felállított Hungarika Dokumentációs Osztály a felvétel során az alábbi szempontokat vette elsődlegesen figyelembe: Magyarországon született, magyar anyanyelvű, magyar nyelven is publikált, tanulmányait nagyrészt Magyarországon végezte, magyarnak vallotta magát.

A Hungarika Névktaszterben nyilvántartott adatok köre:

- Név és névváltozatok
- Születés és halálozás helye és ideje
- Tanulmányok (hazai és külföldi)
- Távozás külföldre (hely és idő)
- Vándorlás (további országok, hazatelepedés)
- Foglalkozás (szűkebb működési terület megjelölésével)
- Adatforrások

A nyomtatott források mellett jelentős kört ölel fel a nem publikált dokumentumok (személyes közlés, magánlevél, hagyaték stb.) mint primér információforrások beépítése az adattárba. A tudományos kutatás és a dokumentációs tájékoztatás igényei szerint kialakított index a Nemzeti Információs Infrastruktúra Program szerveréről volt elérhető a használók számára. Mintegy évtizeden keresztül a következő adattípusok voltak visszakereshetők a Hungarika Névktaszter internetes online felületén 2007 végéig⁸⁷:

⁸⁶ Kovács Ilona: A Hungarika Névktaszter, mint a helyismereti biográfiai adatgyűjtés forrása. In: Helyismereti Könyvtárosok III. Országos Tanácskozása : Tata, 1996. július 17-19. Szentendre : MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, 1997. 85. p.

⁸⁷ Hungarika Névktaszter: <http://tinyurl.hu/RCnU/> [Letöltés: 2014. március 25.]

Tárgyszó index : a : 1 - 38 / 38

[A](#)[B](#)[C](#)[D](#)[E](#)[F](#)[G](#)[H](#)[I](#)[J](#)[K](#)[L](#)[M](#)[N](#)[O](#)[P](#)[R](#)[S](#)[T](#)[U](#)[V](#)[Z](#)

adomány
 adventista
 agrár
 agrárközgazdász
 agrármérnök
 akadémikus
 alapító
 alapítótag
 alapítvány
 alelnök
 alezredes
 alispán
 államelnök
 államtitkár
 államtitkár-helyettes
 állatorvos
 állattenyésztés
 altábornagy
 általános
 általános iskola
 amatőr
 angol
 animáció
 antifasiszta
 antikvárius
 antológia
 antropológia
 antropológus
 anyanyelv
 apát

Összetett keresés

Név:
 Ország:
 Év:

Szókapcsolat:
 és
 vagy

Dátum:
 Generációk:
 Archivum:

Találat/oldal:
 50

- név minden eleme (személynév, párhuzamos név, álnév, előző név, későbbi név, névváltozat, eredeti név)
- földrajzi név (születés országa, halálozás országa, távozás országa, vándorlás országa, jelenlegi tartózkodási hely, visszatérés országa)
- dátum (születés éve, halálozás éve, távozás éve, vándorlás éve, visszatérés éve)
- generációk (első generáció, fiatalon távozottak, második generáció, harmadik generáció, negyedik generáció, hosszabb ideje visszatelepedett, korszak előtti)
- archivum (van archivált anyag, nincs archivált anyag).

Valamennyi felsorolt lehetőség szerepelt az „egyszerű keresés” menüpontban elérhető adatlapon. Az összetett keresés ezeken túl egy tárgyszó indexet is megjelenített, amely újdonságnak számított a hasonló tematikájú adattárakhoz képest. Ebben az ábécé kiemelt betűire kattintva az egyes betűkhöz kapcsolódó

indexrészeket tekinthettük meg. A mezők között kötött (nem változtatható) logikai és kapcsolat állt fenn. Egyes mezők esetében (név, ország, tárgyszó / foglalkozás) volt mód arra, hogy válasszunk az és/vagy opciók között. A keresés finomítására a csonkolás módszerei is alkalmazhatók: „*” karakterrel tetszőleges hosszúságú, a „?” beírásával pedig pontosan egy karakter helyettesíthető.

Végtelenül sajnálatos, hogy a nemzeti könyvtár a sokféle strukturális átalakítás közben lemondott erről a hiánypótló szolgáltatásról: immár hat éve nem érhető el a világhálón és érdemi információ sem szerezhető be a gyarapodásáról. Utolsó információim szerint a legutolsó közlések alapján mintegy 35-40.000 rekordból álló számítógépes adattár az Országos Széchényi Könyvtáron belül offline (helyben használatra) hozzáférhető.

4.2 Magyar Életrajzi Index

A Hungarika Névkataszter műfajon belüli speciális profiljától eltérően gyűjtőköre megegyezik a Magyar Életrajzi Kalauzéval. Ebből kifolyólag érdeklődéssel követtem nyomon a vele kapcsolatos információkat és áttekintésemben emiatt gyakrabban élek a benchmarking eszköztárával. A kiemelt figyelmet illetve az eddigieknél jóval mélyebb szintű elemzést indokolja, hogy a magyar könyvtári szakirodalomban egyedülként részletes összehasonlítás⁸⁸ is készült e párhuzamosan épülő életrajzi adattárakról. A híradások szerint⁸⁹ 1997 közepén Nagy Csaba szervezésében indult meg a szisztematikus gyűjtés és adatrögzítés. Több fiatal munkatársa révén dinamikusan bővült a Magyar Életrajzi Index rekordállománya, amely a Magyar Életrajzi Kalauzhoz viszonyítva az alábbiak szerint alakult:

88 Murányi Péter: Két biográfiai index adatbázis formájában : a Magyar Életrajzi Kalauz és a Magyar Életrajzi Index. In: Könyvtári Levelező/lap, 2001. 7-8. sz. 23-30. p.

89 Nagy Csaba: Magyar Életrajzi Index. Katalist, 1999. január. 15. : <https://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/1999-January/009863.html> [Letöltés: 2014. március 26.]

Időpont	Index	Kalauz	Arány
1999-01-15	38000	83926	220,85%
2001-03-29	77000	138762	180,21%
2002-01-03	97786	161673	163,59%
2003-02-10	139757	174671	124,98%
2004-02-23	154655	202379	130,85%
2005-01-11	168787	212580	125,94%
2006-01-04	197616	232318	117,56%
2007-01-14	212074	240914	113,59%
2008-01-21	215858	254019	117,67%
2009-01-23	217863	265620	121,92%
2010-02-25	217863	280220	128,62%
2011-01-01	217863	283128	129,95%
2012-01-03	217863	296867	136,26%

Sajnos, a Magyar Életrajzi Index szerkesztői 2009 óta nem teszik közzé folyamatosan az adatszámokat illetve újabban a gyűjteményi katalógusok összesített rekordszámát adják meg: 2014. március 28-án 588761 tételt tartalmaztak a sokrétű adattárak. A rövid tájékoztatóban 2014-es állapotként 230 ezres tételszámot jelölnek meg, amely így az elmúlt fél évtizedben alig jelent gyarapodást. A Nagy Csaba helyét átvévő Mészáros Tibortól (aki egyébként jeles Márai-kutató) személyes közlésként megtudtam, hogy az utóbbi években jelentős, tízezres nagyságrendű duplumszűrést hajtották végre a rekordok között. E háttér információ magyarázatot ad a viszonylag kis növekményre.

A Petőfi Irodalmi Múzeum legnagyobb digitális gyűjteményét alkotó biográfiai index célja: „a kutató egy helyen megtalálja az általa keresett személyre vonatkozó főbb információkat és azok forrásait. A rekordok olyan adatsorból épülnek fel, amelyek segítségével egy személy önmagával azonosítható: születés, halálozás helye és ideje, foglalkozás, névvariánsok”⁹⁰. Egy helyismereti könyvtárosok veszprémi országos konferenciáján tartott előadásban ehhez képest némileg részletesebb információkat találhatunk a konkrét adattartalmat illetően: „az elfogadott névalak mellett a névvariánsok sora (névváltoztatás előtti név a változtatás dátumával), a leánykori és az asszonynév, a nemesi előnév és a főnemesi rang, a születési és halálozási adatsor a település, megye, év, hónap, nap

90 Petőfi Irodalmi Múzeum: Névtér, irodalmi adattárak: Adatbázisleírások : <http://tinyurl.hu/cDgw/> [Letöltés: 2014. március 26.]

feltüntetésével, valamint legfeljebb három foglalkozás, köztük a kenyérkereső is.”⁹¹

A felsorolás néhány elemével kapcsolatban érdemes néhány kiegészítő, hosszú feldolgozási gyakorlatunkhoz kötődő megjegyzést fűzni. A nemesi előnév és a főnemesi rang önálló elemként történő hangsúlyos kezelése nyilvánvalóan összefüggésben van azzal, hogy a PIM egy külön adattárat hozott létre „A magyar főnemesség genealógiája” elnevezéssel, amely Gudenus János József azonos címen megjelent nagyívű lexikonsorozatának⁹² folytatása: korrigálja a hibás adatokat, kiegészíti a meglévőket, valamint igyekszik az egyes családok leszármazottainak életútját tovább követni. Érthető, hogy e speciális nézőpont beépítésre került az általános adattárba és sok esetben a megkülönböztetéseknel komoly létjogosultsága van, de megjelölését követelményként előírni túlzónak és anakronisztikusnak tartom.

Némileg problematikusabbnak tűnik számomra a foglalkozási kategória egyértelmű, bármilyen adatbázis számára koherens szempontok szerinti kezelése. Ezzel összefüggésben – az abban kifejtettek ismétlése nélkül – utalok dolgozatunknak a „3.3.4 Foglalkozási adatsoportok” fejezet 24-25. oldalán megfogalmazott véleményemre a korábban közölt példa (Manno Miltiades [1879-1935] szócikkének) új nézőpontú átvilágításával. Ezúttal teljes részletezésű találati adatlapokat hasonlítunk össze teljesség és pontosság szempontjából. Nézzünk az elvek mögé, hogy a Magyar Életrajzi Index esetében miként értelmezhető az adott személyre vonatkozó találati rekord⁹³ felépítése saját követelményrendszerük tükrében:

91 Nagy Csaba: Adatbázisok a Petőfi Irodalmi Múzeumban. In: Barangolás térben és időben ezer esztendő magyar irodalmában, avagy A tájirodalom a helyismereti munkában. Helyismereti Könyvtárosok XII. Országos Tanácskozása. Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém, 2005. július 13-15. Veszprém : Eötvös Károly Megyei Könyvtár, 2006. 78-82. p.

92 Gudenus János József: A magyarországi főnemesség XX. századi genealógiája. 1-5. köt. Budapest : Natura – Tellér – Heraldika, 1990-1999. 2351 p.

93 Manno Miltiades rekordja a Magyar Életrajzi Indexben:
<http://tinyurl.hu/D5RW/> [Letöltés: 2014. március 29.]

Adattár: Életrajzi index / Név ; Életrajzi index / Partecédula

Egységesített név: Manno Miltiades;

Születés / 1879-1935

Halálozás:

Névvariáns: Miltiadész

Vallása: görögkeleti

Foglalkozás: festőművész; grafikus; szobrász; sportoló; százados; sportoktató

Születési hely: Pancsova

Születési megye: Torontál vm.

Pontos születési dátum: 1879. III. 3.

Halálozási hely: Budapest

Pontos halálozási dátum: 1935. II. 16.

Halálozási életkor: 56

Halálozási adat forrása: Soós Ferenc közlése

Halálozási adatok: Saját gyászjelentés

Rögtön szembetűnik, hogy a meghirdetett három foglalkozás helyett hatot találunk. Manno Miltiades művész-polihisztorként és all-round sportemberként nyilván nehezen gyömöszölhető be nem csak három, hanem – mint látni fogjuk – akár hat kategóriába is. A Magyar Életrajzi Kalauz lementett adatlapja az alábbi információkat teszi elérhetővé:

Fájl	Szerkesztés	Formátum	Nézet	Súgó
Manno Miltiades			1879 03 03	1935 02 16

születési hely megye : Torontál(tört.)				
születési hely helység : Pancsova				
Foglalkozás : éremművész				
evezős				
festőművész				
grafikus				
gyorskorcsolyázó				
karikaturista				
kerékpárversenyző				
labdarúgó				
szobrász				
Névváltozatok : Mannó Miltiádesz(1879-1935)				
Adateltérések : h:02.17.(ML)				
sz:1880.(SL)				
sz:1880.03.03.(MÉL)				
sz:1880.03.03.(MOL)				
sz:1880.03.03.(NUMIZPANT)				
sz:Bp.(KARIKATURISTÁK)				
Egyéb adatok : görög szárm.				
m.bajnok(11)				
Hivatkozások : KARIKATURISTÁK(1848-2007)				
LABDARGÓLK				
MÉL II.				
ML				
MOL(2009)				
NUMIZPANT				
OLIMP(1896-2004)				
SL				
TÁRS				

Egyelőre koncentráljunk kizárólag a foglalkozási adatsorokra: a Magyar Életrajzi Kalauz (MÉK) 9 működési területet sorol fel a Magyar Életrajzi Index (MÉI) 5 megjelölésével szemben. Különítsük el első lépésben a művészeti tevékenységet: a MÉK 5 művészeti ágat (éremművész, festőművész, grafikus, karikaturista, szobrász) definiál, míg a MÉI 3 területet rögzít (festőművész, grafikus, szobrász). A plusz két képzőművészeti ág (éremművész, karikaturista) felvételét a MÉK részéről maximálisan indokolja a hivatkozások között a szűkebb szakterületi források^{94, 95} feltüntetése.

Manno Miltiades sporttemberi tevékenysége tekintetében jóval nagyobb az eltérés a két biográfiai index feldolgozási gyakorlatában. A MÉI összefoglaló kategóriákat képez: sportoló, sportoktató. A MÉK egyenrangúként kezelve a két területet (művészet, sport) itt is „ágak” szerint rögzíti a sporttevékenységet: evezős, gyorskorcsolyázó, kerékpárversenyző, labdarúgó. Véleményem szerint ezek sokkal pontosabban tükrözik versenyzői pályafutását, mint a sommás „sportoló”, különös tekintettel arra, hogy Manno Miltiades 17 illetve 10 találattal az első két magyar labdarúgó-bajnokság gólkirálya⁹⁶ volt. Mindazonáltal ne ítéljünk előre: végezzünk el egy keresést a MÉI-ben a „sportoló” foglalkozási kategóriára! 97 találatunk lesz, ami elég soványnak tűnik egy sportnemzethez képest, de próbálkozzunk a másik MÉK-ből hiányzó foglalkozási körrel is: „sportoktató” - lekeresésünk eredménye mindössze 9 (!!!) tétel. Garantált, hogy ennél jóval többen működtek e területen csak éppen más elnevezéssel (pl. edző, testnevelő)!

A Magyar Életrajzi Index találati rekordjában a „százados” foglalkozás lehet a kenyérkereső. Fontos a feltüntetése, de vélhetően ez az, amire senki sem keresne vele kapcsolatban. A teljes adatsor vonatkozásában a MÉI külön adat-

94 Gyöngy Kálmán: Magyar karikaturisták adat- és szignótára : karikaturisták, animációs báb- és rajzfilmek, illusztrátorok, portrérajzolók : [1848-2007]. Budapest : Ábra Kkt., 2008. 473 p.

95 Soós Ferenc: Magyar numizmatikusok panteonja. Budapest : Argumentum, Magyar Éremgyűjtők Egyesülete, Magyar Numizmatikai Társulat. 2010. 269 p.

96 Heteyi László: Alberttől Zsengellérig : A magyar labdarúgó-bajnokságok gólkirályai. Budapest : Aposztróf, 2010. 197 p.

mezőben emeli ki a vallást (görögkeleti), ami fontos adat, de kötelező közreadását kicsit túlzónak érzem. A vallás helyett Manno Miltiades esetében egyenrangúként szerepel a MÉK-ben „Egyéb adat”-ként a „görög származás”. Ugyanebben a kategóriában a MÉK kiegészítő információként közli még, hogy a sportember 11 magyar bajnoki címet szerzett.

Mivel a Magyar Életrajzi Index esetében semmiféle olyan típusú feltöltöttségi áttekintés nem áll a rendelkezésre, mint a Magyar Életrajzi Kalauzról e dolgozat 2. számú melléklete, ezért célzott mélyfúrásokkal próbáljuk felderíteni az adattár rejtett rétegeit.

Ha már a sport területére tévedtünk, akkor kerestessünk le egy sportolót: a szombathelyi származású olimpiai bajnok kardvívót: Rajczy Imrét. Rekordja⁹⁷ a Magyar Életrajzi Indexben:

Adattár:	Életrajzi index / Név ; Életrajzi index / Nekrológ
Egységesített név:	Rajczy Imre;
Születés /	1911-1978
Halálozás:	
Névvariáns:	Rasztovich; Rajczy-Rasztovich; névvariáns
Foglalkozás:	dr.; olimpiai bajnok kardozó; kardvívó; lapszerkesztő; miniszteri titkár; olimpiai bajnok
Születési hely:	Szombathely
Születési megye:	Vas vm.
Pontos születési dátum:	1911. XI. 8.
Halálozási hely:	Buenos Aires
Pontos halálozási dátum:	1978. III. 31.
Halálozási életkor:	67
Halálozási adat forrása:	MN 1978. ápr. 11

A pontos vesszővel elválasztott foglalkozási kategóriák olyan fokú ad-hoc jellegű besorolási és szerkesztési ekletikusságot mutatnak, ami szinte teljesen relativizálja a visszakeresés biztonságát.

⁹⁷ Rajczy Imre rekordja a Magyar Életrajzi Indexben: <http://tinyurl.hu/78vR/>
[Letöltés: 2014. március 30.]

Élő embernek eszébe nem jutna „dr.” szerint keresni foglalkozást... Megdöbbenő, hogy egy ember adatsorában is ugyanarra a tevékenységre vonatkozóan keverednek az elnevezések: „kardvívó”, „olimpiai bajnok”, „olimpiai bajnok kardozó”. A „Magyar Életrajzi Kalauz” vonatkozó adatsora:

Fájl	Szerkesztés	Formátum	Nézet	Súgó
Rajczy Imre		1911 11 08	1978 03 31	

Születési hely megye :		Vas		
születési hely helység :		Szombathely		
Foglalkozás :		kardvívó		
		szabadalmi ügyvivő		
Névváltozatok :		Rajczy-Rasztovich Imre		
		Rasztovich Imre		
Álnevek :		Baba(1911-1978)		
Adateltérések :		sz:1912.11.08.(MÉL)		
Egyéb adatok :		Európa-bajnok(2)		
		főisk.világbajn.(2)		
		m.bajnok		
		olimp.bajnok		
		világbajnok		
Hivatkozások :		AT		
		MÉL III.		
		MOL(2009)		
		OLIMP(1896-2004)		
		OLIMPKÉRD		
		RÚL		
		SAK		
		SL		
		UMÉL		
		VASOL		

Ha már beleszaladtunk az olimpiai bajnok kategóriába, akkor megérdemli, hogy egy keresést lefuttassunk rá a Magyar Életrajzi Indexben⁹⁸:

Találatok száma: 55 (Foglalkozás/Életrajz=olimpiai bajnok)	
1. ☐ Benke László (1948-)	Magyar Életrajzi Index
2. ☐ Buzánszky Jenő (1925-)	Magyar Életrajzi Index
3. ☐ Csollány Szilveszter (1970-)	Magyar Életrajzi Index
4. ☐ Fábián Dezső (-1973)	Magyar Életrajzi Index
5. ☐ Fábián László (1963-)	Magyar Életrajzi Index
6. ☐ Gerevich Aladár (-1991)	Magyar Életrajzi Index
7. ☐ Grosics Gyula (1926-)	Magyar Életrajzi Index
8. ☐ Hajós Alfréd (1878-1955)	Magyar Életrajzi Index
9. ☐ Hajós Henrik (-1963)	Magyar Életrajzi Index
10. ☐ Halasy Gyula (1892-1970)	Magyar Életrajzi Index
11. ☐ Hammerl László (1942-)	Magyar Életrajzi Index
12. ☐ Jekelfalussy Piller György (1899-1960) (felsőtárkányi)	Magyar Életrajzi Index
13. ☐ Jekelfalussy Piller György (-1960)	Magyar Életrajzi Index

⁹⁸ Olimpiai bajnokok találati listája a Magyar Életrajzi Indexben:
<http://tinyurl.hu/e7U7/> [Letöltés: 2014. március 30.]

Az 55 tételes találati listában van duplum (Jekelfalussy Piller György), de négy olyan név is (Hajós Henrik, Kiss Éva, Kluger Gyula, Szepes Béla), akik sohasem voltak olimpiai bajnokok! Marad 50 név – beleértve Benke László olimpiai bajnok szakácmestert is :-)

Nézzük meg, hogy a Magyar Életrajzi Kalauzban hány olimpiai bajnokot találunk? Itt nem a „Foglalkozás” kategóriában, hanem az „Egyéb adatok” között kell kutakodnunk és elég ha a bennünket érdeklő adat kezdőbetűit beírjuk a szűkítő mezőbe:

Egyéb_adatok ▼

Szűkítés : olimp. Szűkítés

Találatok: 14 (1-10)

Előző Következő

Megnevezés	Találat
olimp.bajnok	229
olimp.bajnok(2)	56
olimp.bajnok(2)/ROM/	1
olimp.bajnok(3)	18
olimp.bajnok(3)/USA/	1
olimp.bajnok(4)	3
olimp.bajnok(4)/ROM/	1
olimp.bajnok(5)	2
olimp.bajnok(5)/USA/	1
olimp.bajnok(6)	2

A tízes szűrésből adódóan éppen hétszeres olimpiai bajnokunk (Gerevich Aladár) kategóriája maradt le a képernyőképről. Az adatbázis strukturált jellegéből adódóan valamennyi tétel 1-1 személyt jelöl, mert valaki vagy egyszeres vagy kétszeres stb. olimpiai bajnok. Így mindösszesen 317 magyar származású sportoló szerzett olimpiai bajnoki címet. Rendszerünk finomságát mutatja, hogy a román színekben kétszeres olimpiai bajnok magasugró Balázs Jolán; a XX. század legjobb röplabdázójának megválasztott háromszoros amerikai olimpiai bajnok Karch Király;

a román színekben négyszeres olimpiai bajnok tornász Szabó Katalin és a magyar származású, Tarzanként elhíresült, ötszörös amerikai olimpiai bajnok Johnny Weissmüller rekordja is elérhető reprezentatív nemzeti digitális névkataszterünkben. Ennek az utolsó pár szónak itt és most különös jelentősége van. Egy adattár akkor és csak akkor lehet reprezentatív, ha a teljesség igényéből indul ki. *E mondatnak súlyos következményei vannak, amelyek rámutatnak a „Magyar Életrajzi Index” és a „Magyar Életrajzi Kalauz” forráskezelési filozófiájának sok tekintetben gyökeres különbségére.* A korábban leírtaknak megfelelően

kalauzunk a benne szereplő forrásokat teljes mértékben feldolgozza. Korábbi dialógusaink alapján kiderült, hogy a „Magyar Életrajzi Index” válogat a forrásokból felvett személyek esetében! Vajon milyen kritériumokat alkalmaz? Egy általa is feldolgozott vonatkozó szakterületi forrás, a valamennyi magyar olimpiai érmet külön szócikkben feltüntető „Magyar olimpiai lexikon”⁹⁹ esetében mi lehet az a szempont, aminek következtében az abból feldolgozott olimpiai bajnokok száma hatodrészt sem éri el a „Magyar Életrajzi Kalauz”-nak?

Az óriási különbség kis részben magyarázható azzal, hogy e forrás frissebb kiadásait nem dolgozták fel. 2000 óta három újabb edíciója is napvilágot látott és a Magyar Életrajzi Kalauzból is hiányzik a legújabb, 2012-es feldolgozás, de 2009-ig legalább korrekt a tájékoztatás... E gondolatmenet nyomdokain haladva döbbenetes, hogy a legnagyobb magyar kortárs életrajzi lexikonból a „Magyar Életrajzi Index”-ben az 1999-ben, immár másfél évtizede megjelent kötetek¹⁰⁰ a legaktuálisabbak! A „Magyar Életrajzi Kalauz” vonatkozásában az „MTI Ki kicsoda 2009” feldolgozása jelenleg zajlik... Azt hiszem, hogy erre az aktualizálásra legalább akkora hangsúlyt kell fektetni, mint az alapokra építendő mellék-adattárak létrehozására!

A fenti illúzióromboló elemzés tükrében és szemüvegén keresztül olvasva roppant érdekes lesz a következő, talán némileg szokatlanul hosszúnak tűnő, de egységes gondolatmenetben rendkívül fontos kérdést tárgyaló idézet. Hátér-információként jelezni kell, hogy szerzője - személyes levélváltásunk alapján – a nyilvánosság előtt kimondatlanul is velem vitázik és tesz erősen dehonesztáló megjegyzéseket az adateltérések kezelése tárgyában az általam készített adattárra.

„Mint már utaltam rá, hazai lexikonjaink tele vannak egymásnak ellentmondó, téves adatokkal, ezért rendkívül fontos, hogy egy életrajzi indexhez hasonló munka ne elégedjék meg ezek téves voltának jelzésével, hanem állapítsa meg, hogy a szerkesztő jelenlegi tudása szerint melyik állítás tartalmazza a valósághű információt. Ez utóbbi megítélésénél természetesen tudatunk kell az olvasóval, hogy döntésünket mire alapoztuk, tehát semmiképpen sem elégedhetünk

99 Rózsaligeti László: Magyar olimpiai lexikon. Budapest : Datus Bt., 2000. 268 p.

100 Ki kicsoda 2000. 1-2. köt. - Budapest : Greger-Biográf, 1999. - 1820 p.

meg szándékunk pusztá közlésével. Az sem elegendő, ha kijelentjük, hogy számunkra mindenkor a legújabb kézikönyv az autentikus forrás, ugyanis egyedül e munka támaszkodik / támaszkodhat a legfrissebb kutatási eredményekre. Aki valaha írt lexikon-szócikket, pontosan tudja, hogy az ultima manus elve a lexikográfiában nem alkalmazható, ugyanis a hivatkozásokat gyakorta mellőző írásokból szinte lehetetlen megállapítani, hogy szerzőjük milyen forrásokra támaszkodott, és hogy ezek ellentmondásait mire alapozva oldotta fel. Hosszasan sorolhatnánk a példákat annak érzékeltetésére is, hogy milyen veszélyekkel jár és mennyire félrevezető, ha egy adattár szerkesztője megfelelő forrásismeret hiányában szakmai érvekkel nem alátámasztható preferenciákkal él, ráadásul ezeket következtetlenségül alkalmazza. Egyes kutatók úgy vélekednek, hogy a számszerűség sem elhanyagolható tényező, vagyis ha négy forrásból három állít valamit, akkor már csak azért is elfogadható ez a közös adat, mert a negyedik lehet például elírás is. Ennek kapcsán ugyanazt tudom elmondani, amit a fentiekben kifejtettem. A hibák bővített újratermelése miatt képtelenség a „számszerűség” elvének alkalmazása, manapság ugyanis egyre több olyan lexikon lát napvilágot, amely kritikátlanul veszi át a korábban megjelent társainak hibáját, mit sem törődve azzal, hogy a hivatkozott mű milyen forrásokra hivatkozik.”¹⁰¹

A kritika egyes elemeinek jogosságát nem kívánom kétségbe vonni, néhány vonatkozásban azonban feltétlenül pontosítanom kell az egyoldalúan negatív vélemény árnyalása érdekében:

1) Vitapartneremmel ellentétben soha nem állítottam, hogy kizárólag az általam közölt adatok az elfogadhatóak. A források születési és halálozási adatokat érintő eltérő közléseit korrekt módon feltüntettem az „Adateltérések” mező alkalmazásával.

2) Munkaidőn kívüli, önszorgalomból végzett tevékenységeből és az általam elérhető elsődleges információforrások hiányából adódóan nem tudom felvállalni, hogy minden egyes személy információt kontrolláljam. Felmerül

¹⁰¹ Nagy Csaba: Bibliográfiai és lexikográfiai munkák a Petőfi Irodalmi Múzeumban. In: Az irodalom emlékezete. Tanulmányok az irodalmi muzeológiáról. Budapest, Petőfi Irodalmi Múzeum, 2008. 230-231. p.

ugyanakkor óhatatlanul bennem a kérdés: képes-e erre egyáltalán valaki vagy akár egy team is?

3) A hosszas idézetben megfogalmazott szempontok (frissesség, forrásokra történő hivatkozás, számszerűség) egyike sem érvényesül mechanikusan, hanem ezek együttes összevetésének logikai hálójából születik meg az egyedi döntés, amelyben különösen nagy hangsúlyt kap a primér információkra (pl. anyakönyvekre) történő pontos hivatkozás.

Sok minden azonos vagy árnyalatnyit eltérő a Magyar Életrajzi Kalauz és a Magyar Életrajzi Index keresési rendszerében, de jelentős eltérések is adódnak. A Magyar Életrajzi Kalauz lehetőséget biztosít az időintervallumra történő keresésre, továbbá a kapcsolódó tételszámokat is közlő indexlistákból való kiválasztás módszere a használót pozitív módon orientálja a sikeres keresési stratégia kialakításában.

A Magyar Életrajzi Index és a Magyar Életrajzi Kalauz hasonló profilja és egy irányba mutató céljaik révén egymás természetes szövetségeseivé válhatnak. Magunk részéről messzemenően egyetértünk az elemző recenzens közel másfél évtizede megfogalmazott gondolataival: „Az egymással való versengés helyett ugyanakkor helyesebb lenne az együttműködés, egyik oldalról a nagyobb forrásbázis, az intézményi háttérnek megfelelően rendelkezésre álló készítői gárda, a másik oldalról a nagyobb tapasztalat, a kidolgozott rendszer, az ügy iránti elkötelezettség.”¹⁰²

A Magyar Életrajzi Kalauz részéről eddig sem volt és a továbbiakban sem lesz akadálya az együttműködésnek. Bennünket nem kötnek presztízs szempontok és az ügy sikerébe vetett hit átsegíthet az együttműködés kimunkálása során adódó nehézségeken.

¹⁰² Murányi, 2001. 30. p.

5. Külföldi biográfiai indexek

A nemzetközi életrajzi indexek egyre gazdagodó listájáról – hagyományaik és ismertségük miatt – a két legfontosabb adattárat: az Amerikai Egyesült Államokban készülő „Biography Index”-et és a Németországban épített, újabban „World Biographical Information System” rendszer elemeként működő „World Biographical Index”-et kell kiemelnünk. E két külföldi reprezentáns közül a számunkra aktuális állapotában elérhetőbb és reprezentációjában az egész világra kiterjedő, így önálló magyar életrajzi archívumot (Ungarisches Biographisches Archiv) is üzemeltető World Biographical Index tartalomszolgáltatási eszköztárát vesszük górcső alá, részben az általunk alkalmazott megoldások szemüvegén keresztül.

5.1 World Biographical Index

A müncheni székhelyű K. G. Saur Verlag egyetemes „biográfiai könyvtárának” részeként folyamatosan fejlesztett biográfiai index. A „World Biographical Information System” égisze alatt immár lassan mintegy 9 millió digitalizált cikket tesz hozzáférhetővé. Gigantikus nagyságára jellemző: a több mint 10 ezer feldolgozott forrásmű 44 nyelven 17 ezer kötetet ölel fel. Az archívum háttérbázisát az 57 nyelvi-területi preferenciák alapján digitalizált mikrofilm archívum¹⁰³ képezi, amelyek cikkek millióit tárolják a 16. század közepétől a 20. század végéig. A világ legteljesebb életrajzi adattára képes valamennyi ország és térség biográfiai arculatának tükrözésére. A szócikkekhez kapcsolódóan az eredeti dokumentumok nyomtatott változatának hasonmása is megjeleníthető a képernyőn. A világ archívumain belül a „Hungarian Biographical Archive” 152 forráskiadványt tár fel és tesz teljes szövegében elérhetővé az 1559 és 1995 közötti időszakból. Egy kicsit korábbi, az 1990-es évek közepéről

¹⁰³ <http://www.eisz.hu/hu/licenszek/osszes/WBIS/licenz.html> [Letöltve: 2013. október 4.]

származó verzió 127 forrásból álló jegyzékét¹⁰⁴ részletesen tanulmányozva mindenesetre roppant meglepő megállapításokat tehetünk a kiválasztott források jelentőségére és reprezentativitására vonatkozóan.

Boldog lennék, ha valaki elmagyarázza, hogy a sport területéről egyedül felvett kiadványként miért Mező Ferenc magyar olimpiai bajnokokról szóló angol nyelvű 1955-ös „aranykönyve”¹⁰⁵ az egyetlen számításba vett önálló sporttárgyú forrás, holott például Havas László 1982-es sport aranykönyve¹⁰⁶ sokkal frissebb és teljesebb, hiszen kiterjed az olimpiai bajnokokon túl az érmesekre a felnőtt és korosztályos világ- és Európa-bajnokságokon, ráadásul még címében is rímel a kiválasztott elődjére...

Igazi fejtörést okozott számomra az is, hogy mi lehetett az oka annak, hogy az Osztrák-Magyar Birodalom 1750-1880 közötti bencés szerzetes íróit szemlélő 1881-es összeállítás¹⁰⁷ helyett kapott a válogatásban, ugyanakkor a magyar vonatkozásban teljesnek tekinthető 1986-os kiadású bencés névtár¹⁰⁸ fel sem merült....

A fájdalmas hiányok szinte minden területen hosszan sorolhatók lennének, ugyanakkor Herczeg Ferenc Tisza Istvánról szóló kötete, Lyka Károly Munkácsy monográfiája vagy Szigeti Kilián „Régi magyar orgonák”-ról szóló sorozata illetve egy író-olvasó találkozók rendezésének módszertanáról szóló könyv¹⁰⁹ ott díszeleg a listában...

104 Ungarisches Biographisches Archiv (rövidítés: UBA) forrásainak jegyzéke a Ráday-gyűjtemény internet-honlapján: <http://radaygyujtemeny.hu/ubaforr.html> [Letöltve: 2014. április 2.]

105 Mező Ferenc: Golden book of Hungarian Olympic Champions. Budapest : Sport, 1955. 131 p.

106 Havas László: A magyar sport aranykönyve. 5. jav., bőv. kiad. Budapest : Sport, 1982. 535 p.

107 Scriptores ordinis S. Benedicti qui 1750-1880 fuerunt in imperio Austriaco-Hungarico. Vindobonae : Woerl, 1881. 600 p.

108 A pannonthalmi Szent Benedek-Rend névtára 1802-1986. Győr, 1987. 270 p.

109 Pál Ottó: Írók és olvasók : író-olvasó találkozók rendezésének módszertana. Budapest : TIT, 1964. 102 p.

A legfrissebb információkhoz történő hozzáférés érdekében 2014. április elején teszteltem a világ legnagyobb életrajzi adattárát¹¹⁰ a Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ IP címtartományából. A biográfiai adatbank több mint 6 millió személyről 8,5 millió életrajzi szócikket tartalmaz. Mielőtt konkrét kereséseket bonyolítottam volna le, táblázatosan összehasonlítottam a World Biographical Index és a Magyar Életrajzi Kalauz keresési skáláját:

Összehasonlítás		
	WORLD BIOGRAPHICAL INDEX	MAGYAR ÉLETRAJZI KALAUZ
Szül. hely (megye/ország)	---	+
Születés helység	---	+
Születés időpont	év	év, hónap, nap
Halálozás időpont	év	év, hónap, nap
Álnév	---	+
Kínútatások	---	+
Adattérítések	---	+
Egyéb (kiegészítő) adatok	---	+

Elsőként az adatok aktualizálásának gyakoriságát vizsgáltam meg. A Magyar Életrajzi Indexhez viszonyítva mindenképpen pozitív megoldás, hogy indexlistában is kereshetünk. Előbb a halálozási év indexét faggatva időben visszafelé haladva arra voltam kíváncsi, hogy melyik év volt az utolsó, ahonnan halálozási időpontot találok. Elég soványka teljesítmény, hogy az időben hat évet visszalépve, 2008-ban találtam két személyt:

Basic Search | Biographical Search | Bibliographic Search | Microfiche Search

Biographical Search > Biographical Search Results

Biographical Search Results

1 - 2 of 2 GO

⊞[+(biographicYearsDeath: in 2008)]

☐ Mark All Sort by: Name

#	Name	Occupation	Year	Archive
☐ 1	Aleksij II., Patriarch von Moskau	Patriarch	1929	Biographisches Archiv des Christentums
☐ 2	Marciel Degollado, Marcial	Ordensgeistlicher; Gründer einer Kongregation	1920	Biographisches Archiv des Christentums

1 - 2 of 2 GO

de Gruyter | Copyright and Disclaimer

¹¹⁰ <http://db.saur.de/WBIS/autologin?user=emknyne> [Letöltve: 2014. április 4.]

Láttam, hogy túl nagy igényekkel nem célszerű fellépni, ezért bő két évtizeddel halála után Antall József (1932-1993) adatait kerestem:

Basic Search | Biographical Search | Bibliographic Search | Microfiche Search

Biographical Search > Biographical Search Results > Biographical Document

1 - 1 of 1 GO

☐ View Digitized Article(s) from Archive

Name: Antall, József jun.
Gender: male
Year of birth: 1932
Year cited: 1990
Occupation: Historiker; Bibliothekar; Museumsdirektor; Parlamentsabgeordneter; Premierminister
Occupation classification: Historians, Archeologists, Ethnologists, Heraldists (503); Librarians and Library Specialists (592); Museum Specialists (593); Delegates, Representatives (326); Statespersons, Politicians (321)
Archive: Ungarisches Biographisches Archiv (UBA)
Fiche Location: 14,407-408
Short title(s) of source(s): Ki kicsoda 1990; Fekete 3

Short title: Ki kicsoda 1990
Source Citation: Magyar ki kicsoda 1990 : Több mint 6000 élő magyar személy életrajza. - Budapest : Texoft Lang, 1990

Short title: Fekete 3
Source Citation: Prominent Hungarians home and abroad / edited by Márton Fekete. - 5th ed. - Budapest : HVG, 1991

Saur Document Number: M2681

1 - 1 of 1 GO

de Gruyter | Copyright and Disclaimer

Egy picit meglepő, hogy egyetlen olyan forrást sem leltek a névbank kompetens szakszerkesztői, amelyből kiderülhetett volna, hogy az egykori magyar miniszterelnök már nincs az élők sorában! Esély sincs arra, hogy megkérdezzenek, pedig egy kiváló tematikus, kormányzati archontológiát¹¹¹ örömmel ajánlottam volna a figyelmükbe az ilyen félrevezető pontatlanságok kiküszöbölésére...

Ha Gulyás Pál „Magyar írók élete és munkái” című sorozatának 17 kötetéből volt energiájuk 50165 személy adatait rögzíteni, akkor némi szakzerű forrásjegyzék-revízió sem ártott volna.

Basic Search | Biographical Search | Bibliographic Search | Microfiche Search

Biographical Search > Biographical Search Results > Biographical Document

1 - 1 of 50165 GO

☐ View Digitized Article(s) from Archive

Name: Ááron, Béla (bisztrai)
Gender: male
Year of birth: 1891
Year cited: 1923
Occupation: Arzt
Occupation classification: General Practitioners (411)
Archive: Ungarisches Biographisches Archiv (UBA)
Fiche Location: 1,10
Short title(s) of source(s): Gulyas

Short title: Gulyas
Source Citation: Gulyás, Pál: Magyar írók : Élete és munkái. Új sorozat / írja és szerkeszti Gulyás Pál. - Budapest, 1939-1995. - 17 köt.: Aaron - Lyka, Károly [Mehr nicht erschienen]

Saur Document Number: M6

1 - 1 of 50165 GO

de Gruyter | Copyright and Disclaimer

¹¹¹ Bölöny József – Hubai László: Magyarország kormányai, 1848-2004. 5. bőv., jav. kiad. Budapest : Akadémiai Kiadó, 2004. 549 p.

A reprezentativitás semmibe vétele mellett az aránytalanságok tömegével találkozunk, amelyek aprólékos elemzésére nincs lehetőségünk. Mivel a feldolgozott források áttekintésére nem nyújt lehetőséget az adatbank, ezért a kódszerű rövid címek („short list”) alapján lehet kibogarászni a hivatkozások mögött rejlő műveket. Mindenesetre rendkívül figyelemre méltó Schöpflin Aladár irodalomtörténeti jelentőségűnek korántsem nevezhető, mindössze 9 oldal terjedelmű kiadványának¹¹² kiemelt fontosságú kezelése: vajon milyen különleges szempont indokolhatta, hogy a három, bár kétségtelenül kiemelkedő szerzőről szóló füzetke kihagyhatatlan volt?

Még fel sem ocsúdhatunk meglepetésünkből, amikor újabb gyöngyszemet találunk ugyanezzel a „forrással” kapcsolatban. Logikusnak tűnt volna, hogy a címben szereplő három költőóriás szerepel a mű alapján feltártak listáján, de vaskos meglepetés éri a gyanútlan böngészőt:

[Biographical Search](#) > Biographical Search Results

Biographical Search Results

◀ 1 - 5 of 5 GO ▶

⊕[(biographicShortTitles:"Schoepflin 1" ...

☐ Mark All Sort by: Name ▼

#	Name	Occupation	Year	Archive
☐ 1	Ady, Endre	Jurist; Journalist; Dichter	1877	Ungarisches Biographisches Archiv
☐ 2	Babits, Mihály	Dichter; Romancier; Essayist; Übersetzer	1883	Ungarisches Biographisches Archiv
☐ 3	Kovács, Endre	Historiker; Dichter; Prosaist; Journalist; Übersetzer	1911	Ungarisches Biographisches Archiv
☐ 4	Major, István	Politiker	1887	Ungarisches Biographisches Archiv
☐ 5	Móricz, Zsigmond	Journalist; Prosaist; Dramatiker	1879	Ungarisches Biographisches Archiv

◀ 1 - 5 of 5 GO ▶

Bár semmiféle magyarázat nincs rá, hogy Kovács Endre és Major István miként soroltatott e tételhez, de úgy látszik, hogy ez sem a szerkesztőket, sem a használókat nem zavarja...

Remek összehasonlítási lehetőséget kínál a World Biographical Index és a Magyar Életrajzi Kalauz között a „Foglalkozás” kategória újdonságnak számító, más biográfiai indexekben nem található osztályozási rendszerének egymásra vetítése. A WBI komplex besorolási indexéből a művészetek, a vallás és a sport ágakat bontottuk ki az összevetés érzékeltesítésére:

¹¹² Schöpflin Aladár: Ady, Babits, Móricz – Kleine Erinnerungen an drei grosse ungarische Dichter. Budapest : Leipzig : Danubia, 1943. 9 p.

☐ ART (600)	990320
☐ Musicians (610)	262730
Composers (611)	65393
Conductors, Musical Directors (612)	30534
Instrumentalists, Orchestral Musicians (613)	68701
Singers (614)	62344
☐ Performing Artists (620)	161456
Stage Managers, Directors (621)	22111
Actors (622)	110179
Dancers (623)	11683
Other Stage Occupations (624)	10040
☐ Plastic Artists (630)	566134
Painters, Draughtsmen, Graphic Artists (631)	361736
Sculptors, Carvers, Founders, Modelers (632)	83327
Book Artists and Calligraphers (633)	19330
Handicraft Artists (634)	71591
Photographers (635)	9391
☒ FILM, RADIO AND TELEVISION (650)	48610
☐ RELIGION (700)	843811
☐ Christian and Jewish Religion (702)	801738
Theologians, Scholars of Religion (705)	60231
Priests, Preachers, Ministers, Rabbis (710)	389492
Church Dignitaries, Representatives, Administrators (715)	150450
Members of a Religious Order (720)	163288
Saints, Martyrs (724)	14172
Christian and Jewish Religion: Others (725)	24105
☒ Islamic Ecclesiastics (730)	33539
☒ Hindu Religion (740)	245
☒ Buddhist Religion (750)	8052
☒ Other Religions (790)	237
☐ SPORTS AND LEISURE (800)	86787
Sportsmen (801)	66550
Toreros (810)	5212
Coaches, Managers (815)	6382
Sports: Others (820)	8643

Nem kell sasszem ahhoz, hogy a jelen dolgozatunk 81-91. illetve 98-100. oldalán található részletezettség messze felülmúlja a világindex alaposságát...

Összességében a World Biographical Index, mint a világ vezető életrajzi indexének felülmúlhatatlan előnye hatalmas mérete és a mögötte álló forrásbázis azonnali elérhetőségének biztosítása. Kompetenciánk csak a magyar anyagra terjedhetett ki, de az adattartalom teljessége és a forrásbázis aktualizálása terén is bőven akadhat hiányérzetünk.

6. A Magyar Életrajzi Kalauz fejlesztésének lehetőségei

A korábbi fejezetek alapján látható, hogy reprezentatív nemzeti biográfiai indexünk felépítése illetve visszakereső rendszere több évtized alatt szilárdult meg és ez a gyakorlatban bizonyított, kikristályosodott stabilitás fontos tényező a használok számára. A működtetéshez kapcsolódó gazdag tapasztalataink, tanulmányaim és nem utolsósorban e szakdolgozat színvonalas elkészítése arra ösztönzött, hogy több vonatkozásban újragondoljam az eddigi struktúrát. Nem kardinális jellegű változtatásokról van szó, hanem a használoi kényelem jelentős fokozását célzó módosításokat szeretnénk bevezetni az adattár következő verziójában.

Terveinkben részben egyes adatcsoportok adatstruktúráinak további, egységesített szemléletű pontosítása szerepel, részben pedig a leválogatási technológia repertoárjának bővítése és pontosságának növelése. Kulcskérdés, hogy bármilyen változtatás csak az adatbázis integritásának megőrzésén belül alkalmazható.

6.1 Topográfiai szinkronitás

Az általunk alkalmazott, az adatbázis leírásánál ismertetett, használok-központú praktikus területi besorolási elvet kiegészítve szeretnénk lehetőséget teremteni arra, hogy az adott személy korában ténylegesen működő területi beosztás szerint is hozzáférhető legyen az adott személyhez kötődő helynév. Terveink szerint nem lecserélni kívánjuk jelenlegi megoldásunkat, hanem további keresési alternatívát kínálni a felhasználók számára. E fejlesztési modul legpraktikusabb módon a partneri együttműködés révén valósítható meg, elsősorban a Petőfi Irodalmi Múzeum „Magyar Életrajzi Index”-ével történő kooperáció révén.

6.2 Áttekinthetőség fokozása egyes adatmezőknél

Bizonyos meghatározott keretek között épülő mezők (indexsorok) esetében a keresési stratégia kialakítását támogató eszközként kiemelten hasznosnak tartjuk az adatok strukturált, az adott keresési mező jellegzetességeihez igazodóan rugalmasan hierarchizált formában történő áttekintését. Ezek az úgynevezett mellék adattárak jellemzően hiányoznak még a legismertebb hazai és nemzetközi adatbázisok rendszeréből is.

Létrehozásukat követően folyamatos karbantartást igényelnek és logikai keretek közé helyezik a teljes szövegű keresések világában egyébként könnyű kézzel végzett indexelési technikákat. Első ízben a következő oldalakon kerül publikálásra a foglalkozások egységes rendszerben történő kategorizálása illetve források területi (geográfiai) és szakterületi (tematikus) megoszlását bemutató összeállításunk. Reményeink szerint mindkettő olyan fontos hozzáadott értéket képvisel, amely hasznosan kamatoztatható a böngészés és a releváns találatok keresésének folyamatában.

6.2.1 A foglalkozások tárgyköri hierarchikus jegyzéke

Az adattárunkban jelen pillanatban található 957 foglalkozás és/vagy működési terület áttekintéséhez innovatív fejlesztésként szakdolgozatom számára egy rugalmasan hierarchizált foglalkozási hálót hoztam létre. Az elektronikus változatban természetesen az egyes ágak és tömbök logikai rendben lesznek kibonthatók. Nem volt egyszerű beilleszteni az összes felmerült foglalkozást egyetlen struktúrába, de létrehozása jelentősen hozzájárul a használói komfort fokozásához. A rendszerben NYOMTATOTT NAGY betűkkel jelöltük azokat a foglalkozási fogalmakat, amelyek a rendszerező tájékoztatást segítik, de mögöttük tényleges személyek nem találhatók adatbázisunkban. Egyes tárgykörök esetében szükségszerűen élnem kellett a többes besorolás lehetőségével. Például ilyen az ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK → Mérnök → Agrármérnök → Mezőgazdasági gépészmérnök illetve az ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK → Mérnök → Gépészmérnök → Mezőgazdasági gépészmérnök útvonal. Egymástól távolabb eső ágakra illusztráció: ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK → Orvos → Sportorvos illetve SPORT → Sportorvos megközelítés. Természetesen különféle kapcsolódó teauruszok léteznek, de a lexikográfiai művek illetve a belőlük készített adatbázisok esetében hasonló kidolgozottságú foglalkozási hálóról nincs tudomásom. Elismerem, hogy vannak vitatható besorolások, de az alapvető logikai megközelítés filozófiájának progresszív jellege véleményem szerint vitathatatlan.

FOGLALKOZÁSOK MUTATÓJA

1. ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK

1.1. Mérnök

1.1.1. Agrármérnök

1.1.1.1. Mezőgazd.gépészmérnök

1.1.1.2. Növénynemesítő

1.1.2. Bányamérnök

1.1.3. Élelmiszerip. mérnök

1.1.3.1. Malomip. mérnök

1.1.4. Építészmérnök/építőmérnök

- 1.1.4.1. Hajóép. mérnök
- 1.1.4.2. Hídép. mérnök
- 1.1.4.3. Repülőgéptervező
- 1.1.4.4. Vasútép. mérnök
- 1.1.4.5. Vízép. mérnök
- 1.1.5. Erdőmérnök
- 1.1.6. Faipari mérnök
- 1.1.7. Geodéta
- 1.1.8. Gépészmérnök
 - 1.1.8.1 Mezőgazd. gépészmérnök
- 1.1.9. Hadmérnök
- 1.1.10. Kertészmérnök
 - 1.1.10.1 Pomológus
- 1.1.11. Kohómérnök
- 1.1.12. Közlekedési mérnök
 - 1.1.12.1. Repülőmérnök
 - 1.1.12.1.1. Aviatikus
 - 1.1.12.2. Vasútép. mérnök
- 1.1.13. Nyomdamérnök
- 1.1.14. Olajmérnök
- 1.1.15. Papírip. mérnök
- 1.1.16. Textilmérnök
- 1.1.17. Űrkutató
- 1.1.18. Vegyészmérnök
- 1.1.19. Villamosmérnök

1.2. MEZŐGAZDASÁG

- 1.2.1. Agrárközgazdász
- 1.2.2. Agrármérnök
- 1.2.3. Agrárstatisztikus
- 1.2.4. Agrártörténész
- 1.2.5. Agrogeológus
- 1.2.6. Agrokémikus
- 1.2.7. Állatorvos
- 1.2.8. Baromfitenyésztési szakértő
- 1.2.9. Dohánytermesztési szakértő
- 1.2.10. Erdész
- 1.2.11. Erdőmérnök
- 1.2.12. Földbirtokos
 - 1.2.12.1 Nagybirtokos
- 1.2.13. Halász
- 1.2.14. Haltenyésztési szakértő
- 1.2.15. Juhtenyésztési szakértő
- 1.2.16. Kertépítész
- 1.2.17. Kertész
- 1.2.18. Kertészmérnök

- 1.2.19. Mezőgazd. gépészmérnök
- 1.2.20. Mezőgazdász
- 1.2.21. Mikológus
- 1.2.22. Növénynevelő
- 1.2.23. Pomológus
- 1.2.24. Talajbiológus
- 1.2.25. Talajvegyész
- 1.2.26. Tejgazd. szakértő
- 1.2.27. Tsz-elnök

1.3. Orvos

- 1.3.1. Állatorvos
- 1.3.2. Anatómus
 - 1.3.2.1. Hisztológus
- 1.3.3. Aneszteziológus
- 1.3.4. Fiziológus
 - 1.3.4.1. Immunológus
- 1.3.5. Fürdőorvos
- 1.3.6. Gerontológus
- 1.3.7. Gyermekgyógyász
- 1.3.8. Gyógyszerész
 - 1.3.8.1. Gyógynövénykutató
 - 1.3.8.2. Gyógyszerésztörténész
 - 1.3.8.3. Toxikológus
- 1.3.9. Higiénikus
 - 1.3.9.1. Bakteriológus
 - 1.3.9.2. Dietétikus
 - 1.3.9.3. Parazitológus
 - 1.3.9.4. Viroológus
- 1.3.10. Igazságügyi orvosszakértő
- 1.3.11. Mentőorvos
- 1.3.12. Orvostörténész
- 1.3.13. Patológus
 - 1.3.13.1. Belgyógyász
 - 1.3.13.1.1. Allergológus
 - 1.3.13.1.2. Bőrgyógyász
 - 1.3.13.1.3. Diabetológus
 - 1.3.13.1.4. Elektroencefalográfus
 - 1.3.13.1.5. Endokrinológus
 - 1.3.13.1.5.1. Neuroendokrinológus
 - 1.3.13.1.6. Fogorvos
 - 1.3.13.1.6.1. Szomatológus
 - 1.3.13.1.7. Fül-orr-gégész
 - 1.3.13.1.8. Gasztroenterológus

1.3.13.1.9. KERINGÉSI BETEGSÉGEK

1.3.13.1.9.1. Angiológus

1.3.13.1.9.2. Hematológus

1.3.13.1.9.3. Kardiológus

1.3.13.1.10. Neurológus

1.3.13.1.10.1. Ideg- és elmegyógyász

1.3.13.1.10.2. Idegsebész

1.3.13.1.10.3. Neurobiológus

1.3.13.1.10.4. Neuroendokrinológus

1.3.13.1.10.5. Neuroradiológus

1.3.13.1.10.6. Pszichoanalitikus

1.3.13.1.10.7. Pszichoterapeuta

1.3.13.1.11. Onkológus

1.3.13.1.12. Reumatológus

1.3.13.1.13. Röntgenológus

1.3.13.1.14. Szemész

1.3.13.1.15. Tüdőgyógyász

1.3.13.1.16. Urológus

1.3.14. Radiológus

1.3.15. Sebész

1.3.15.1. Idegsebész

1.3.15.2. Kardiológus

1.3.15.3. Ortopédus

1.3.15.4. Traumatológus

1.3.16. Sportorvos

1.3.17. Szülész/nőgyógyász

1.3.17.1 Szülésznő

1.4. Számítástechnikus

1.4.1. Informatikus

1.4.1.1 Sajtóinformatikus

1.4.2. Kibernetikus

1.4.3. Rendszerszervező

1.4.4. Térinformatikus

1.5. TECHNIKATÖRTÉNET

1.5.1. Feltaláló

1.5.2. Technikatörténész

1.5.2.1. Fegyvertörténész

1.5.2.2. Nyomdatörténész

2. GAZDASÁG

2.1. Biztosítási szakértő

2.2. ÉLELMISZERIPAR

2.2.1. Élelmiszerip. mérnök

2.2.2. Malomip. mérnök

- 2.2.3. Malomip. szakértő
- 2.2.4. Malomtulajdonos
- 2.2.5. Szeszipari szakértő

2.3. GRAFIKAI IPAR

- 2.3.1. Könyvkereskedő
 - 2.3.1.1 Antikvárius
- 2.3.2. Könyvkiadó
- 2.3.3. Könyvmásoló
- 2.3.4. Nyomdász
 - 2.3.4.1. Nyomdamérnök
 - 2.3.4.2. Nyomdatörténész
 - 2.3.4.3. Nyomdatulajdonos
- 2.3.5. Papírip. mérnök
- 2.3.6. Tipográfus

2.4. Kereskedő

- 2.4.1. Könyvkereskedő
- 2.4.2. Külkereskedő
- 2.4.3. Műkereskedő
- 2.4.4. Textilkereskedő

2.5. Magántisztviselő

2.6. Munkavédelmi szakértő

2.7. PÉNZÜGY

- 2.7.1. Bankár
- 2.7.2. Bírósági végrehajtó
- 2.7.3. Könyvelő
- 2.7.4. Numizmatikus
- 2.7.5. Pénztáros
- 2.7.6. Pénzügyi könyvszakértő
- 2.7.7. Pénzügyőr
- 2.7.8. Pénzverő
- 2.7.9. Vámszakértő

2.8. Szakszervezeti vezető

2.9. Szövetkezeti vezető

2.10. Textilmunkás

2.11. ÜZLETEMBER

- 2.11.1. Cserépgyáros
- 2.11.2. Gyárigazgató

- 2.11.3. Ingatlanügynök
- 2.11.4. Ipari vezető
- 2.11.5. Malomtulajdonos
- 2.11.6. Mozitulajdonos
- 2.11.7. Nyomdatulajdonos
- 2.11.8. Ügynök
- 2.11.8.1 Tőzsdeügynök
- 2.11.9. Vállalkozó/üzletember

2.12. VEGYIPAR

- 2.12.1. Élelmiszerip. mérnök
- 2.12.2. Olajmérnök
- 2.12.3. Vegyészmérnök

3. GYŰJTŐK

- 3.1. Filatelista
- 3.2. Műgyűjtő

4. MESTERSÉGEK

4.1. BÁNYÁSZAT

- 4.1.1. Bányász
- 4.1.2. Bányamester

4.2. BÚTORIPAR

- 4.2.1. Asztalos
- 4.2.2. Kárpitos

4.3. EGÉSZSÉGÜGY

- 4.3.1. Ápoló
- 4.3.2. Csecsemő/gyermekgondozó
- 4.3.3. Egészségügyi asszisztens
- 4.3.4. Fogtechnikus
- 4.3.5. Természetgyógyász
- 4.3.6. Védőnő

4.4. ÉLELMISZERIPAR

- 4.4.1. Hentes/mészáros
- 4.4.2. Mézeskalácsos
- 4.4.3. Molnár
- 4.4.4. Pékmester

4.5. ÉPÍTŐMESTERSÉG

- 4.5.1. Ács
- 4.5.2. Építőmester
- 4.5.3. Kőműves
- 4.5.4. Műszaki rajzoló

4.6. FAIPAR

- 4.6.1. Ács
- 4.6.2. Asztalos
- 4.6.3. Esztergályos
- 4.6.4. Kádár

4.7. FÉMMŰVESSÉG

- 4.7.1. Aranyműves
- 4.7.2. Bádogos
- 4.7.3. Ércöntő
- 4.7.3.1. Ágyúöntő
- 4.7.4. Hegesztő
- 4.7.5. Hutamester
- 4.7.6. Kábelmester
- 4.7.7. Kohász
- 4.7.8. Kovácsmester
- 4.7.9. Lakatos
- 4.7.10. Ónmíves

4.8. Hangszerkészítő

- 4.8.1. Citerakészítő
- 4.8.2. Orgonaépítő

4.9. KÉZMŰVESIPAR

- 4.9.1. Cipésmester
- 4.9.2. Csizmadia
- 4.9.3. Ékszerész
- 4.9.4. Fazekas
- 4.9.5. Fésűsmester
- 4.9.6. Gyékényfonó
- 4.9.7. Kályhás mester
- 4.9.8. Kefekötő
- 4.9.9. Kosárfonó
- 4.9.10. Kulacskészítő
- 4.9.11. Mészégető
- 4.9.12. Puskaműves
- 4.9.13. Szijgyártó
- 4.9.14. Szűcs
- 4.9.15. Takács
- 4.9.16. Tímár
- 4.9.17. Üvegesmester

4.10. KÖZLEKEDÉS

- 4.10.1. Autószerelő
- 4.10.2. Bognár
- 4.10.3. Fuvaros

- 4.10.4. Gépkocsivezető
- 4.10.5. Hajóstiszt
- 4.10.6. Légijármű-karbantartó
- 4.10.7. Légiutas-kísérő
- 4.10.8. Pilóta
 - 4.10.8.1. Repülőtiszt
 - 4.10.8.2. Űrhajós
- 4.10.9. Repülésirányító
- 4.10.10. Útmester
- 4.10.11. Vasutas

4.11. MEZŐGAZDASÁG

- 4.11.1. Állattenyésztő
 - 4.11.1.1. Galambtenyésztő
 - 4.11.1.1.1. Postagalamb-tenyésztő
 - 4.11.1.2. Lótenyésztő
 - 4.11.1.3. Méhész
- 4.11.2. Borász
- 4.11.3. Erdész
- 4.11.4. Földműves
- 4.11.5. Juhász
- 4.11.6. Kertész
 - 4.11.6.1. Biokertész
- 4.11.7. Pásztor
- 4.11.8. Szőlész
- 4.11.9. Vadász

4.12. RUHAIPAR

- 4.12.1. Hímző
- 4.12.2. Kalaposmester
- 4.12.3. Kékfestő
- 4.12.4. Kelmefestő
- 4.12.5. Népviselet-készítő
- 4.12.6. Szabómester
- 4.12.7. Szövő
- 4.12.8. Szűrszabó
- 4.12.9. Textilmunkás
- 4.12.10. Varrónő

4.13. SZOLGÁLTATÁSOK

- 4.13.1. Adminisztrátor
- 4.13.2. Bírósági végrehajtó
- 4.13.3. Biztonsági őr
- 4.13.4. Biztosítási szakértő
- 4.13.5. Borbély
- 4.13.6. Fényképész

4.13.7.	Fodrász
4.13.8.	Fordító
4.13.9.	Fotómodell
4.13.10.	Gondnok
4.13.11.	Írnok
4.13.12.	Kártevőirtó
4.13.13.	Kéményseprőmester
4.13.14.	Kirakatrendező
4.13.15.	Kozmetikus
4.13.16.	Könyvelő
4.13.17.	Könyvkötő
4.13.18.	Lakberendező
4.13.19.	Műszerész
4.13.20.	Optikus
4.13.21.	Órás
4.13.22.	Postatisztviselő
4.13.23.	Raktáros
4.13.24.	Szikvízgyártó
4.13.25.	Szobafestő
4.13.26.	Takarító
4.13.27.	Tánctanár
4.13.28.	Titkár
4.13.29.	Tolmács
4.13.30.	Villanyszerelő
4.13.31.	Virágkötő
4.13.32.	Vízvezetékszerelő

4.14. TECHNIKA

4.14.1.	Elektrotechnikus
4.14.2.	Energetikus
4.14.3.	Gépkezelő
4.14.4.	Hangmérnök
4.14.5.	Híradástechnikus
4.14.6.	Technikatörténész
4.14.7.	Technikus/technológus

4.15. Vendéglátás

4.15.1.	Cukrász
4.15.2.	Gasztronómus
4.15.3.	Szakácsmester

5. MŰVÉSZET

5.1. ELŐADÓMŰVÉSZET

5.1.1.	CIRKUSZ
5.1.1.1.	Artista
5.1.1.2.	Bohóc

- 5.1.1.3. Bűvész
- 5.1.1.4. Cirkuszigazgató
- 5.1.1.5. Cirkusztörténész
- 5.1.2. Előadóművész
- 5.1.3. ÉNEKMŰVÉSZET
 - 5.1.3.1. Dalszövegíró
 - 5.1.3.2. Énekes
 - 5.1.3.3. Népdalénekes
 - 5.1.3.4. Nótaszerző
 - 5.1.3.5. Operaénekes
 - 5.1.3.6. Pop/rock/táncdalénekes
- 5.1.4. FILMMŰVÉSZET
 - 5.1.4.1. Berendező
 - 5.1.4.2. Díszlettervező
 - 5.1.4.3. Dramaturg
 - 5.1.4.4. Filmanimátor
 - 5.1.4.5. Filmesztéta
 - 5.1.4.6. Filmkritikus
 - 5.1.4.7. Filmproducer
 - 5.1.4.8. Filmrendező
 - 5.1.4.9. Filmtechnikus
 - 5.1.4.10. Filmtörténész
 - 5.1.4.11. Filmügylő
 - 5.1.4.12. Filmvágó
 - 5.1.4.13. Gyártásvezető
 - 5.1.4.14. Hangmérnök
 - 5.1.4.15. Jelmeztervező
 - 5.1.4.16. Kaszkadőr
 - 5.1.4.17. Operatőr
 - 5.1.4.18. Rajzfilmtervező
 - 5.1.4.19. Rendezőasszisztens
 - 5.1.4.20. Szerkesztő
 - 5.1.4.21. Színész
 - 5.1.4.22. Szinkronrendező
- 5.1.5. Füttyvirtuóz
- 5.1.6. Jódliművész
- 5.1.7. Humorista
 - 5.1.7.1 Parodista
- 5.1.8. Intermédia művész
- 5.1.9. Konferanszié
- 5.1.10. Látványtervező
- 5.1.11. Mozdulatművész
- 5.1.12. Pantomimművész
- 5.1.13. Sógó

- 5.1.14. SZÍNHÁZ
 - 5.1.14.1. BÁBMŰVÉSZET
 - 5.1.14.1.1. Bábkészítő
 - 5.1.14.1.2. Bábpedagógus
 - 5.1.14.1.3. Bábszínész
 - 5.1.14.1.4. Bábtervező
 - 5.1.14.1.5. Bábtörténész
 - 5.1.14.2. Díszlettervező
 - 5.1.14.3. Dramaturg
 - 5.1.14.4. Jelmeztervező
 - 5.1.14.5. Maszkmester
 - 5.1.14.6. Operaénekes
 - 5.1.14.7. Rendező
 - 5.1.14.8. Szcenikus
 - 5.1.14.9. Színész
 - 5.1.14.10. Színházi intendáns
 - 5.1.14.11. Színházi producer
 - 5.1.14.12. Színházi ügyelő
 - 5.1.14.12.1. Opera-ügyelő
 - 5.1.14.13. Színháztörténész
 - 5.1.14.14. Színigazgató
 - 5.1.14.15. Színikritikus
- 5.1.15. TÁNCMŰVÉSZET
 - 5.1.15.1. Balettáncos
 - 5.1.15.2. Koreográfus
 - 5.1.15.3. Népitáncos
 - 5.1.15.4. Táncművész
 - 5.1.15.5. Táncpedagógus
 - 5.1.15.6. Táncművész
- 5.1.16. Világosító
- 5.1.17. ZENEMŰVÉSZET
 - 5.1.17.1. Akusztikus
 - 5.1.17.2. BILLENTYŰSÖK
 - 5.1.17.2.1. Billentyűs
 - 5.1.17.2.2. Csembalóművész
 - 5.1.17.2.3. Harmonikás
 - 5.1.17.2.4. Orgonaművész
 - 5.1.17.2.5. Zongoraművész
 - 5.1.17.3. FÚVÓSOK
 - 5.1.17.3.1. Blockflöteművész
 - 5.1.17.3.2. Dudaművész
 - 5.1.17.3.3. Fagottos
 - 5.1.17.3.4. Furulyaművész
 - 5.1.17.3.4.1. Tilinkóművész
 - 5.1.17.3.5. Fuvolaművész
 - 5.1.17.3.6. Harsonaművész

- 5.1.17.3.7. Klarinétművész
- 5.1.17.3.8. Kürtművész
- 5.1.17.3.9. Oboaművész
- 5.1.17.3.10. Szájharmonikás
- 5.1.17.3.11. Szaxofonos
- 5.1.17.3.12. Tárogató
- 5.1.17.3.13. Trombitaművész
- 5.1.17.3.14. Tubaművész
- 5.1.17.4. Hanglemezkiaadó
- 5.1.17.5. Hangmérnök
- 5.1.17.6. Hangversenyrendező
- 5.1.17.7. HÚROSOK
 - 5.1.17.7.1. Bendzsóművész
 - 5.1.17.7.2. Brácsaművész
 - 5.1.17.7.3. Cigányprímás
 - 5.1.17.7.4. Cimbalomművész
 - 5.1.17.7.5. Citeraművész
 - 5.1.17.7.6. Gitárművész
 - 5.1.17.7.7. Gitáros
 - 5.1.17.7.8. Gordonkaművész
 - 5.1.16.7.8.1 Viola da gamba-művész
 - 5.1.17.7.9. Gordonművész
 - 5.1.17.7.10. Hárfaművész
 - 5.1.17.7.11. Hawaii gitárművész
 - 5.1.17.7.12. Hegedűművész
 - 5.1.17.7.13. Hegedűs
 - 5.1.17.7.14. Lantművész
 - 5.1.17.7.15. Mandolinművész
 - 5.1.17.7.16. Szitárművész
 - 5.1.17.7.17. Tamburaművész
- 5.1.17.8. Jazz-zenész
- 5.1.17.9. Karmester
- 5.1.17.10. Karnagy
- 5.1.17.11. Korrepetitor
- 5.1.17.12. Kottagrafikus
- 5.1.17.13. Muzikológus
- 5.1.17.14. Népzene kutató
- 5.1.17.15. Népzeneész
 - 5.1.17.15.1. Cigányprímás
 - 5.1.17.15.2. Citeraművész
 - 5.1.17.15.3. Country-zenész
 - 5.1.17.15.4. Dudaművész
 - 5.1.17.15.5. Furulyaművész
 - 5.1.16.15.5.1 Tilinkóművész

- 5.1.17.16. Ütőhangszeres művész
 - 5.1.17.16.1. Dobos
 - 5.1.17.16.2. Timpanista
 - 5.1.17.16.3. Vibrafonos
- 5.1.17.17. Zeneesztéta
- 5.1.17.18. Zenei könyvtáros
- 5.1.17.19. Zenei producer
- 5.1.17.20. Zenei rendező
- 5.1.17.21. Zenei szerkesztő
- 5.1.17.22. Zenekritikus
- 5.1.17.23. Zeneműkiadó
- 5.1.17.24. Zeneművész
- 5.1.17.25. Zeneszerző
- 5.1.17.26. Zenetörténész

5.2 ÉPÍTÉSZET

- 5.2.1 Belsőépítész
- 5.2.2 Építészettörténész
- 5.2.3 Építésmérnök/építőmérnök
- 5.2.4 Hajóép.mérnök
- 5.2.5 Hídép.mérnök
- 5.2.6 Kertépítész
- 5.2.7 Tájépítész
- 5.2.8 Vasútép.mérnök
- 5.2.9 Vízép.mérnök

5.3 Esztéta

- 5.3.1 Filmesztéta
- 5.3.2 Zeneesztéta

5.4 IRODALOM

- 5.4.1 Dalszövegíró
- 5.4.2 Emlékiratíró
- 5.4.3 Énekszerző
- 5.4.4 Esztéta
- 5.4.5 Író
- 5.4.6 Irodalomtörténész
- 5.4.7 Költő
- 5.4.8 Klasszika-filológus
- 5.4.9 Kritikus
- 5.4.10 Krónikaíró
- 5.4.11 Műfordító
- 5.4.12 Naplóíró
- 5.4.13 Publicista
- 5.4.14 Szerkesztő
- 5.4.15 Szociográfus

5.5 Képzőművész

5.5.1	Festőművész
5.5.1.1	Betűfestő
5.5.1.2	Kártyafestő
5.5.1.3	Porcelánfestő
5.5.2	Fotóművész
5.5.2.1	Fotóriporter
5.5.2.2	Fotótörténész
5.5.3	Grafikus
5.5.3.1	Acélmetsző
5.5.3.2	Bankjegygrafikus
5.5.3.3	Bélyegtervező
5.5.3.4	Fametsző
5.5.3.5	Illusztrátor
5.5.3.6	Karikaturista
5.5.3.7	Litográfus
5.5.3.8	Reklámgrafikus
5.5.3.9	Rézmetsző
5.5.4	Iparművész
5.5.4.1	Aranyhímző
5.5.4.2	Aranyozó
5.5.4.3	Belsőépítész
5.5.4.4	Bördíszműves
5.5.4.5	Bőrművész
5.5.4.6	Csipketervező
5.5.4.7	Divattervező
5.5.4.8	Foltvarró művész
5.5.4.9	Formatervező
5.5.4.10	Gyertyaöntő
5.5.4.11	Hímző
5.5.4.12	Keramikus
5.5.4.13	Kosárfonó
5.5.4.14	Kovácsmester
5.5.4.15	Könyvkötő
5.5.4.16	Kulacskészítő
5.5.4.17	Ötvös
5.5.4.18	Porcelánfestő
5.5.4.19	Reklámgrafikus
5.5.4.20	Szövő
5.5.4.21	Textilművész
5.5.4.22	Tipográfus
5.5.4.23	Üvegművész

- 5.5.5 Restaurátor
- 5.5.6 Szobrász
 - 5.5.6.1 Éremművész
 - 5.5.6.1.1 Éremmetsző
 - 5.5.6.2 Faszobrász
 - 5.5.6.3 Kőfaragó

5.6 Kritikus

- 5.6.1 Filmkritikus
- 5.6.2 Színkritikus
- 5.6.3 Zenekritikus

5.7 Mecénás

5.8 Műkereskedő

- 5.8.1 Antikvárius
- 5.8.2 Könyvkereskedő

5.9 Művészeti vezető

5.10 Művészettörténész

- 5.10.1 Cirkusztörténész
- 5.10.2 Építészettörténész
- 5.10.3 Filmtörténész
- 5.10.4 Fotótörténész
- 5.10.5 Numizmatikus
- 5.10.6 Színháztörténész
- 5.10.7 Táncművész
- 5.10.8 Zenetörténész

6. SPORT

6.1. Atléta

- 6.1.1. DOBÓATLÉTA
 - 6.1.1.1. Diszkoszvető
 - 6.1.1.2. Gerelyhajító
 - 6.1.1.3. Kalapácsvető
 - 6.1.1.4. Súlylökő
- 6.1.2. Gyalogló
- 6.1.3. Háromtusázó
- 6.1.4. Hétpróbázó
- 6.1.5. Ötpróbázó
- 6.1.6. Tízpróbázó

6.1.7. UGRÓATLÉTA

- 6.1.7.1. Hármassugró
- 6.1.7.2. Magassugró
- 6.1.7.3. Rúdugró
- 6.1.7.4. Távolugró

6.2. Edző

6.3. Erősportoló

- 6.3.1. Súlyemelő
- 6.3.2. Testépítő

6.4. GÉPJÁRMŰSPORT

- 6.4.1. Autómodellező
- 6.4.2. Autóversenyző
- 6.4.3. Gokartversenyző
- 6.4.4. Kerékpárversenyző
- 6.4.5. Motorcsónakversenyző
- 6.4.6. Motorkerékpárversenyző

6.5. GIMNASZTIKA

- 6.5.1. Aerobicversenyző
- 6.5.2. Fitnessversenyző
- 6.5.3. Kötélugró
- 6.5.4. Művészi tornász
- 6.5.5. Sportakrobata
- 6.5.6. Tornász
- 6.5.7. Versenytáncos

6.6. GÖRSPORT

- 6.6.1. Görkorcsolyázó

6.7. Játékvezető

6.8. KÁRTYAJÁTÉK

- 6.8.1. Bridzsező
- 6.8.2. Tarokkozó

6.9. Kerékpárversenyző

- 6.9.1. Motorkerékpárversenyző
- 6.9.2. Salakmotorkerékpáros

6.10. KÜZDŐSPORT

- 6.10.1. Aikidós
- 6.10.2. Birkózó
- 6.10.3. Bo jitsu kai versenyző

- 6.10.4. Cselgáncsozó
- 6.10.5. Karetézó
- 6.10.6. Kendőzó
- 6.10.7. Kickboksoló
- 6.10.8. Kung-fuzó
- 6.10.9. Ökölvívó
- 6.10.10. Szumózó
- 6.10.11. Tekvandózó
- 6.10.12. Vívó
 - 6.10.12.1. Kardvívó
 - 6.10.12.2. Párbajtőrvívó
 - 6.10.12.3. Tőrvívó
- 6.10.13. Zen Bu Kan Kempo harcművész

6.11. LABDAJÁTÉKOK

- 6.11.1. Asztaliteniszező
- 6.11.2. Biliárdozó
- 6.11.3. Fallabdázó
- 6.11.4. Floorballozó
- 6.11.5. Golfozó
- 6.11.6. Gyepabdázó
- 6.11.7. Kézilabdázó
- 6.11.8. Kosárlabdázó
- 6.11.9. Labdarúgó
- 6.11.10. Lábteniszező
- 6.11.11. Láb toll-labdázó
- 6.11.12. Lovaspólózó
- 6.11.13. Rögbijátékos
- 6.11.14. Röplabdázó
- 6.11.15. Teniszező
- 6.11.16. Tollaslabdázó
- 6.11.17. Vízilabdázó

6.12. LOVASSPORT

- 6.12.1. Díjlovagló
- 6.12.2. Díjugrató
- 6.12.3. Fogathajtó
- 6.12.4. Lovas
- 6.12.5. Lovaspólózó
- 6.12.6. Lovastornász
- 6.12.7. Lovastusázó

6.13. LÖVÉS ZET

- 6.13.1. Íjász
 - 6.13.1.1 Számszeríjász

- 6.13.2. Sílövő
- 6.13.3. Sportlövő

6.14. Masször

6.15. MODELLEZŐSPORT

- 6.15.1. Autómodellező
- 6.15.2. Hajómodellező
- 6.15.3. Rádiómodellező

6.16. Sportorvos

6.17. Sporttörténész

6.18. Sportújságíró

6.19. Sportvezető

6.20. TÁBLAJÁTÉK

- 6.20.1. Dartsversenyző
- 6.20.2. Sakkozó
 - 6.20.2.1. Hexasakkozó
 - 6.20.2.2. Sakkfeladványszerző

6.21. TEKEJÁTÉK

- 6.21.1. Bocsaversenyző
- 6.21.2. Bowlingozó
- 6.21.3. Petanque-versenyző
- 6.21.4. Tekéző

6.22. TERMÉSZETI SPORT

- 6.22.1. Hegymászó
- 6.22.2. LÉGISPORT
 - 6.22.2.1. Ejtőernyős
 - 6.22.2.2. Léggömbrepülő
 - 6.22.2.3. Rádiótávíráz
 - 6.22.2.4. Repülőmodellező
 - 6.22.2.5. Sárkányrepülő
 - 6.22.2.6. Siklóernyős
 - 6.22.2.7. Sportrepülő
 - 6.22.2.8. Vitorlázórepülő
- 6.22.3. Sziklaugró
- 6.22.4. Tájfutó
- 6.22.5. TÉLISPORT
 - 6.22.5.1. Bobversenyző
 - 6.22.5.2. Gyorskorcsolyázó

- 6.22.5.3. Jégkorongozó
- 6.22.5.4. Kutyasánversenyző
- 6.22.5.5. Műkorcsolyázó
- 6.22.5.6. Síelő
- 6.22.5.7. Sífutó
- 6.22.5.8. Sílövő
- 6.22.5.9. Síugró
- 6.22.5.10. Snowboardozó

6.22.6. VÍZISPORT

- 6.22.6.1. Búvár
- 6.22.6.2. Búvárúszó
- 6.22.6.3. Evezős
- 6.22.6.4. Hajómodellező
- 6.22.6.5. Horgász
- 6.22.6.6. Kajakozó
- 6.22.6.7. Kajakpólós
- 6.22.6.8. Kenus
- 6.22.6.9. Kite versenyző
- 6.22.6.10. Motorcsónakversenyző
- 6.22.6.11. Műugró
- 6.22.6.12. Szinkronúszó
- 6.22.6.13. Szörföző
- 6.22.6.14. Úszó
- 6.22.6.15. Vitorlázó
- 6.22.6.16. Vízilabdázó
- 6.22.6.17. Vízisíző

6.23. Testnevelő

6.24. TÖBBPRÓBÁZÓ

- 6.24.1. Hétppróbázó
- 6.24.2. Ötpróbázó
- 6.24.3. Öttusázó
- 6.24.4. Quadriatlonista
- 6.24.5. Tízpróbázó
- 6.24.6. Triatlonista

7. TÁRSADALOMTUDOMÁNY

7.1. Filozófus

- 7.1.1. Pszichológus
 - 7.1.1.1. Grafológus
 - 7.1.1.2. Gyermekpszichológus
 - 7.1.1.3. Mnemotechnikus
 - 7.1.1.4. Parapszichológus
 - 7.1.1.5. Pszichoanalitikus

- 7.1.1.6. Szociálpszichológus
- 7.1.2. Filozófiatörténész
- 7.1.3. Logikus
- 7.1.4. Parakutató
- 7.1.4.1 Parapszichológus

7.2. Filantróp

7.3. Futurológus

7.4. Geográfus

- 7.4.1 Utazó

7.5. HADÜGY

- 7.5.1. Antifasiszta ellenálló
- 7.5.2. Ejtőernyős
- 7.5.3. Fegyvertörténész
- 7.5.4. Forr. és szabadságharc áldozata(1956)
- 7.5.5. Forr. és szabadságharc mártírja(1956)
- 7.5.6. Hadbíró
- 7.5.7. Hadmérnök
- 7.5.8. Hadtörténész
- 7.5.9. Katonatiszt
 - 7.5.9.1. Alezredes
 - 7.5.9.2. Altábornagy
 - 7.5.9.3. Brigadéros
 - 7.5.9.4. Dandártábornok
 - 7.5.9.5. Ezredes
 - 7.5.9.6. FORR. ÉS SZABADSÁGHARC (1848/49)
 - 7.5.9.6.1. C.honvéd ezredes (1848/49)
 - 7.5.9.6.2. C.honvéd őrnagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.3. C.nemzetőr ezredes (1848/49)
 - 7.5.9.6.4. C.nemzetőr őrnagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.5. Honvéd alezredes (1848/49)
 - 7.5.9.6.6. Honvéd alszázados (1848/49)
 - 7.5.9.6.7. Honvéd altábornagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.8. Honvéd ezredes (1848/49)
 - 7.5.9.6.9. Honvéd főhadnagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.10. Honvéd főszázados (1848/49)
 - 7.5.9.6.11. Honvéd hadnagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.12. Honvéd őrnagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.13. Honvéd százados (1848/49)
 - 7.5.9.6.14. Honvéd tábornok (1848/49)
 - 7.5.9.6.15. Honvéd vezérőrnagy (1848/49)
 - 7.5.9.6.16. Nemzetőr alezredes (1848/49)
 - 7.5.9.6.17. Nemzetőr ezredes (1848/49)

- 7.5.9.6.18. Nemzetőr őrnagy (1848/49)
- 7.5.9.6.19. Nemzetőr százados (1848/49)
- 7.5.9.7. Generális
- 7.5.9.8. Hajdúkapitány
- 7.5.9.9. Huszártiszt
- 7.5.9.10. Őrnagy
- 7.5.9.11. RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC
 - 7.5.9.11.1. Kuruc alezredes
 - 7.5.9.11.2. Kuruc altábornagy
 - 7.5.9.11.3. Kuruc brigadéros
 - 7.5.9.11.4. Kuruc ezeres kapitány
 - 7.5.9.11.5. Kuruc ezredes
 - 7.5.9.11.6. Kuruc generális
 - 7.5.9.11.7. Kuruc kapitány
 - 7.5.9.11.8. Kuruc tábornagy
 - 7.5.9.11.9. Kuruc tábornok
- 7.5.9.12. Százados
- 7.5.9.13. Tábornagy
- 7.5.9.14. Tábornok
- 7.5.9.15. Táborszernagy
- 7.5.9.16. Testőrtiszt
- 7.5.9.17. Vezérezredes
- 7.5.9.18. Vezérőrnagy
- 7.5.10. Puskaműves
- 7.5.11. Tábori pap
- 7.5.12. Testőr
- 7.5.13. Várkapitány
- 7.5.14. Várnagy
- 7.5.15. Vezérkari főnök

7.6. ÍRÁSTUDOMÁNY

- 7.6.1. Grafológus
- 7.6.2. Gyorsírásszakértő
- 7.6.3. Paleográfus

7.7. JOG

- 7.7.1. Bányajogász
- 7.7.2. Büntetőjogász
- 7.7.3. Egyházjogász
- 7.7.4. Hadbíró
- 7.7.5. Igazságügyi orvosszakértő
- 7.7.6. Jogász
- 7.7.7. Joggyakornok
- 7.7.8. Jogtörténész
- 7.7.9. Koronaügyész
- 7.7.10. Környezetjogász

- 7.7.11. Nemzetközi jogász
- 7.7.12. Szabadalmi ügyvivő
- 7.7.13. Szerzői jogász
- 7.7.14. Táblabíró
- 7.7.15. Törvényszéki bíró
- 7.7.16. Ügyész
- 7.7.17. Ügyvéd
- 7.7.18. Ülnök
- 7.7.19. Világűrjogász

7.8. KÖZGAZDASÁG

- 7.8.1. Agrárközgazdász
- 7.8.2. Bankár
- 7.8.3. Biztosítási szakértő
- 7.8.4. Ergonómus
- 7.8.5. Gazdaságtörténész
- 7.8.6. Idegenforgalmi szakértő
- 7.8.7. Közgazdász
- 7.8.8. Külkereskedő

7.9. KÖZGYŰJTEMÉNY

- 7.9.1. Könyvtáros
 - 7.9.1.1. Bibliográfus
 - 7.9.1.2. Zenei könyvtáros
- 7.9.2. Levéltáros
- 7.9.3. Muzeológus
- 7.9.4. Népművelő/művelődésszervező
 - 7.9.4.1 Egyesületi vezető
- 7.9.5. Rendezvényszervező
 - 7.9.5.1 Hangversenyrendező

7.10. KÖZIGAZGATÁS

- 7.10.1. Köztisztviselő
 - 7.10.1.1. Csendőrtiszt
 - 7.10.1.2. Diplomata
 - 7.10.1.3. Határőrtiszt
 - 7.10.1.4. Jegyző
 - 7.10.1.5. Közjegyző
 - 7.10.1.6. Országgyűlési képviselő
 - 7.10.1.7. Pénzügyőr
 - 7.10.1.8. Polgármester
 - 7.10.1.9. Postatisztviselő
 - 7.10.1.10. Rendőrtiszt
 - 7.10.1.11. Szociális munkás
 - 7.10.1.11.1.1. Szociális szervező
 - 7.10.1.12. Tűzoltótiszt
 - 7.10.1.13. Vízümentő

7.10.2. TÖRTÉNELMI TISZTSÉG

- 7.10.2.1. Ajtónállómester
- 7.10.2.2. Alispán
- 7.10.2.3. Alkancellár
- 7.10.2.4. Alkincstartó
- 7.10.2.5. Árvaszéki elnök
- 7.10.2.6. Asztalnokmester
- 7.10.2.7. Bán
- 7.10.2.8. Erdélyi fejedelem
- 7.10.2.9. Erdélyi vajda
- 7.10.2.10. Étekfogómester
- 7.10.2.11. Fejedelem
- 7.10.2.12. Főajtónálló
- 7.10.2.13. Főispán
- 7.10.2.14. Főkamarás
- 7.10.2.15. Főkancellár
- 7.10.2.16. Főlovászmester
- 7.10.2.17. Főpohárnokmester
- 7.10.2.18. Főudvarmester
- 7.10.2.19. Helytartó
- 7.10.2.20. Helytartótanácsos
- 7.10.2.21. Hétszemélynök
- 7.10.2.22. Ispán
- 7.10.2.23. Kamaraelnök
- 7.10.2.24. Kamarás
- 7.10.2.25. Kancellár
- 7.10.2.26. Kincstartó
- 7.10.2.27. Király
- 7.10.2.28. Királyi személynök
- 7.10.2.29. Királyi tanácsos
- 7.10.2.30. Királynő
- 7.10.2.31. Kormányzó
- 7.10.2.32. Koronaőr
- 7.10.2.33. Koronaügyész
- 7.10.2.34. Lovászmester
- 7.10.2.35. Magyar király
- 7.10.2.36. Magyar királynő
- 7.10.2.37. Nádor
- 7.10.2.38. Nemzetségfő
- 7.10.2.39. Országbíró
- 7.10.2.40. Pohárnokmester
- 7.10.2.41. Szenátor (1705/11)
- 7.10.2.42. Tárnokmester
- 7.10.2.43. Törzsfő
- 7.10.2.44. Udvarmester
- 7.10.2.45. Várnagy

7.11. Kriminológus

7.11.1. Detektív

7.12. NÉPRAJZ

- 7.12.1. Betyár
- 7.12.2. Etnográfus
- 7.12.3. Etnológus
- 7.12.4. Mesegyűjtő
- 7.12.5. Mesemondó
- 7.12.6. Népdalgyűjtő
- 7.12.7. Népmesekutató
- 7.12.8. Népzene kutató
- 7.12.9. Népzénész
- 7.12.10. Nótagyűjtő
- 7.12.11. Viaszöntő

7.13. NEVELÉS

- 7.13.1. Bábpedagógus
- 7.13.2. Cserkészvezető
- 7.13.3. Egy./főisk. hallgató
- 7.13.4. Gyermekpszichológus
- 7.13.5. Gyógypedagógus
 - 7.13.5.1. Gyógytestnevelő
 - 7.13.5.2. Logopédus
- 7.13.6. Hitoktató
- 7.13.7. Licentiatus
- 7.13.8. Népművelő/művelődésszervező
- 7.13.9. Neveléstörténész
- 7.13.10. Nevelő
- 7.13.11. Óvodapedagógus
- 7.13.12. Pedagógus
- 7.13.13. Tanuló
- 7.13.14. Testnevelő
- 7.13.15. Zenepedagógus

7.14. Nyelvész

- 7.14.1. Eszperantista
- 7.14.2. Filológus
- 7.14.3. Germanista
- 7.14.4. Klasszika-filológus
- 7.14.5. Lexikográfus
- 7.14.6. Szótárszerkesztő

7.15. Orientalista

- 7.15.1. Armenológus
- 7.15.2. Bizantinológus
- 7.15.3. Indológus

- 7.15.4. Sinológus
- 7.15.5. Tibetológus
- 7.15.6. Turkológus

7.16. POLITIKA

- 7.16.1. Forr. és szabadságharc áldozata (1956)
- 7.16.2. Forr. és szabadságharc mártírja (1956)
- 7.16.3. Kommunista mozgalom harcosa
- 7.16.4. Munkásmozgalom harcosa
- 7.16.5. Művelődéspolitikus
- 7.16.6. Országgyűlési képviselő
- 7.16.7. Politikus
- 7.16.8. Politológus
- 7.16.9. Szakszervezeti vezető
- 7.16.10. Szenátor (1705/11)
- 7.16.11. Szociálpolitikus

7.17. Szociológus

- 7.17.1. Cigánykutató
- 7.17.2. Demográfus
- 7.17.3. Kommunikációs szakértő
- 7.17.4. Politológus
- 7.17.5. Statisztikus
 - 7.17.5.1. Agrárstatisztikus
 - 7.17.5.2. Demográfus
- 7.17.6. Szociálpszichológus

7.18. TÖMEGKOMMUNIKÁCIÓ

- 7.18.1. Kommunikációs szakértő
- 7.18.2. Könyvkiadó
- 7.18.3. Reklámgrafikus
- 7.18.4. Reklámszakértő
- 7.18.5. Sajtóinformatikus
- 7.18.6. Sajtótörténész
- 7.18.7. Újságíró
 - 7.18.7.1. Fotóriporter
 - 7.18.7.2. Publicista
 - 7.18.7.3. Rádióbemondó
 - 7.18.7.4. Sportújságíró
 - 7.18.7.5. Szerkesztő
 - 7.18.7.6. Televíziós bemondó

7.19. Történész

- 7.19.1. Agrártörténész
- 7.19.2. Diplomáciatörténész
- 7.19.3. Egyháztörténész

- 7.19.4. Gazdaságtörténész
- 7.19.5. Genealógus
- 7.19.6. Hadtörténész
 - 7.19.6.1. Fegyvertörténész
- 7.19.7. Helytörténész
- 7.19.8. Heraldikus
- 7.19.9. Művelődéstörténész
 - 7.19.9.1. Bábtörténész
 - 7.19.9.2. Könyvtörténész
 - 7.19.9.3. Művészettörténész
 - 7.19.9.3.1. Építészettörténész
 - 7.19.9.3.2. Filmtörténész
 - 7.19.9.3.3. Fotótörténész
 - 7.19.9.3.4. Irodalomtörténész
 - 7.19.9.3.5. Színháztörténész
 - 7.19.9.3.6. Táncművészeti történész
 - 7.19.9.3.7. Zenetörténész
 - 7.19.9.4. Neveléstörténész
 - 7.19.9.5. Nyomdatörténész
 - 7.19.9.6. Sajtótörténész
 - 7.19.9.7. Sporttörténész
- 7.19.10. Ókortörténész
 - 7.19.10.1. Egyiptológus
 - 7.19.10.2. Klasszika-filológus
 - 7.19.10.3. Sumerológus
- 7.19.11. Régész
 - 7.19.11.1. Archeozoológus
- 7.19.12. Technikatörténész
 - 7.19.12.1. Repülőtörténész
- 7.19.13. Tudománytörténész
 - 7.19.13.1. Filozófiatörténész
 - 7.19.13.2. Fizikatörténész
 - 7.19.13.3. Gyógyszerészettörténész
 - 7.19.13.4. Jogtörténész
 - 7.19.13.5. Orvostörténész
 - 7.19.13.6. Térképtörténész
- 7.19.14. Vallástörténész

7.20. Tudománymetrikus

7.21. Tudományszervező

7.22. VALLÁS

- 7.22.1. Adventista lelkész
- 7.22.2. Anabaptista lelkész
- 7.22.3. Anglikán lelkész

- 7.22.4. Baptista lelkész
- 7.22.5. Bíboros
- 7.22.6. Egyházi vezető
- 7.22.7. Egyházjogász
- 7.22.8. Egyháztörténész
- 7.22.9. Érsek
- 7.22.10. Érseki helynök
- 7.22.11. Ev. lelkész
- 7.22.12. Ev. lelkészjelölt
- 7.22.13. Ev. püspök
- 7.22.14. Görögkat. lelkész
- 7.22.15. Görögkat. püspök
- 7.22.16. Görögkeleti lelkész
- 7.22.17. Görögkeleti püspök
- 7.22.18. Hebraista
- 7.22.19. Hercegprímás
- 7.22.20. Hitoktató
- 7.22.21. Hitszónok
- 7.22.22. Kanonok
- 7.22.23. Kántor
- 7.22.24. Káplán
- 7.22.25. Kat. plébános
- 7.22.26. Kat. püspök
- 7.22.27. Metodista lelkész
- 7.22.28. Metodista püspök
- 7.22.29. Metropolita
- 7.22.30. Misszionárius
- 7.22.31. Nagyprépost
- 7.22.32. Pápai kamarás
- 7.22.33. Pápai prelátus
- 7.22.34. Patriarcha
- 7.22.35. Prépost
- 7.22.36. Presbiteriánus lelkész
- 7.22.37. Prot. prédikátor
- 7.22.38. Pünkösdi lelkész
- 7.22.39. Rabbi
- 7.22.40. Ref. lelkész
- 7.22.41. Ref. lelkészjelölt
- 7.22.42. Ref. püspök
- 7.22.43. Reformátor
- 7.22.44. Segédpüspök
- 7.22.45. Szentszéki tanácsos
- 7.22.46. SZERZETES
 - 7.22.46.1. Ágoston-rendi szerzetes
 - 7.22.46.2. Apáca
 - 7.22.46.3. Apát

- 7.22.46.4. Bazilita szerzetes
- 7.22.46.5. Bencés szerzetes
- 7.22.46.6. Buddhista szerzetes
- 7.22.46.7. Camalduli szerzetes
- 7.22.46.8. Cisztercita szerzetes
- 7.22.46.9. Domonkos szerzetes
- 7.22.46.10. Dömés szerzetes
- 7.22.46.11. Ferences szerzetes
- 7.22.46.12. Irgalmasrendi szerzetes
- 7.22.46.13. Jezsuita szerzetes
- 7.22.46.14. Johannita lovag
- 7.22.46.15. Kalazantinus szerzetes
- 7.22.46.16. Kamillánus szerzetes
- 7.22.46.17. Kapisztrán szerzetes
- 7.22.46.18. Kapucinus szerzetes
- 7.22.46.19. Karmelita szerzetes
- 7.22.46.20. Karthauzi szerzetes
- 7.22.46.21. Keresztény iskolatestvér
- 7.22.46.22. Lazarista szerzetes
- 7.22.46.23. Mariánus szerzetes
- 7.22.46.24. Marista szerzetes
- 7.22.46.25. Mechitarista szerzetes
- 7.22.46.26. Minorita szerzetes
- 7.22.46.27. Olivetánus szerzetes
- 7.22.46.28. Oratoriánus szerzetes
- 7.22.46.29. Orsolyita szerzetes
- 7.22.46.30. Pálos szerzetes
- 7.22.46.31. Piarista szerzetes
- 7.22.46.32. Premontrei szerzetes
- 7.22.46.33. Szaleziánus szerzetes
- 7.22.46.34. Szervita szerzetes
- 7.22.46.35. Trinitárius szerzetes
- 7.22.46.36. Verbita szerzetes
- 7.22.47. Tábori pap
- 7.22.48. Talmudista
- 7.22.49. Teológus
- 7.22.50. Unit. lelkész
- 7.22.51. Unit. püspök
- 7.22.52. Vallástörténész

8. TERMÉSZETTUDOMÁNY

8.1. Biológus

- 8.1.1. Antropológus
- 8.1.2. Biofizikus
- 8.1.3. Biokémikus

- 8.1.4. Botanikus
 - 8.1.4.1. Paleobotanikus
 - 8.1.4.2. Dendrológus
 - 8.1.4.3. Mikológus
 - 8.1.4.4. Mohász
- 8.1.5. Citológus
- 8.1.6. Genetikus
 - 8.1.6.1. Növénynevelő
- 8.1.7. Hidrobiológus
 - 8.1.7.1. Algológus
 - 8.1.7.2. Halbiológus
- 8.1.8. Mikrobiológus
- 8.1.9. Neurobiológus
- 8.1.10. Parazitológus
- 8.1.11. Sugárbiológus
- 8.1.12. Talajbiológus
- 8.1.13. Zoológus
 - 8.1.13.1. Archeozoológus
 - 8.1.13.2. Csiga- és kagylószakértő
 - 8.1.13.3. Entomológus
 - 8.1.13.4. Etológus
 - 8.1.13.5. Lepkés
 - 8.1.13.6. Ornitológus
 - 8.1.13.7. Orológus
- 8.2. Csillagász
 - 8.2.1. Asztrofizikus
 - 8.2.2. Űrkutató
- 8.3. Fizikus
 - 8.3.1. Akusztikus
 - 8.3.2. Atomfizikus
 - 8.3.3. Biofizikus
 - 8.3.4. Elektrofizikus
 - 8.3.5. Energetikus
 - 8.3.6. Fizikátörténész
 - 8.3.7. Geofizikus
 - 8.3.8. Optikus
- 8.4. Geográfus
 - 8.4.1. Utazó
- 8.5. Geológus
 - 8.5.1. Agrogeológus
 - 8.5.2. Archeozoológus
 - 8.5.3. Barlangkutató
 - 8.5.4. Geofizikus

- 8.5.5. Geokémikus
- 8.5.6. Hidrogeológus
- 8.5.7. Meteorológus
- 8.5.8. Mineralógus
- 8.5.9. Oceanológus

8.6. Hidrológus

- 8.6.1. Hidrobiológus
- 8.6.2. Hidrogeológus
- 8.6.3. Oceanológus

8.7. Kémikus

- 8.7.1. Agrokémikus
 - 8.7.1.1. Talajvegyész
- 8.7.2. Biokémikus
- 8.7.3. Mineralógus

8.8. Matematikus

8.9. Ökológus

- 8.9.1. Környezetjogász

8.10. Paleontológus

- 8.10.1. Paleobotanikus

8.11. Térképész

- 8.11.1. Térképtörténész

8.12. Tudománymetrikus

8.13. Tudományszervező

9. TÖRTÉNELMI RANG

- 9.1. Főherceg
- 9.2. Herceg
- 9.3. Hercegnő
- 9.4. Királyné
- 9.5. Magyar királyné

6.2.2 A források területi és szakterületi tematikus mutatója

Az egyre terjedelmesebb és sokrétűen szerteágazó, lassan áttekinthetetlenné váló forrásjegyzékben történő eligazodást számos különféle metszetű segédlet könnyíti meg a felhasználók számára, amelyek a Google Drive-on keresztül folyamatosan az aktuális állapotot közvetítik az érdeklődőknek. Az alábbi hozzáférhetőségek a www.mabi.hu honlap „Online MÉK” Forrásjegyzék menüpontján¹¹³ keresztül közvetlenül is behívhatók, de az állandó megosztások a következő linkekhez vezetnek:

Forráskódok listája: <http://tinyurl.hu/f6Wr/>

Forráscímek listája: <http://tinyurl.hu/z5qs/>

Forrásévek listája: <http://tinyurl.hu/KAIO/>

A fenti lineáris, egy szempont szerinti megközelítéseken túl szükségesnek éreztünk egy olyan állandóan karbantartott tartalmi feltárást, amely a források tekintetében területi (földrajzi) illetve tematikus (szakterületi) alapon besorolja az egyes forrásokat. *E modul kifejezetten a szakdolgozat motivációjára készült el és első verziója az alábbiakban tanulmányozható.* (A kódok feloldása dolgozatunk végén, a 2. számú melléklet „Magyar Életrajzi Kalauz forrásjegyzéke” című táblázatban található.) E felosztási logika szerint természetesen egy-egy forrásnál élnünk kellett a többes (esetenként hármás-négyes) felvétel lehetőségével.

Például Salamon Nándor tájegységi művészeti lexikona¹¹⁴ a művészetben belül kiemelten a képzőművészetekkel foglalkozik és Győr-Moson-Sopron illetve Vas megyét öleli fel. E négy „besorolási adat” lexikális vájtfülűek számára kiegészíthető lenne a kisebb reprezentációjú építészeti kategóriával illetve területileg Veszprém megye nyugati (Pápa vidéke) szélével, de a források nem kis részében hasonló dilemma merül fel és arra törekedtünk, hogy a leginkább jellemző, releváns sajátosságok alapján soroljuk be az adattárakat. A használati komfort érdekében a mindenre kiterjedő precizitás igényét tudatosan korlátoztuk.

A forráslista területi és szakterületi besorolása

1. Általános művek: ATHENAS, DKA 1, DKA 2, DKM, EH, EH kieg., FONT, GEISTUNG, GMI I., GMI II., GMI II. kieg., KÁSZD, KATVIL, KK'37, KK'92, KK'94, KK'96, KK'98, KK'2000, KK'2000(pót), KK'2002, KK'2004, KK'2006, KK'2009, KER, KER III., KER IV., KFŐTAN-1, KFŐTAN-2, KÖZALK(1939), LEGUJABB, MÁGNÁSOK, MÉKADAT, MÉKSAJT, MÉL I., MÉL II., MÉL III., MÉL IV., MKK'90, NÉVTÁR, PH(5), PH(6), RAGADV, RÚL

¹¹³ <http://mabi.hu/page/index.php/online-mek/forrasjegyzek> [Letöltve: 2013. február 24.]

¹¹⁴ Salamon Nándor: Kisalföldi művészeti lexikon. - Vasszilvágy, Magyar Nyugat Könyvkiadó, 2012. - 406 p.

RÚL KIEG, SZMI I., SZMI III., SZMI IV., SZMI VII., SZMI VIII., SZMI XIX., SZMI XIV., TÁRS, UMÉL, WERISTWER, WIW(2003), WIW(2004), WIW(2005), ZSL

2. Szakterületi megoszlás

2.1 Általános tudományos művek: FÉL, KOLTUD, MAKÜL, MEGYTÉL I., MTAA 1980., MTAA 1985., MTAA 1991., MTAA 1997., MTAKK(2000), MTAKÖZT(1999), MTAKÜLSŐKÖZT, MTL, NŐTUD, NYUPAK, ODJ(1999), ODJ(2000), ODJ(2001), ODJ(2002), SZA(1996)

2.2 Társadalomtudomány

2.2.1 Egyház: BENC, CALVAS, DEBREFKOLL(1549-1925), EGYHLEV(2000), EGYH-LEV(2003), ESZTÉRS, ESZTKAN(1100-1900), ESZTKAN(1900-1985), ESZTPAP(1892-2006), EVARC, HVKPS(1-3), HVKPS(1)[2], HVKSZERZ(1-2), JEPD, JEZS, KALÉRS, KOLREFTAN(1895-1948), MKL, MKL(PÓT), PEL, PIAR, PREMJÁSZ, PÜSPÖKÖK, RMGY, SZB, SZÉKEMNT(1988), SZFVÁRPÜSP(1777-2010), TÁBLEL, TEOL, TINNREF, UNIT, VASEMNT(1991), ZSL

2.2.2 Földrajz: GEOGR(2001), GEOGR(2009), RMGL, UL

2.2.3 Hadügy: AEP, ÁLDOZATOK(1956), ÁVH(1953-1956), BÉKEPOR I., BÉKEPOR II., BÉKEPOR III., CORV(1956), CSENDŐRSVEZ(1919-1945), EMISZ, GULAG, HFSZ, HFSZ kieg., HFV(1919-1944), HFV(1919-1944)/kieg./, HONVMIN, HUSZÁRTISZT(1938-1945), HUSZÁRTISZT(1938-1945)[2], KATVEZ(2), KÉZI(1956), KKK, KORONAŐRÖK, LÉGIÁSZ, LHH, RÁKTÁB, SZÁZ(1848/49), SZT(1956), TÁBKAR(1945-1956), TÁBLEL, TTSZ(2), TTSZ(3), VÉRTANÚK(1848-1854), VILAPP, VITÉZALBUM, VITÉZSÉGÉRT(2)

2.2.4 Közgazdaságtudomány: BARALIB, EGYHLEV(2000), EGYHLEV(2003), GYMSKVT, KF(2000)Ksz., KF(2003)Ksz., KF(2006)Ksz., LEVÉLTNEKR, MÚZ, SKKK, TÖRTMUZ(2010)

2.2.5 Gazdaság: GAZDKK(2001), GAZDKK(2003), GAZDKK(2005), GAZDKK(2007), GAZDKK(2010), VENDÉGLÁTÁS(2010)

2.2.5.1 Közlekedés: MÁVVEZ(1868-2008), REP

2.2.6 Média: KKH, KÖNYV(2005), MTVARC

2.2.7 Művészet: DKPMKK, KML(1998), KML(2012), ML, MAMÚL, SZOTDÍJ

2.2.7.1 *Építészet*: MOÉP, YMD(1953-1994), YMD(1995-2003)

2.2.7.2 *Film*: FILM, FILMVIL, FL, HANGOSFILM(1931-1944),
KKMF

2.2.7.3 *Irodalom*: CIG, CSMIL, DEBRIL, GYEREKIR, HUMOR, JUMIL, KIL, KKMGY(2), KMIK, KORMI, KORTARC, MIÉV'94, MIÉV'95/96, MIÉV'97, MIÉV'98, MIÉV'99, MIÉV(2000), MIÉV(2001), MIL, MIRKAN(1900-2010), MSZOCIR, RMIL, SZABIT, UMIL, UMIL(2), VMIK

2.2.7.3.1 *Álnevek*: DÁL, GÁL, MSZOCIR

2.2.7.4 *Képzőművészet*: BEMM, DEKA, DMKL, ERMŰ, FESTFÉNY(1840-1880), FGÉL, FGÉL(2), GYKKH, HUMOR, JÁSZKÉPZ, KARIKATURISTÁK(1848-2007), KERÁM (1945-1998), KIV(1), KIV(2), KML(1998), KML(2012), KOMMÜL, MFGA, MKF(1903-2005), MMSZOBR, NAGYBÁNYA, NI, NUMIZPANT, SVÁRKÉPZ, SZEMKL, SZOBR, ÚMMNT, VSZL

2.2.7.5 *Színház*: HTMSZL, HTMSZL 2., HTMSZL 2. (FÜGGELÉK), KMSZL, MSZL, SZEGSZÍN, SZKL, SZL, UKMSZL, VMSZL

2.2.7.6 *Tánc*: BAL, TÁNC

2.2.7.7 *Zene*: BRZL, CZIGÁNYZENÉSZEK, HEGKÉSZ, KKMZ I., KKMZ II., LN, MÉNL, POP-ROCK, SZLOVZEN

2.2.8 *Néprajz*: BETYÁR, CZIGÁNYZENÉSZEK, MÉNL, NI, NL

2.2.9 *Pedagógia*: ÁLLATORV(1818-2004), ASZÓDPED, BDF(2006), CELLGIMNTAN (1946-1953), DATE, DEBREFKOLL(1549-1925), DOTEPE, ERDÉSZFELS, FELNKÉPZKK, FIFL, GEORGIKON, JEPD, JPGYMS, KOLREFTAN(1895-1948), KÖZKKSZSZB, KSTM, MEGYTÉL I., META, OKT(2005), OKT(2007), PEDARC(2002), PEDARC(2003), PEDARC(2004), PEDARC(2005), PEDARC(2006), PEDARC(2007), PEDARC(2008), PEDARC(2009), PEDARC(2010), PEDARC(2011), PEDARC(2012), PIT, PKK, PL(1976-79), PL(1997), PPL, PROFARC, SELMEC, SOL, SZABALMAT, SZE(1996), SZE(1997), SZTF, ÚTTÉL

2.2.10 *Politika*: BALPARC, BMNMA, BMPP, KMTL, MPL(1), MPL(2), NÉPKÉPV (1848/49), RECSK(2), RMOTA(1825-1848)

2.2.10.1 *Tisztségviselők*: ABTA, BKN I., BKN II., BMK(4), BMK(5), BPPOLGMEST, ÉLETUTAK, ELHALLG(1956-1990), FŐMÉLT, FŐMÉLT(2), HKTA, FMF, KINCSTART, KÖZIG(1996), KÖZIG(2000), KÖZIG(2003), KÖZIG(2006), KÖZIGBESZ(2005), MPL(1), MPL(2), OGYELN, POLGMEST(1990-2002), POSTA(1940), RÁKSZEN, RF, VÁROSATYA (1931), RMOTA(1825-1848)

2.2.11 *Sport*: ALZSÁK, AT, ERDOLIMP, KKMS, LABDARGÓLK, MFVB, MOL(2009), NÓGROLIMP, OLIMP, OLIMP(1896-2004), OLIMPKÉRD, SAK, SL, TENISZ, VASOL

2.2.12 Történettudomány: EGYHLEV, TÖRTMUZ(2010), RÉGÉSZKK

2.3 Természet- és alkalmazott tudományok

2.3.1 Földrajz: GEOGR(2001) GEOGR(2009), METÉL, UL

2.3.2 Mezőgazdaság: ÁLLATORV(1818-2004), ATÉ, ÁTN, BIOGR, DATE, ERDÉSZ-FELS, GEORGikon, JVRM, KÖRNYVÉD(2005), MEZG, SOL, SZÉKERD, VADNAP, ZALAERD (1945-2010)

2.3.3 Műszaki tudományok: ALU, CSILL, FÖLDARC I., FÖLDARC II., FÖLDARC III., GÁBD, GTEKK, HIDROL, MTKK, SOL, TMKK I., TMKK II., TTT I., TTT II.

2.3.4 Orvostudomány: BIOGR, DOTE(3), FA, GYÓGYSZ, GYORVÉL I., MARKEM-LÉK, MINDSZENT(2), MSZÉA(2), NEUR, ORVÉL, SZE(1997), VESZPORV, ZSMORV, ZSOL

3. Területi megoszlás

3.1 Magyar Köztársaság (megyék)

3.1.1 Bács-Kiskun: BAJA, BAJA 2., BKK(MMK), KALÉRS, KÉL

3.1.2 Baranya: BARANYA(MMK), MOHÁCS(1997), PBKK, PÉCSKK(2000), PÉCSLEX, PÉPA(2), PROFARC, SIKLÓS

3.1.3 Békés: BCSABA(1999), BÉKÉS, BÉKÉS(MMK), CSABÉL, GÁDOROS, GYOMA-ENDRÓD, KKBT, ORJEL, SARKAD(2005), SZARVASARC, SZARVKK(1990-2000), SZARVKK(2000-2010)

3.1.4 Borsod-Abaúj-Zemplén: ALSÓZSOLCA, BAZ(MMK), BAZTABLÓ, BORSHONKK (2007), BORSHONKK(2009), MISKÉL, SÁTLEX, TINNREF, TOLCSVA, ÚJHELY

3.1.5 Csongrád: ALGYŐ, CSONGRÁD(MMK), HÉL, HÓDMEZ, MINDSZENT(2), SZE(1996), SZE(1997), SZEGED, SZEGSZÍN, SZENTES, SZTF

3.1.6 Fejér: FEJÉR(MMK), FEMÉL, SZÉKEMNT(1988), SZFVÁR(2000), SZFVÁRPÜSP (1777-2010)

3.1.7 Győr-Moson-Sopron: CSORNA, GYÉL, GYÉL(2) GYKK(1997), GYMS(MMK), GYMSKVT, GYORVÉL I., GYŐRJOGALM, HELYTGYS, JPGYS, KAPUVÁR, KML(1998), KML(2012), MOSÉL, NYDKK(2003), NYUPAK, SOPRAR(2000), SOPRAR(2002), SOPROGY(1848-2004), SVÁRKÉPZ

3.1.8 Hajdú-Bihar: DATE, DEBREFKOLL(1549-1925), DEBRIL, DEKA, DOTE(3), HAJDÚNÁNÁS, HB(MMK), KSTM, PEDARC(2002), PEDARC(2003), PEDARC(2004), PEDARC(2005), PEDARC(2006), PEDARC(2007), PEDARC(2008), PEDARC(2009), PEDARC (2010), PEDARC(2011), PEDARC(2012)

3.1.9 Heves: EGER604, EGERARC, HATVAN, HEVES(MMK), RECSK(2)

3.1.10 Jász-Nagykun-Szolnok: JÁSZ(2), JÁSZKÉPZ, JNSZKK(2011), KSTM, MEZŐ-TÚR, TÜRKEVE, TÜRKKK, TÜRKKK(2)

3.1.11 Komárom-Esztergom: DOROG, ESZTÉRS, ESZTKAN(1100-1900), ESZTKAN (1900-1985), KE(MMK), TATKK(2003)

3.1.12 Nógrád: BGYARMAT, BGYARMAT 2., BGYARMAT 3., BJP, NÓGRÁD(MMK), NÓGROLIMP

3.1.13 Pest: ASZÓDPED, BPPOLGMEST, BUDAPEST(MMK), DKESZIARC, DKPMKK, ÉRD, FÓT, NKÖR, PEST(MMK), SZENTARC I., SZENTARC II., ÚJPEST, UNA I., VÁCKISÉL, VECSE

3.1.14 Somogy: BALATONARC, BALATONARC II., DÉL-BALATON(2000), KVÁR (2002), NAGYBERKI, SIÓFOK(1996), SKKK, SOMALK(1998), SOMÉL, SOMKÉPZ(1780-1945), SOMOGY(MMK)

3.1.15 Szabolcs-Szatmár-Bereg: ARCÉLEK(SZ-SZ-B), BAZTABLÓ, KÖZKKSZSZB, KSTM, SZABIT, SZSZB(MMK), ÚJFEHÉRTÓ

3.1.16 Tolna: APT, BONYHÁD, DFT, DFT II., PAKSÉL, SZEKSZÁRD(2002), TAMÁSI, TOLNA(MMK), TOLNÓ

3.1.17 Vas: BDF(2006), CALVAS, CELLGIMNTAN(1946-1953), ÉS, KEMLEX, KIV 1., KIV 2., KML(1998), KML(2012), KÖHEL, KÖRMIL, MARKEMLÉK, NYDKK(2003), NYUPAK, SZOMB, VAS(MMK), VASEMNT(1991), VASOL, VHHKA

3.1.18 Veszprém: AJKA, AJKA 2., BALATONARC, BALATONARC II., BFÜRÉL, BFÜRKIT(1978-2003), DEVÉL, NYDKK(2003), NYUPAK, PPL, RÉVFÉL I., TÉL, TÉL 2., TÉL 3., VEMÉL, VEMKÉL, VESZPORV, VESZPRÉM(MMK), VETN, VMSZL

3.1.19 Zala: BALATONARC, BALATONARC II., GEORGIKON, KESZTHÉL, KESZTHELY(1996), NAGYKAN(1995), NAGYKAN(1999), NYDKK(2003), NYUPAK, ZALA(MMK), ZALAERD(1945-2010), ZEGKK(1995), ZEGKK(1999), ZÉL(1), ZÉL(2), ZÉL(3), ZKK(2000), ZKK(2005)

3.2 Külföldi magyarság: BNYIL, GYKKH, HTMSZL, HTMSZL 2., HTMSZL 2. (FÜGGELEK), MAKÜL, MALBUM(1956), MEIL(1990-1992), MEIL II. kieg., MEIL(2000), MNAGYV, MTAKÜLSŐKÖZT, PH(5), PH(6)

3.2.1 Amerikai Egyesült Államok: AMARC, DHIA, HIA, LHH, VILAPP

3.2.2 Ausztrália / Új-Zéland: AUSÚZ

3.2.3 Erdély: BEMM, EME, EMKK, EMKK(2010), ERDLEX, ERDOLIMP, ERMŰ, JEPD, KER III., KKACS, KOLREFTAN(1895-1948), KOLTUD, RMIL, RMKK

3.2.4 Franciaország: MKF(1903-2005)

3.2.5 Jugoszlávia: DÉLVIDÉK, DMKL, JUMIL, LENTARC, SZABALMAT, VMKK (2010), VMKL

3.2.6 Kanada: DHIA, HIA, MIRKAN(1900-2010)

3.2.7 Kárpátalja: KÁRP, KMHKL, KMK

3.2.8 Szlovákia: CSMIL, CSMIL(2), FCSALLARC, HA, JEL, KKKP, NÓGRÁD(1999-2000), PREMJÁSZ, ROZSNYÓ, SELMEC, SOL, SZLOVKK(2001), SZLOVKK(2005), SZLOVZEN

3.2.9 Törökország: TÖREMIGR

6.3 Leválogatási finomhangolás

A visszakeresési rendszer felhasználóbarát módosítására számos opció áll rendelkezésre. Látszólag a legegyszerűbb, demokratikus és generális megoldás, ha a kortrendnek megfelelően (lásd még Google-szindróma) létrehozunk egy „Keresés az adatbázisban” univerzális, teljes szövegű keresőmezőt. Az már egy más kérdés, hogy a kódok, rövidítések és különféle típusú adatok (akár indexláncból kiválasztott) találati dzsungelében mennyire könnyű a dolga az érdeklődőnek. Ha bizonyos adatmezőkre szűkítjük a keresést, akkor pedig gyakorlatilag ugyanazt hajtjuk végre, mint a jelenlegi szisztémában.

Hasznosabb fejlesztési irányvonalnak tartjuk, ha az eddigi mechanizmus erőnyeire építve lépünk tovább a teljesség és pontosság biztosítása érdekében. Jelenleg fejlesztési szakaszban tart a keresőrendszer megújítása, amelyről jelzésként egy felületrészletet mutatok be:

The screenshot shows a search form with the following elements:

- A search bar labeled "Keresett személy neve:" containing the text "ő%".
- Two date selection fields: "Születési dátum:" and "Halálozási dátum:". Each field consists of separate boxes for year, month, and day, followed by a "nap" label.
- Three dropdown menus for search criteria: "Pontos érték", "Pontos érték", and "Pontos érték". The third dropdown is open, showing options: "Pontos érték", "Dátum intervallum", and "Mező intervallum".
- A "+" button and a "Megr" button at the bottom right.

Miben különbözik az új metódus az eddigiektől? Két fontos változást kell kiemelni: a névre történő keresés megújítását, valamint a dátum megadási lehetőségek kibővítését.

A) Név alapján történő keresésnél a következő wildcard karakterek lesznek alkalmazhatók a jelenleg választható opciók mellett:

- „%” (százalék karakter): tetszőleges tartalmú és bármilyen hosszúságú szöveg állhat a helyén. Például: %kere% alapján történő keresés találatokat eredményez a Szentkereszti, Szekeres stb. családnévűek esetében vagy a Keresztély utónevűeknél. Érdekes minél több karaktert kitölteni, mert speciális

esetek kivételével az adatbázis méretéből adódóan hatalmas találati listákat kapunk: a fenti esetben 1209, a keresési kritériumnak megfelelő személyt regisztráltunk.

- „_” (aláhúzás karakter): egyetlen tetszőleges karakter állhat a helyén és egymás után pontosan annyi karaktert jelöl, ahányszor alkalmazzuk. Körültekintő használata javasolt az olyan tömeges nevek esetében, amelyek több változatban is szerepelhetnek az adatbázisban: például Ková__ jelöléssel egy ütemben lekerestethetjük a Kovách, Kovács, Kováts családnévű embereket.

A használói komfortfokozatot emelő tervezett módosításunk szerint a név alapján történő keresés kiterjesztett leválogatási algoritmusában a „Név” mező mellett a „Névváltozatok” mezőben található információk is feldolgozásra kerülnek.

B) Dátum megadási metódusok esetében három lehetséges megközelítéssel kombinálódhat a jelenleg rendelkezésre álló eszköztár:

1) *Pontos érték*: a találatoknál a dátum egyes összetevőinek (év, hónap, nap) pontosan meg kell egyezniük a megadott értékekkel. Alapesetben természetesen konkrét idősorhoz köthető adott napot keresünk, de újdonságnak számít, hogy bármely mező üresen hagyható. Példák:

- {1956 ; üres ; 14} : 1956-ban bármely hónap 14-én
- {üres ; 06 ; 11} : bármely év június 11-én
- {üres ; 12 ; üres} : bármely év decemberének bármelyik napján

2) *Dátum intervallum*: A megadott -tól -ig értéket összefüggő időintervallumként értelmezi. Ebből következően a hiányos kitöltéseknél csak egy értéket szabad megadni vagy szerepelnie kell a hónapnak és a megfelelő mezőpárok kitöltöttségének egyezniük kell. A megadott időszak végpontjai az intervallumhoz tartoznak. Példák:

- {1964 ; 05 ; üres} – {1970 ; 09 ; üres} : 1964 májusa és 1970 szeptembere között
- {üres ; 05 ; 02} – {üres ; 09 ; 13} : bármely év május 2-a és szeptember 13-a között

3) *Mező intervallum*: A megadott értékeket a program ebben az esetben nem dátumként értelmezi, hanem a megfelelő mezőpárokat értékeli ki. A kitöltetlen mező az adott irányból nem korlátozza az eredményhalmazt. A megjelölt intervallum végpontjai a releváns találati halmazhoz tartoznak. Példák:

- {1964 ; üres ; 11} – {1970 ; üres ; 12} : 1964 és 1970 között november vagy december hónapokban
- {üres ; üres ; 30} – {1970 ; üres ; üres} : legfeljebb 1970-ben, bármely hónap 30. vagy 31. napján

A vázolt visszakeresési algoritmusok szinte már adatbányászati módszerekkel teszik lehetővé az adatbankunkban rejlő információs értékek kiaknázását.

7. A Magyar Életrajzi Kalauz jövője

A reprezentatív nemzeti digitális névkataszter három évtizedes, majd egy emberöltőnyi fejlődés után eljutott arra a szintre, hogy megkerülhetetlen tényezővé vált az általános illetve különösen az életrajzi tájékoztatás területén. Sokoldalú és gazdag szolgáltatási potenciálja révén nem csupán a magyar könyvtárügyben tekinthető gyors, korszerű és hatékony információforrásnak, hanem – digitális panteonként – a kollektív nemzeti emlékezet biográfiai megőrzésének is eszköze lehet. Tisztában vagyok azzal, hogy a továbbiakban egyszemélyes szabadidős vállalkozásként, „one-man-show” gyanánt hosszú távon nem biztosítható a fenntarthatósága. Rendszeres bővítése, retrospektív kiegészítése, folyamatos aktualizálása intézményi háttér nélkül nem garantálható. Ennek érdekében bárkivel hajlandó vagyok együttműködni egymás érdekeinek tiszteletben tartásával.

7.1 Felhasználási lehetőségek

Eddigi gyakorlatunk alapján a „Magyar Életrajzi Kalauz” közvetlen hozzáférése mellett számos másodlagos felhasználási területe kristályosodott ki. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – ezek főbb csomópontjait veszem számba.

A) Az évfordulónaptárak "az adott hely fontos múltbeli eseményeinek, köztük kiemelkedő helyi személyek születésének és halálának egy meghatározott időtartamra vonatkozó, többnyire kerek évfordulóit közlik. A szóban forgó időszak lehet egy hét, egy hónap, félév, egy év, több – szokás szerint öt – év. Készíthető ún. örök évfordulónaptár is, amely a lezárás időpontjáig minden számottevő eseményt felemlít. E típus jellemző formai jegye: az eseményeket a naptári napok alatt sorolja fel, függetlenül attól, hogy melyik esztendőben történtek. Az egy-egy naphoz tartozó kronológiai adatok időben messze esnek, eshetnek egymástól, akár több száz éves eltérés is lehetséges. Lényegében ez - és az előre jelzés szándéka - különbözteti meg az évfordulónaptárakat a kurrens eseménynaplóktól és a retrospektív kronológiáktól; az utóbbiak ugyanis a tényleges időrendben, egymásutániségükben ismertetik az eseményeket."¹¹⁵ Egyre több évfordulónaptár az interneten jelenik meg. Jellemzően indikatív (előrejelző) szolgáltatási típus: meghatározott időszakra és földrajzi egységre vonatkozóan tartalmazza a kapcsolódó évfordulókat. Klasszikus értelemben kereknek a 25-tel osztható évfordulókat tartjuk, de az elmúlt évtizedekben már a 10-zel és 5-tel végződők is teret nyertek, sőt az online kommunikációs térben gyakran már semmiféle ilyen megkötöttséget sem vesznek figyelembe...¹¹⁶

A „Magyar Életrajzi Kalauz” adatbázisára alapozva első ízben 2004. december 10-én került publikálásra a Kresznerics Ferenc Könyvtár honlapján „A magyarság évfordulónaptára” című összeállítás 2005-ös tárgyévra vonatkozó,

¹¹⁵ Bényei Miklós: Helyismereti tevékenység a könyvtárakban. Nyíregyháza : Bessenyei, 1994. 209. p.

¹¹⁶ Áttekintésükről lásd <http://konyvtar.hu/wiki/Évfordulónaptár> [Letöltve: 2014. március 5.]

kizárólag klasszikus évfordulókat felölelő 2200 tételes jegyzéke.¹¹⁷ Ezt követően évről-évre rendszeresen publikálásra került az időközben 3000 tételesre duzzadt adattár, amelyet gyakran vettek igénybe az érdeklődők határon belül és kívül egyaránt.

Ez az évfordulós adatbank képezte a „Honismeret” című folyóiratban megjelenő, több évtizedes múltra visszatekintő és általam közel egy évtizeden át (2006-tól 2014-ig) szerkesztett 600-1200 tételes „Honismereti évfordulónaptár” alapját, valamint a Nemzeti Évfordulók Titkársága gondozásában évente megjelent reprezentatív „Nemzeti évfordulóink” című évkönyv szócikkeinek alapanyagát is¹¹⁸. Az adatszolgáltatáson túl több éven keresztül a Magyar Távirati Iroda Évfordulónaptár¹¹⁹ szolgáltatását is havi rendszerességgel elláttam olyan kerek évfordulós szócikkekkel, amelyek a rendszerükből hiányoztak.

B) A Magyar Könyvtárak Internetes Tájékoztató Szolgáltatása (LIBINFO¹²⁰) keretében önkéntes felajánlás alapján az ezredfordulótól részt vettem a kérdések megválaszolásában. Az első öt évben személyesen reagáltam a felmerült biográfiai vonatkozású megkeresésekre, majd a naprakész internetes platform megjelenésekor az elérhetőséget bocsátottam térítés nélkül a könyvtári világhálós referenzs team mint általam nagyra értékelt innovatív könyvtári szolgáltatás rendelkezésére.

C) 2010-től két éven át részt vettem az iGlue online integrált tartalomszervező és kereső rendszer életrajzi háttéradatbázisának megteremtésében. Százezres nagyságrendű személy adatállományát bocsátottam az általuk igényelt xml formátumban rendelkezésükre és szerződésben vállaltam az adatok rendszeres karbantartását. A web pillanatragasztójának is aposztrofált

117 Celldömölki országos szolgáltatás: a magyarság 2005. évi évfordulónaptára (Forrás: KIT hírlevél <http://tinyurl.hu/doVa/>) [Letöltve: 2014. március 5.]

118 Ölbei Livia: Szerzetesi alázattal a számítógép előtt. In: Vas népe, 2011. 289. sz. (dec. 10.) 10. p.

119 MTI Évfordulónaptár : <http://evfordulo.mti.hu/> [Letöltve: 2014. március 5.]

120 <http://libinfo.oszk.hu/> [Letöltve: 2014. március 6.]

szemantikus webkereső rendkívül ígéretesen indult¹²¹ a Vaskó Péter vezette in4 Kft. szervezésében és nemzetközileg is felkeltette a befektetők érdeklődését, miután egy londoni technológiai innovációs versenyben második helyezést ért el. A szemantikus web magyarországi műhelyének tartott vállalkozásnak azonban olyan mértékű tőkeinjekcióra lett volna szüksége a továbblépéshez, amely nem állt rendelkezésre, pedig Vaskó Péter 2010-ben a Guardian című lapban ambiciózusan azt nyilatkozta¹²², hogy 5 éven belül valamennyi internetes böngészőbe szeretnék beépíteni intelligens keresőmoduljukat.

D) Természetes módon adódott számunkra a lehetőség, hogy látván utólag a megjelent életrajzi adattárak hibáit és fogyatékoságait, felajánljuk segítségünket a kiadói szférának életrajzi tematikájú dokumentumaik megjelentetéséhez már a kiadási folyamat szerkesztési stádiumában az adatok pontosításában.

Néhány pozitív tapasztalatról beszámolhatunk, de alapvetően nem érzékeltünk együttműködési készséget e szférában, pedig praktikus, gyors és olcsó megoldást kínáltunk az adatok nagy tömegű és teljes körű ellenőrzésére. Sikeres kapcsolatfelvételtől és igazi műhelymunkáról számolhatunk be az „Új magyar művésznévtár”¹²³ tekintetében Lovas Dániellel, a kötet szerkesztőjével és egyik szerzőjével.

Legmerészebb kezdeményezésünk a Magyar Távirati Iroda Zrt. műhelyében működő „Ki kicsoda” szerkesztőséggel történő kapcsolatfelvétel volt, amelynek céljaként a Magyarországon egyeduralkodónak számító kortárs életrajzi lexikon adatanyagának következő kiadásban történő pontosítását jelöltük meg. Miután első levelünkre nagyon hosszú ideig semmiféle visszajelzést nem kaptunk,

121 Tóth Balázs: Magyarok fejlesztik a webtagasztót: <http://tinyurl.hu/XuV4/> [Letöltve: 2014. március 5.]

122 Halliday, Josh: Elevator Pitch: Semantic Web? Check. Grand ambitions? Check. iglue? Check. = <http://www.theguardian.com/technology/pda/2010/aug/27/iglue-semantic-web> [Letöltve: 2014. március 6.]

123 Don Péter – Lovas Dániel – Pogány Gábor: Új magyar művésznévtár. 1-2. köt. Kecskemét, Panton Bt. : Cs. B. Bt., 2006. 568, 557 p.

másodszor már mellékletként csatoltunk egy olyan listát, amelyen az utoljára megjelent kiadásban szereplő, régen elhunyt személyek adatait szerepeltettük, hátha sikerül átlépni szakmai ingerküszöbüket. Finoman jeleztük továbbá, hogy szívesen megosztjuk ezen információkat a sajtóval, ha az MTI-t nem érdekli javítási szándékunk.

A történelmi hűség kedvéért ízelítőként közlök néhány nevet és extrém adatot az általam átadott hosszú listából:

- Csonka Ferenc irodalomtörténész (1916. április 2. - 2000. február 13.)
- Felleg György költő (1919. június 30. - 2000. január 31.)
- Mestyán Gyula gyermekgyógyász (1922. március 7. - 1996. február 8.)
- Mestyán Tibor operatőr (1927. március 7. - 1997. május 9.)

A válaszlevélre nem kellett sokáig várnom, mert e-mailem megérkezése után rögtön kerestek telefonon az együttműködéssel kapcsolatban. A szerződésben rögzített javítási lehetőségek ellenére – látván a javítások és kiegészítések nagy mennyiségét – mindössze a születési adatsorokra (hely és időpont) korlátozva fogadták el a pontosító adatokat, amelyek száma így is meghaladta a 2200-at. Úgy gondolom, hogy nagyon korrekt, tisztességes munkát végeztem, bár sajnáltam, hogy a nemzeti hírügynökséget nem érdekli a szócikkek szövegében szereplő pontatlanságok kigyomlálása. A szerződésben önálló pontként szerepelt, hogy az új kiadásban feltüntetik a nevemet a szerkesztők között. Az „MTI Ki kicsoda 2009”¹²⁴ megjelenésekor azonban hiába kerestem magamat a szerkesztői névsorban. Megtehettem volna, de a többszörös szerződésszegés ellenére nem láttam értelmét, hogy perbe bonyolódjak egy nemzeti intézménnyel, sokkal fontosabb volt számomra a tudat, hogy így is rengeteg általam pontosított adattal jelent meg a talán utolsó nyomtatott általános nemzeti ki kicsoda...

¹²⁴ MTI Ki kicsoda 2009. Budapest : Magyar Távirati Iroda, 2008. 1225 p.

7.2 Együttműködés, kapcsolatok

Szilárd szakmai meggyőződése, hogy a „Magyar Életrajzi Kalauz” további sorsa az együttműködés különböző köreinek kialakításán fog múlni. Az eddigi évtizedektől eltérően a hangsúlyt az adatgyűjtés helyett (nem elhanyagolva a folyamatos frissítést) sokkal inkább a partneri kapcsolatok kialakítására kell helyezni. Mint az előző pontban látható és dolgozatunk korábbi részeiben is utaltam rá, számos gesztust tettem, és eddig is voltak kísérleteim a névkataszter minél sokrétűbb hasznosítására, de e törekvést még inkább tevékenységünk fókuszába kell helyezni. A kapcsolatépítésnek több szintje képzelhető el:

A) A legtermészetesebb módon adódik a biográfiai index műfajával foglalkozó műhelyek közötti együttműködés igénye. Ebben a legszűkebb szakmai körben a „Magyar Életrajzi Index” révén a Petőfi Irodalmi Múzeum, illetve részben a „Hungarika Névkataszter” vonatkozásában, részben pedig nemzeti közgyűjteményi koordinátori szerepkörében az Országos Széchényi Könyvtár lehetnek az érintett partnerintézmények. Az együttműködés koncepciójának kialakításakor érdemes szem előtt tartani Murányi Péternek a magyar időszaki kiadványok cikkeinek bibliográfiai regisztrációja kapcsán megfogalmazott gondolatait: „vigyázni kell, egy közös rendszerbe való óvatlan beolvasztás esetén sok minden elveszhetne ezekből, mind a kereshetőség, mind a feltárás mélysége szempontjából. Valószínű, hogy az intézmények egyéni érdeke sem tenné könnyen lehetővé, hogy tevékenységük eredménye csak egy közös produktumba kerülne bele, a megfelelő egyeztetés után a párhuzamosságok csökkentése azonban mindenképp az ő érdekük is lenne, megkönnyítené munkájukat, lehetővé tenné, hogy arra koncentráljanak, amit csak ők képesek elvégezni. Ilyen módon összességében ugyanannyi munkával, energiával teljesebbé válhatna a feltárt anyag.”¹²⁵ Hiszek abban, hogy az elmúlt évtizedek munkája olyan referenciát képez részemről, amely elégséges muníciót szolgáltat az egyenrangú félként

¹²⁵ Murányi Péter: A magyar időszaki kiadványok cikkei a magyar és a külföldi bibliográfiai adatbázisokban. Szombathely : Savaria University Press, 2007. 228 p.

történő tárgyalásokhoz. A legfrissebb információk szerint talán 2014 őszétől az Országos Széchényi Könyvtár egy európai uniós pályázata keretében lehetőség nyílik a „Magyar Életrajzi Kalauz” nemzeti könyvtár részéről történő hasznosítására.

B) Az együttműködés következő, még mindig a tágabb szakmai berkeken belül maradó köre a könyvtárosokat érintheti. Több fokozatban be lehetne vonni a kulcsfontosságú bibliotékák munkatársait a nemzeti biográfiai index folyamatos fejlesztésébe. Ez első lépésben a nagyobb szakkönyvtárakat és a megyei könyvtárakat érinthetné, de idővel kiterjedhetne a városi könyvtárakra is, mint a földrajzi lefedettség tekintetében az információforrásokhoz lokálisan legközelebb lévő térségi információs központokhoz. Elvileg nyilvánvaló, hogy mindenki egyet fog érteni a kooperáció elvével, a gyakorlati megvalósítás azonban sok tényező függvénye lehet.

Erre figyelmeztet Bényei Miklós, a könyvtári helyismereti munka hazai guruja is immár több mint egy évtizeddel ezelőtt megjelent áttekintésében: „Az országos kooperációra eddig kizárólag a helyismereti feltárásban történtek kísérletek - egyelőre mind kudarccal végződtek. A kezdeményezések sikertelensége megérdemelné a mélyebb elemzést, hiszen valószínűleg nemcsak a szubjektív tényezők, hanem bizonyos objektív okok is közrejátszottak abban, hogy sem a folyóiratok, sem a hírlapok cikkeinek katalogizálásában nem jött létre az egész országra kiterjedő és tartós együttműködés.”¹²⁶ Az együttműködés ösztönzésének a közös munkában való érdekeltség megteremtésén kell alapulnia. Ez jelentheti a partnerek részéről a központi rendszer adataihoz a felhasználókénál magasabb szintű, szerkesztői jogosultságokat is biztosító hozzáférést illetve az ezzel foglalkozó munkatársak munkájának valamilyen szintű anyagi honorálását. Komoly veszély, hogy hézagmentes területi lefedettség nélkül esetlegessé és egyenetlenné válna az adatáramlás, ezért kell legalább megyei könyvtári szinten konszenzusra jutni az együttműködés első lépcsőfokainak kialakításában.

¹²⁶ Bényei Miklós: A helyismereti együttműködés irányai. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2002. 6. sz. 33. p.

C) Az A és B pontban felvázolt, hagyományos alternatívákra alapuló együttműködési módozatokhoz képest valódi paradigmátikus váltást jelenthetne a „Magyar Életrajzi Kalauz” társadalmasítása, közösségi erőforrásként történő értelmezése. Erre akkor kerülhet sor, ha szakmai együttműködési terveink kudarcot vallanak és nem marad más lehetőségünk az előrelépésre, mint nyitni a webközösség irányába. A radikális szemléletváltás beilleszkedne a XXI. század gigatrendjeinek egyik legmarkánsabb vonulatába. Ezt – többek között – az jellemzi, hogy „a régi, vaskalapos, „tervezd meg és add el” hozzáállás villámgyorsan átadja a helyét az új, dinamikus, „vond be és alkossatok együtt” gazdasági szemléletnek.”¹²⁷

Eddig sem zárkóztunk el az adattárunkhoz érkező, hitelt érdemlően igazolható javítások és pontosítások rendszerünkbe történő beépítésétől, hivatkozással saját, MÉKADAT elnevezésű adattári forrásunkra. Praktikus eszköz lehet a keresőfelületen egy generatív adatjavítási párbeszédablak kialakítása a felhasználói korrekciók elősegítésére és ezáltal az adatbázis minőségének további javítására.

Ha nyílt hozzáférésűvé tennénk névkataszterünket, akkor a jelentősen megugró használat a szórvány visszajelzések helyett tömeges adatárdatot indítana el. Nem eleve elvetendő ötlet, sőt egyfajta közbülső megoldás lehet egy olyan üzleti modell kidolgozása, amelyben minimális éves díj vagy egy emelt díjas SMS árértékért lehetne használni az adattárat 12 hónapon keresztül.

Elvileg a felsorolt módozatok bármelyike reális alternatíva a „Magyar Életrajzi Kalauz” jelenlegi, szolgáltatási szempontból tetszhalott állapotából történő kimozduláshoz és a benne rejlő információs potenciál társadalmi hasznosításának megkezdéséhez. Ahogy eddig, ezután sem rajtam fog múlni, hogy sikerül-e partnereket találni a fejlesztési elképzelések minél hatékonyabb valóra váltásához...

¹²⁷ Tapscott, Don – Williams, Anthony D.: Wikinómia : Hogyan változtat meg mindent a tömeges együttműködés. Budapest : HVG Könyvek, 2007. 42. p.

8. Összegzés

Dolgozatomban igyekeztem a tapasztalataim alapján elvárható legnagyobb alapossággal áttekinteni a biográfiai index műfajának komplex kérdéskörét. Az elméleti kérdések felvetése után arra törekedtem, hogy minél teljesebb képet adjak erről a roppant sokféle elemet magába ötvöző integratív életrajzi tájékoztatási lehetőségről. A gyakorlat több évtizedes mezejéről érkezve rengeteg példán keresztül próbáltam érzékeltetni az egyes biográfiai indexek által alkalmazott megoldások erőnyeit és kockázatait.

Talán megbocsátható, ha részletesebben foglalkoztam a sorsommal egybefonódott, általam immár három évtizede épített „Magyar Életrajzi Kalauz” reprezentatív nemzeti digitális névkataszterrel. A bizonytalan jövő fényében mindenképpen szakmai és erkölcsi kötelességemnek éreztem, hogy életem delén túljutva az érdeklődő utókor számára megpróbáljam összefoglalni a sok kollégám által is „lehetetlen küldetés”-nek bélyegzett, önként vállalt biográfiai missziós tevékenységem során szerzett tudásomat. Sajnálom, hogy az évtizedek során felhalmozott know-how töredékét tudtam csak felvillantani. Sosem feladatként, hanem felemelő szolgálatként tekintettem az előttem álló munkára. Bízom abban, hogy erőfeszítéseim az utókor szemében nem tűnnek majd hiábavalónak.

Egy ilyen nemzeti adattár esetében nagyon fontos a szervezeti és számítástechnikai háttér, de hosszú távon hit és szív nélkül mit sem ér a támogató infrastruktúra. Hangozzék bár patetikusnak, de vállalom, mert tudom, hogy igaz: bár egyre távolabbi winchesterek tárolják a „Magyar Életrajzi Kalauz”-ban található adatokat, valójában a szívemben őrzöm őket...

Köszönettel tartozom őseimnek, családomnak, mindenkori munkatársaimnak, egykori és jelenlegi tanárainknak, régi és új barátainknak, hogy lehetővé tették számomra álmaim megvalósításának útját. Zárszó helyett pedig egy képet csatolok, amit a Szinnyei József halálának 100. évfordulója alkalmából rendezett konferencia napján, 2013. szeptember 11-én készítettem. Az általam vitt egyetlen csokor árválkodott a „gőzhangya” síremlékén...

Memento mori!

9. Felhasznált irodalom

- 1) 2011. évi CCII. törvény Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről : http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=142939.243191#foot1 [Letöltés: 2014. március 21.]
- 2) Balla Mária: A helyismereti információkeresés és a világháló : biobibliográfiák, életrajzi indexek, lexikonok. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2004. 9. sz. 29-36. p.
- 3) Bakonyi Géza – Drótos László – Kokas Károly: Korongba zárt gondolatok. - Budapest : ComputerBooks, 1994. - 143 p.
- 4) Barabási Albert-László: Behálózva : A hálózatok új tudománya. - 2. bőv., átdolg. kiad. - Budapest : Helikon Kiadó, 2008. 320 p.
- 5) Barsy Rita: A helyi vonatkozású életrajzi tájékoztatás eszközei az életrajzi lexikonoktól a biográfiai indexekig. [Szakdolgozat]. - Budapest, 2006. - 57 lev., 18 mell.
- 6) Baumann-né Diószegi Ildikó: A hazai biográfiai tájékoztatás eszközei. [Szakdolgozat]. - Budapest, 2002. - 46 lev.
- 7) Bényei Miklós: Genius loci – a helyismereti tevékenységről. - Budapest : Könyvtári Intézet, 2004. - 182 p.
- 8) Bényei Miklós: A helyismereti együttműködés irányai. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2002. 6. sz. 27-34. p.
- 9) Bényei Miklós: Helyismereti tevékenység a könyvtárakban. - Nyíregyháza : Bessenyei, 1994. - 232 p.
- 10) Berke Barnabásné: Az Országos Széchényi Könyvtár adatbázisai. In: Könyvtári figyelő, 1994. 4. sz. 512-521. p.
- 11) A Berzsenyi Dániel Könyvtár : fejezetek Szombathely könyvtártörténetéből, 1880-2002. [Szerk. Nagy Éva]. - Szombathely : Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, 2002. - 158 p.
- 12) Biczó Zsolt: Győri jogász almanach. - Győr : Magyar Jogász Egylet Győr-Moson-Sopron Megyei Szervezete, 2011. - 261 p.
- 13) Biography and Genealogy Master Index : <http://solutions.cengage.com/Gale/Catalog/Fact-Sheets/bgmi.pdf> [Letöltve: 2014. március 3.]

- 14) Bona Gábor: Kossuth Lajos kapitányai. - Budapest : Zrínyi Kiadó, 1988. - 781 p.
- 15) Black, Ken: Biography Index Retrospective. In: Booklist, 2008. febr. 15. 105-106. p.
- 16) Bona Gábor: Századosok az 1848/49. évi szabadságharcban. 1-2. köt. - Budapest : Heraldika, 2008-2009. - 623 + 613 p.
- 17) Borsa Gedeon: Régi hazai szerzők és munkáik. In: Az Országos Széchényi Könyvtár évkönyve 1994-1998. Bp. 2000. 325-346. p.
- 18) Bölöny József – Hubai László: Magyarország kormányai, 1848-2004. - 5. bőv., jav. kiad. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 2004. - 549 p.
- 19) Celldömölki Kábeltelevízió Kft. honlapja: <http://www.cellkabel.hu/> [Letöltés: 2014. március 9.]
- 20) Celldömölki országos szolgáltatás: a magyarság 2005. évi évfordulónaptára (Forrás: KIT hírlevél <http://tinyurl.hu/doVa/>) [Letöltve: 2014. március 5.]
- 21) Czigány Lóránt: Szinnyei-Gulyás-Viczián. In: Magyar könyvszemle, 1997. 1. sz. 105-109. p.
- 22) Datenbank des Monats : <http://www.uni-trier.de/index.php?id=26673> [Letöltve: 2014. március 3.]
- 23) Debreczeni Kornélia, Sz. Magyar írói álnév lexikon. - Budapest : Petőfi Irodalmi Múzeum, 1992. - 688 p.
- 24) Don Péter – Lovas Dániel – Pogány Gábor: Új magyar művésznévtár. 1-2. köt. - Kecskemét, Panton Bt. : Cs. B. Bt., 2006. - 568, 557 p.
- 25) Dudás Anikó: Mediátori szerepkörök: a tulajdonnévterek és a bibliográfusi feladatok. In: Könyvtári figyelő, 2007. 4. sz. 723-735. p.
- 26) Dudás Anikó: Nevek, antik nevek - autorizálás : egy magyarországi felmérés eredményei. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 2005. 9. sz. 411-424. p.
- 27) Élesztős László: „Lexikontükör” és a Magyar Nemzeti Adattár eszméje. In: Könyvhét, 1998. 15. sz. 4-5. p.
- 28) Eszenyi Miklós: Az életrajzi megközelítés lehetőségei. - In: Annales Universitatis Litterarum et Artium Miskolciensis : 2. Tom / szerk. Büky Béla, Gyárfás Ágnes. - Miskolc : Miskolci Bölcsész Egyesület, 1992. 39-60. p.

- 29) Eszenyi Miklós: Új életrajzi lexikonokról – és a régiekről is. In: Könyvtáros, 1993. 1. sz. 48-51. p.
- 30) Évfordulónaptár szócikk a konyvtar.hu wikin:
<http://konyvtar.hu/wiki/Évfordulónaptár> [Letöltve: 2014. március 5.]
- 31) Gudenus János József: A magyarországi főnemesség XX. századi genealógiája. 1-5. köt. - Budapest : Natura – Tellér – Heraldika, 1990-1999. - 2351 p.
- 32) Gulyás Pál: Magyar írói álnév lexikon. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 1956. - 706 p.
- 33) Guz, Savannah Schroll: Biography. In: Library journal, 2008. No. 20. 11-13. p.
- 34) Gyalay Mihály: Magyar igazgatástörténeti helységnévlexikon 1-2. köt. - 2. kiad. - Budapest : Egeler Kft., 1997. - 1452 p., 61 t. fol. (A topográfiai adattár helynévanyagának teljes körű és részletesen kereshető online elérhetősége: <http://www.archivportal.arcanum.hu/dulo/opt/a121116.htm?v=pdf&a=start> [Letöltés: 2014. március 16.]
- 35) Gyöngy Kálmán: Magyar karikaturisták adat- és szignótára : karikaturisták, animációs báb- és rajzfilmesek, illusztrátorok, portrérajzolók : [1848-2007]. - Budapest : Ábra Kkt., 2008. - 473 p.
- 36) Gyurgyák János: Szerkesztők és szerzők kézikönyve. - 2. átd. kiad. - Budapest : Osiris, 2005. - 507 p.
- 37) Gyuris György: Életrajzi források a helyismereti kutatás számára. In: Könyvtári figyelő, 2006. 2. sz. 355-358. p.
- 38) Halliday, Josh: Elevator Pitch: Semantic Web? Check. Grand ambitions? Check. iglue? Check. = <http://www.theguardian.com/technology/pda/2010/aug/27/iglue-semantic-web> [Letöltve: 2014. március 6.]
- 39) Havas László: A magyar sport aranykönyve. - 5. jav., bőv. kiad. - Budapest : Sport, 1982. - 535 p.
- 40) Heteyi László: Alberttől Zsengellérig : A magyar labdarúgó-bajnokságok gólkirályai. - Budapest : Aposztróf, 2010. - 197 p.
- 41) Horváth Tibor: A könyvtári szolgáltatások rendszere. - In: Az Országos Széchényi Könyvtár évkönyve 1972. - Budapest : Országos Széchényi Könyvtár, 1972. - 65-90. p.
- 42) Hungarika Névkataszter: <http://tinyurl.hu/RCnU/> Letöltés: 2014. március 25.]

- 43) Internationaler Biographischer Index = World Biographical Index [CD-ROM]. - München : New Providence, 1995.- 1 disc
- 44) Jacsó Péter: New CD-ROM Biographical Sources. In: Information today, 1999. No. 4. 50-51. p.
- 45) Jacsó Péter: Szöveges CD-ROM és webes adatbázisok tartalmának elemzése. - Budapest : Könyvtári Intézet, 2005. - 299 p. (Internet: <http://mek.oszk.hu/03000/03040/> [Letöltve: 2014. április 18.]
- 46) Kégli Ferenc: Életrajzi források a helyismereti tájékoztatáshoz : regionális és lokális életrajzgyűjtemények válogatott, annotált bibliográfiája. - Budapest : Könyvtári Intézet, 2005. - 184 p.
- 47) Kemenesaljai Életrajzi Lexikon : <http://www.cellbibl.hu/index.php/kemenesaljai-eletrajzi-lexikon> [Letöltve: 2014. február 21.]
- 48) Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár Kresznerics Ferenc Könyvtárának honlapja: <http://www.cellbibl.hu> [Letöltve: 2014. február 2.]
- 49) Keresztény magyar közéleti almanach. I-II. köt. - Budapest : Pátria, 1940. - 1290 p.
- 50) Kertész Gyula: Magyar helységnévtárak, helynévlexikonok és szótárak : történeti-tipológiai áttekintés. - Budapest : KSH, 2000. - 91 p.
- 51) Kertész Károly: Életrajzi szempontok, személyi megközelítések a tapolcai könyvtár helyismereti gyűjteményében. - In: Helyismereti Könyvtárosok III. Országos Tanácskozása : Tata, 1996. július 17-19. - Szentendre : MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, 1997. - 93-98. p.
- 52) Ki kicsoda 2000. 1-2. köt. - Budapest : Greger-Biográf, 1999. - 1820 p.
- 53) Ki kicsoda Jász-Nagykun-Szolnok megyében. - Szolnok : Új Néplap, 2011. - 455 p.
- 54) Kiss Istvánné: Ugyanarról más szövegben. In: Könyvtári levelező/lap, 1996. 2. sz. 13-15. p.
- 55) Klein, Georg: Szilárd Leó tízparancsolata. - Budapest : Corvina, 2008. - 91 p.
- 56) Kovács Ilona: A 20. századi külföldi magyar személyiségek biográfiai adattára. In: Könyvtári figyelő, 1990. 5-6. sz. 473-479. p.
- 57) Kovács Ilona: A Hungarika Névkataszter, mint a helyismereti biográfiai adatgyűjtés forrása. - In: Helyismereti Könyvtárosok III. Országos Tanácskozása : Tata, 1996. július 17-19. - Szentendre : MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, 1997. - 83-88. p.

- 58) Kovács Ilona: Az OSZK hungarika bibliográfiai programjának helyzete és fejlesztési tervei. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 1997. 10. sz. 31-36. p.
- 59) Kőrös Kata – Somogyi Tamás: Adattármustra. Irodalom. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 2007. 9. sz. 403-417. p.
- 60) Központi Statisztikai Hivatal Helységnévtár :
http://www.ksh.hu/apps/hntr.main?p_lang=HU [Letöltés: 2014. március 16.]
- 61) Léber Boglárka – Németh Tibor: Tudásgazdálkodás és helyi társadalom. In: Könyvtári Levelező/Lap, 2005. 2. sz. 5-7. p.
- 62) Lelkes György: Magyar helységnév-azonosító szótár. - Budapest : KSH Könyvtár : Argumentum, [2011]. - 1048 p., 55, [18] t.
- 63) Lengyel András: Viczián János (1940-2013). In: Magyar Könyvszemle, 2013. 4. sz. 523-524. p.
- 64) LIBINFO szolgáltatás honlapja: <http://libinfo.oszk.hu/> [Letöltve: 2014. március 6.]
- 65) Losoncz Andrea: A közösségi szolgálat jegyében. In: Új Kemenesalja, 2011. 6. sz. (április 15.) 7. p.
- 66) Magyar Életrajzi Index : <http://opac.pim.hu/index.jsp?page=search&group=1#> [Letöltve: 2014. március 2.]
- 67) Magyar Életrajzi Kalauz [Elektronikus dokumentum]. [Lezárva: 2000. március 31.]. - Celldömölk : Magyar Biográfiai Index Bt., 2000. - 1 db CD-ROM
- 68) Magyar Életrajzi Kalauz [levél a Katalisten] :
<http://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/2001-September/002421.html> [Letöltés: 2013. október 5.]
- 69) Magyar Életrajzi Kalauz honlapja: <http://www.mabi.hu> [Letöltve: 2013. március 11.]
- 70) Magyar Életrajzi Kalauz – Forrásévek listája: <http://tinyurl.hu/KAIO/> [Letöltve: 2014. március 14.]
- 71) Magyar Életrajzi Kalauz – Forrásjegyzék:
<http://mabi.hu/page/index.php/online-mek/forrasjegyzek> [Letöltve: 2013. február 24.]
- 72) Magyar Életrajzi Kalauz – Kitüntetések címei:
<http://mabi.hu/page/index.php/kituntetesek-cim-szerint> [Letöltés: 2014. március 20.]
- 73) Magyar Életrajzi Kalauz – Kitüntetések kódjai:
<http://mabi.hu/page/index.php/kituntetesek-kod-szerint> [Letöltés: 2014. március 20.]

- 74) Magyar hadisírgondozás honlapja: <http://www.hadisir.hu/> [Letöltve: 2013. október 25.]
- 75) Magyar Könyvtárak Internetes Tájékoztató Szolgáltatása : <http://libinfo.oszk.hu/> [Letöltve: 2014. március 6.]
- 76) Magyar Mezőgazdasági Bibliográfia: <http://www.omgk.hu/pages/mabi.htm> [Letöltve: 2014. március 9.]
- 77) Magyar Tudományos Akadémia „Köztestületi tagok” adatbázisa: http://mta.hu/koztestuleti_tagok/ [Letöltés: 2014. március 11.]
- 78) A Magyar Tudományos Akadémia tagjai : http://mta.hu/mta_tagjai/ [Letöltés: 2014. március 21.]
- 79) A Magyar Tudományos Akadémia tagjai : 1825-2002. 1-3. köt. Bp. MTA Társadalomkutató Központ – Tudománytár, 2003. 1536 p.
- 80) Magyarország helységnévtára : http://www.ksh.hu/apps/hntr.main?p_lang=HU [Letöltés: 2014. március 16.]
- 81) A magyarság évfordulónaptára : <http://www.cellbibl.hu/index.php/evfordulonaptar> [Letöltve: 2014. február 21.]
- 82) Manno Miltiades rekordja a Magyar Életrajzi Indexben: <http://tinyurl.hu/D5RW/> [Letöltés: 2014. március 29.]
- 83) Menyeiné Várszegi Judit: Helyi életrajzi lexikonok, adattárak szerkesztésének sajátosságai. In: Szolgáltatás – használó – könyvtáros. Paradigmaváltás a könyvtárak helyismereti munkájában?! Az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete 15. Országos Konferenciája. Győr, 2008. július 9-11. - Győr : Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, 2009. 99-109. p.
- 84) Mező Ferenc: Golden book of Hungarian Olympic Champions. - Budapest : Sport, 1955. - 131 p.
- 85) MTI Évfordulónaptár : <http://evfordulo.mti.hu/> [Letöltve: 2014. március 5.]
- 86) MTI Ki kicsoda 2009. - Budapest : Magyar Távirati Iroda, 2008. - 1225 p.
- 87) Murányi Lajos: A bibliográfiától az adatbázisig. - In: Könyvtárosok kézikönyve. 2. köt. Feltárás és visszakeresés. - Budapest : Osiris, 2003. - 297-375. p.
- 88) Murányi Péter: A magyar időszaki kiadványok cikkei a magyar és a külföldi bibliográfiai adatbázisokban. - Szombathely : Savaria University Press, 2007. - 242 p.

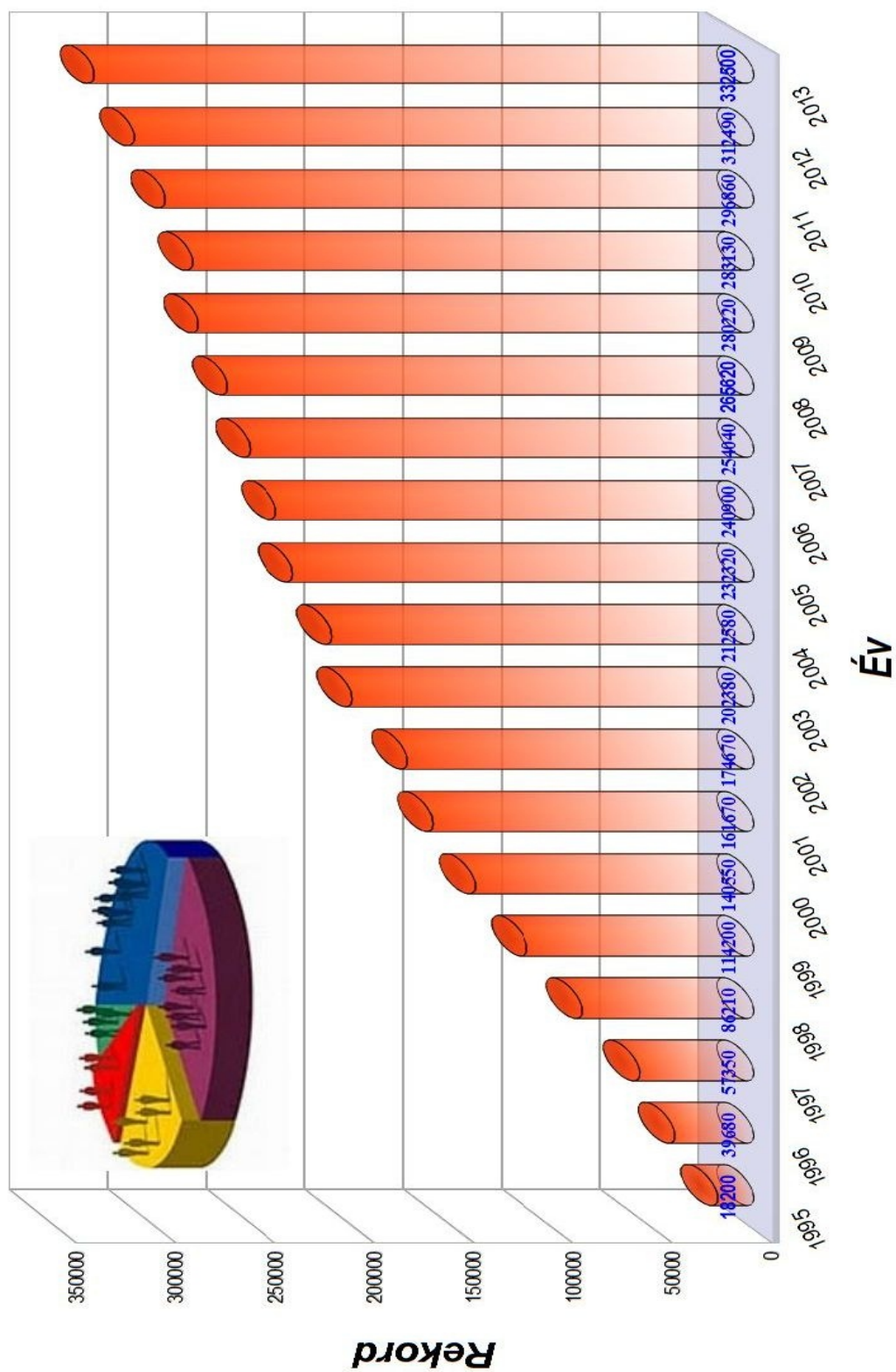
- 89) Murányi Péter: Két biográfiai index adatbázis formájában : a Magyar Életrajzi Kalauz és a Magyar Életrajzi Index. In: Könyvtári Levelező/lap, 2001. 7-8. sz. 23-30. p.
- 90) Nagy Csaba: Adatbázisok a Petőfi Irodalmi Múzeumban. In: Barangolás térben és időben ezer esztendő magyar irodalmában, avagy A tájirodalom a helyismereti munkában. Helyismereti Könyvtárosok XII. Országos Tanácskozása. Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém, 2005. július 13-15. - Veszprém : Eötvös Károly Megyei Könyvtár, 2006. - 78-82. p.
- 91) Nagy Csaba: Bibliográfiai és lexikográfiai munkák a Petőfi Irodalmi Múzeumban. In: Az irodalom emlékezete. Tanulmányok az irodalmi muzeológiáról. - Budapest, Petőfi Irodalmi Múzeum, 2008. - 225-241. p.
- 92) Nagy Csaba: Magyar Életrajzi Index. Katalist, 1999. január. 15. : <https://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/1999-January/009863.html> [Letöltés: 2014. március 26.]
- 93) NDA Névtér [hálózati dokumentum]: javaslat az NDA Névtér működtetéséhez : összefoglaló tanulmány, összeállították az NDA Névtér Munkacsoport tagjai Berke Barnabásné [et al.], 2004. március, 45 old. (<http://www.nda.hu/Resource.aspx?ResourceID=docstorefile&f=74&t=stored>) [Letöltés: 2013. október 5.]
- 94) Németh Tibor: A digitális gőzhangya esete a kalauzzal az infosztrádán, avagy ki kell mennünk az utcára a használokért..." : Beszélgetés Németh Tibor celldömölki könyvtárvezetővel. In: Vas megyei könyvtárak értesítője, 2006. 2. sz. 30-35. p.
- 95) Németh Tibor: Egy nagy vállalkozás háttéréről : a Magyar Életrajzi kalauz tervezete. In: A Vas megyei könyvtárak értesítője, 1994. 1. sz. 22-25. p.
- 96) Németh Tibor: Magánvállalkozás és közszolgálat : Celldömölkön készül a Magyar Életrajzi Kalauz. In: Vasi szemle, 1997. 3. sz. 356-366. p.
- 97) Névpont : <http://www.nevpont.hu/> [Letöltés: 2014. március 21.]
- 98) Olimpiai bajnokok találati listája a Magyar Életrajzi Indexben: <http://tinyurl.hu/e7U7/> [Letöltés: 2014. március 30.]
- 99) Online Dictionary for library and Information Science (ODLIS) : <http://www.abcclio.com/ODLIS/odlis.aspx> [Letöltve: 2014. február 15.]
- 100) Ölbei Livia: Szerzetesi alázattal a számítógép előtt. In: Vas népe, 2011. 289. sz. (dec. 10.) 10. p.
- 101) Pack, Thomas: The online reference shelf : finding basic information about people. In: Database, 1994. No. 2. 61-66. p.

- 102) Pál Ottó: Írók és olvasók : író-olvasó találkozók rendezésének módszertana. - Budapest : TIT, 1964. - 102 p.
- 103) A pannonhalmi Szent Benedek-Rend névtára 1802-1986. - Győr, 1987. - 270 p.
- 104) Pécs Lexikon. I-II. kötet. - Pécs : Pécs Lexikon Kulturális Nonprofit Kft., 2010. - 545 + 475 p.
- 105) Petőfi Irodalmi Múzeum „Díjak” adattár: <http://opac.pim.hu/index.jsp?page=search&group=2> [Letöltés: 2014. március 18.]
- 106) Petőfi Irodalmi Múzeum : Névtér, irodalmi adattárak : Adatbázisleírások : <http://tinyurl.hu/cDgw/> [Letöltés: 2014. március 26.]
- 107) Pósfai János: Életrajzi útmutatót szerkeszt egy celldömölki könyvtáros. In: Vas népe, 1992. március 17. (65. sz.) 4. p.
- 108) Rajczy Imre rekordja a Magyar Életrajzi Indexben: <http://tinyurl.hu/78vR/> [Letöltés: 2014. március 30.]
- 109) Révai új lexikona XIII. köt. - Szekszárd, Babits Kiadó, 2004. - 936 p.
- 110) Rózsa György: Kulturális örökség és információs társadalom. - [Budapest] : Argumentum, 1995. - 82 p.
- 111) Rózsáligeti László: Magyar olimpiai lexikon. - Budapest : Datus Bt., 2000. - 268 p.
- 112) Salamon Nándor: Kisalföldi művészeti lexikon. - Vasszilvagy, Magyar Nyugat Könyvkiadó, 2012. - 406 p.
- 113) Schmidmaier, Dieter: Úton az életrajzi világarchívum felé. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 1997. 7-8. sz. 276-278. p.
- 114) Schöpflin Aladár: Ady, Babits, Móricz – Kleine Erinnerungen an drei grosse ungarische Dichter. Budapest : Leipzig : Danubia, 1943. 9 p.
- 115) Soós Ferenc: Magyar numizmatikusok panteonja. - Budapest : Argumentum, Magyar Éremgyűjtők Egyesülete, Magyar Numizmatikai Társulat. 2010. - 269 p.
- 116) Soules, Aline: Where's the bio? Databases, wikipedia, and the web. In: New Library World, 2012. No. 1-2., 77-89. p.
- 117) SQS2001 Kft. honlapja: <http://sqs.hu/hu/> [Letöltve: 2014. március 8.]
- 118) Strunk, Kirsten: Control of personal names. In: Cataloging & Classification Quarterly, 1991. 2. sz. 63–79. p.

- 119) Századunk névváltoztatásai : helytartósági és miniszteri engedéllyel megváltoztatott nevek gyűjteménye 1800-1893. - Budapest : Hornyánszky Viktor, 1895. 253 p.
- 120) Szentmihályi János: A hungarika bibliográfia néhány problémája. In: Magyar könyvszemle, 1958. 4.sz. 109-117. p.
- 121) Tapscott, Don – Williams, Anthony D.: Wikinómia : Hogyan változtat meg mindent a tömeges együttműködés. - Budapest : HVG Könyvek, 2007. - 336 p.
- 122) Tószegi Zsuzsa: Elektronikus szöveg- és levéltárak az interneten. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 1995. 8. sz. 42-46. p.
- 123) Tóth Balázs: Magyarok fejlesztik a webragasztót: <http://tinyurl.hu/XuV4/>
[Letöltve: 2014. március 5.]
- 124) Tulok Gabriella: Befejeződött a másfél évtizedes gyűjtőmunka : Németh Tibor, a MÉK atyja. In: Új kemesesalja, 2000. 40. sz. (nov. p.) 4. p.
- 125) Ungarischer biographischer Index 1-3. Bd. : [bearb. von Ulrike Kramme, Želmira Urra Muenal]. - München : Saur, 2005. - 1769 p.
- 126) Ungarisches Biographisches Archiv (UBA) felhasznált forrásainak jegyzéke a Ráday-gyűjtemény honlapján: <http://radaygyujtemeny.hu/ubaforr.html>
[Letöltve: 2014. április 2.]
- 127) Ungváry Rudolf – Vajda Erik: Könyvtári információkeresés. - 2. jav. kiad. - Budapest : Typotex, 2002. - 170 p.
- 128) Ungváry Rudolf: A névtér, mint kulturális szükséglet. A nemzeti aggregátor kitüntetett feladata. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 2012. 8. sz. 320-326. p.
- 129) Válas György: Jacsó Péter: Csontváz van a szekrényben : adatbázisok hibái. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás, 1994. 7-8. sz. 307-313. p.
- 130) Van Rijsbergen, C. J.: Információ visszakeresés. - Budapest : Múzsák, 1987. - 187 p.
- 131) Viczián János: Adatbank – kamatok nélkül? (Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái c. művének kézírata az MTA Könyvtárában). In: Magyar Könyvszemle, 1981. 4. sz. 337-345. p.
- 132) Viczián János: Magyar írók élete és munkái : Múlt, jelen, jövő és ajánlások a helyismereti személyi adattár készítéséhez. In: Könyvtári figyelő, 1990. 5-6. sz. 465-472. p.
- 133) Who is who Magyarországon. - Zug : Who is Who, 2005. - 2136 p.

- 134) World Biographical Information System adatbázis:
<http://db.saur.de/WBIS/autologin?user=emknyrne> [Letöltve: 2014. április 4.]
- 135) World Biographical Information Systemről ismertetés az EISZ szolgáltatás honlapján : <http://www.eisz.hu/hu/licenszek/osszes/WBIS/licenz.html> [Letöltve: 2013. október 4.]
- 136) Zahuczky László: Életrajzi adatbázisok és adatgyűjtemények létrehozásának módszertana. Kézirat. – Miskolc, Zahuczky László, 2013. – 40 p. (Internet: http://mke.info.hu/wp-content/uploads/2013/07/Zahuczky_Laszlo_dolgozat.pdf [Letöltve: 2013. szeptember 2.]

**1. sz. melléklet: A Magyar Életrajzi Kalauz rekordszáma
(1994 - 2013)**

2. sz. melléklet: A Magyar Életrajzi Kalauz feltöltöttségének átvilágítása

Az aktuálisan 331088 személyt tartalmazó "Magyar Életrajzi Kalauz" átvilágítása

Keresési szempont (mezőnév)	Törzsfile (témák száma)	Feltöltöttség (összes rögzítés)	Teljesség az összrekordszámhoz viszonyítva (% vagy tételátlag)
Születési hely (megye/ország)	174	245757	74,22%
Születési helység	14189	245417	74,12%
Működési hely (megye/ország)	144	52787	15,94%
Működési helység	6906	49749	15,02%
Foglalkozás	957	370908	1,1202
Felsőoktatási tevékenység	9	17829	5,38%
Tudományos fokozat	56	17144	5,17%
Akadémiai tagság	5	2434	0,73%
Kitüntetés	1632	39972	12,07%
Névváltozat	84089	84089	25,39%
Álnév	9219	9219	2,78%
Adateltérés	23663	28226	8,525%
Egyéb adat	16251	119504	36,09%
Hivatkozás	573	615668	1,8595

3. sz. melléklet: A Magyar Életrajzi Kalauz forrásjegyzéke (2014.03.31.)

ABTA	Az Antall és Boross-kormány tisztségviselői almanachja 1990-1994. Bp. 1994. 341 p.
AEP	A magyar antifasiszta ellenállás és partizánmozgalom. Bp.1987. 373 p.
AJKA	Ajkai életrajzi lexikon / Tilhof Endre. Ajka, 2003. 185 p.
AJKA 2.	Ajkai életrajzi lexikon 2. / Tilhof Endre. Ajka, 2008. 192 p.
ÁLDOZATOK(1956)	http://www.magyarforradalom1956.hu [Letöltve: 2008.11.15.]
ALGYŐ	Ki kicsoda Algyőn? Algyő, 2006. 188 p.
ÁLLATORV(1818-2004)	Az állatorvos-képzés 1818-tól 2004-ig elhunyt tanárainak és előadóinak sírjai / Mészáros M. János. Bp. 2007. 174 p.
ALSÓZSOLCA	Alsózsolcai életrajzi lexikon. Alsózsolca, 2010. 171 p.
ALU	A magyar alumíniumipar története életrajzokban / Köves Elemér. Székesfehérvár, 1999. 280 p.
ALZSÁK	Alberttől Zsákig / Antal Zoltán - Hoffer József. Bp. 1968. 571 p.
AMARC	Amerikai magyarok arcképcsarnoka. Salgótarján, 2003. 370 p.
APT	Alkotások és pályaképvázlatok a Tolna megyei tudományos és művészeti lexikonhoz. Szekszárd, 1990. 214 p.
ARCÉLEK(SZ-SZ-B)	Arcélek az élvonalból. Nyíregyháza, 2004. 208 p.
ASZÓDPED	Az aszódi evangélikus iskolák rektorainak, tanárainak, tanítóinak, segédtanítóinak életrajzi gyűjteménye 1900-ig / Detre János. In: Iskolák, tanítók, tanárok a Galga völgyében a 19. század végéig. Aszód, 1978. 61-131. p.
AT	Athén, Atlanta : az olimpiai játékok magyar érmesei, 1896-1996 / Ivanics Tibor, Bende István. Bp. 1996. 288 p.
ATÉ	Magyar agrártörténeti életrajzok. 1-3. köt. Bp. 1987-89. 2366 p.
ATHENAS	Magyar Athenas / Bod Péter. Nagyszeben, 1767. In: Magyar Athenas / Bod Péter. Bp. 1982. 237-457. p.
ÁTN	A magyar állattenyésztés nagyjai 1741-2003. Bp. 2004. 238 p.
AUSÚZ	Ausztrália és Új-Zéland magyar világa. Bp. 2005. 390 p.
ÁVH(1953-1956)	Trójai faló a Belügyminisztériumban : Az ÁVH szervezete és vezérkara 1953-1956. Bp. 2013. 506 p.
BAJA	Bajai arcképcsarnok / Bánáti Tibor. Baja, 1996. 199 p.
BAJA 2.	Bajai arcképcsarnok 2. / Bánáti Tibor. Baja, 2004. 191 p.
BAL	Balettlexikon / Horst Koegler. Bp. 1977. 779 p.
BALATONARC	Balatoni arcképcsarnok : Ki-kicsoda a régióban? Siófok, 2006. 152 p.
BALATONARC II.	Balatoni arcképcsarnok II. : Ki-kicsoda a régióban? Siófok, 2008. 180 p.
BALPARC	A szövetkezett balpárt arcképcsarnoka. Bp. 1905. 288 p.
BALTUMKARC	A Balaton tudományos, művészeti és közéleti arcképcsarnoka. Tihany, 2007. 287 p.
BARALIB	Ki kicsoda Baranya megye könyvtáraiban? Pécs, 2002. 150 p.
BARANYA(MMK)	Baranya megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 1. Baranya megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 379-408. p.

BAZ(MMK)	Borsod-Abaúj-Zemplén megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei. 4. Borsod-Abaúj-Zemplén megye kézikönyve. 2. köt. Hatvan, 1998. 505-526. p.
BAZTABLÓ	Tabló gyermekeinknek : a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei almanach első tíz évének gyűjteményes kiadása. Nyíregyháza, 2009. 504 p.
BCSABA(1999)	Ki kicsoda Békéscsabán '99. Békéscsaba, 1999. 157 p.
BDF(2006)	Ki kicsoda a Berzsenyi Dániel Főiskolán? 2006. Szombathely, 2006. 185 p.
BÉKEPOR I.	Béke poraikra... / Bús János, Szabó Péter. Bp. 1999. 778 p.
BÉKEPOR II.	Béke poraikra... II. / Bús János, Szabó Péter. Bp. 2001. 1071 p.
BÉKEPOR III.	Béke poraikra... III. / Bús János, Szabó Péter. Bp. 2013. 471 p.
BÉKÉS	Békési életrajzi kislexikon a reformáció korától a XX. század végéig. Békés, 2001. 155 p.
BÉKÉS(MMK)	Békés megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei. 3. köt. Békés megye kézikönyve. Hatvan, 1999. 720-744. p.
BEMM	Erdélyi magyar művészet a XX. században / Banner Zoltán. Bp. 1990. 201 p.
BENC	A pannonhalmi Szent Benedek-Rend névtára 1802-1986. Győr, 1987. 270 p.
BETYÁRKÖNYV	Nagy magyar betyárkönyv. Somorja, 2009. 94 p.
BFÜRÉL	Balatonfüredi életrajzi lexikon. Balatonfüred. 2011. 268 p.
BFÜRKIT(1978-2003)	Balatonfüred város kitüntetettjei 1978-2003 / Zatkalik András. Balatonfüred, 2003. 152 p.
BGYARMAT	Arcok Balassagyarmat múltjából / Kovalcsik András. Balassagyarmat, 2001. 173 p.
BGYARMAT 2.	Arcok Balassagyarmat múltjából 2. / Kovalcsik András. Balassagyarmat, 2004. 205 p.
BGYARMAT 3.	Arcok Balassagyarmat múltjából 3. / Kovalcsik András. Balassagyarmat, 2006. 144 p.
BIOGR	Biographia : Elhunyt tanáraink és előadóink életrajza / Kovács Gyula, Fehér György. 2. bőv. kiad. Bp. 1986. 227 p.
BJP	Balassagyarmat jeles polgárai / Zonda Tamás. Balassagyarmat, 2011. 363 p.
BKK(MMK)	Bács-Kiskun megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 2. Bács-Kiskun megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 814-840. p.
BKN I.	Budapesti közéleti névmutató 1945-1950 / Halasi László. Bp. 1980. 289 p.
BKN II.	Budapesti közéleti névmutató 1945-1950. II. kötet / Halasi László. Bp. 1988. 260 p.
BMK(4)	Magyarország kormányai 1848-1992 / Bölöny József. 4. bőv. jav. kiad. Bp. 1992. 486 p.
BMK(5)	Magyarország kormányai 1848-2004 / Bölöny József, Hubai László. 5. bőv. jav. kiad. Bp. 2004. 549 p.
BMNMA	A magyar népi mozgalom almanachja 1932-1962 / Benkő Péter. Bp. 1996. 415 p.
BMPP	Magyar politikai pályaképek, 1938-1948 / Borbándi Gyula. Bp. 1997. 517 p.

- BNYIL Nyugati magyar irodalmi lexikon és bibliográfia / Borbándi Gyula. Bp.1992. 826 p.
- BONYHÁD Bonyhádi arcképek / Kolta László. Bonyhád, 2000. 224 p.
- BORSHONKK(2007) Honismereti ki kicsoda? A-tól Z-ig. In: Szülőföldünk, 2007. 5-73. p.
- BORSHONKK(2009) Megyei Honismereti Ki Kicsoda? A-Z-ig. In: Szülőföldünk, 2009. 5-72. p.
- BPPOLGMEST A főváros élén : Budapest főpolgármesterei és polgármesterei 1873-1950. Bp. 2008. 303 p.
- BRZL Brockhaus-Riemann Zenei Lexikon. 1-3. köt. Bp. 1982-85. 2021 p.
- BUDAPEST(MMK) Ki kicsoda a főváros életében? In: Magyarország megyei kézikönyvei 20. Budapest kézikönyve. 1. köt. Hatvan, 1998. 349-529. p.
- CALVAS Calendarium : a Szombathelyi Egyházmegye elhunyt papjai, 1772-2002. Kőrmend, 2003. 425 p.
- CELLGIMNTAN Velük kezdődött : A celldömölki gimnázium tanárai 1946-1953. (1946-1953) Celldömölk, 2011. 96 p.
- CIG Cigány irodalmi lexikon / Hegedűs Sándor. Piliscsaba, 2000. 99 p.
- CORV(1956) Corvinisták, 1956 / Eörsi László. Bp. 2001. 645 p.
- CSABÉL Csabai életrajzok. Békéscsaba, 1995. 109 p.
- CSENDŐRSVEZ Akik a magyar királyi csendőrséget 1919 és 1945 között (1919-1945) vezették / Szakály Sándor. Bp. 2013. 301 p.
- CSILL Magyarországi csillagászok életrajzi lexikonja. Bp. 2000. 103 p.
- CSMIL A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona, 1918-1975. Bratislava, 1997. 384 p.
- CSMIL(2) A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona. 2. jav., bőv. kiad. 1918-2004. Bratislava, 2004. 478 p.
- CSONGRÁD(MMK) Csongrád megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei. 5. Csongrád megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 548-567. p.
- CSORNA Ki kicsoda Csornán? Csorna, 1997. 120 p.
- CZIGÁNYZENÉSZEK Czigányzenészek albuma / Markó Miklós. Bp. 1904?. 150 p.
- DÁL Magyar írói álnév lexikon / Sz. Debreczeni Kornélia. Bp. 1992. 688 p.
- DATE A Debreceni Agrártudományi Egyetem 125 éve. III. köt. Debrecen, 1994. 205-308. p.
- DEBREFKOLL A Debreceni Református Kollégium tanárai és kiválóbb (1549-1925) növendékei 1549-1925 / S.Szabó József. Debrecen, 1926. 110 p.
- DEBRIL Debreceni irodalmi lexikon / Bényei József. Debrecen, 2009. 432 p.
- DEKA Sz. Kürti Katalin: Debreceni képzőművészeti adattár I-IV. In: A Debreceni Déri Múzeum évkönyve 1995-1996. Debrecen, 1998. 363-390. p.; 1997-1998. Debrecen, 1999. 453-488. p.; 1999. Debrecen, 2000. 295-324. p.; 2000-2001. Debrecen, 2001. 191-223. p.
- DÉL-BALATON(2000) Ki kicsoda 2000-ben a Dél-balatoni régióban? Siófok, 2000. 141 p.
- DÉLVIDÉK Életrajzi kalauz : Ezer magyar biográfia a délszláv országokból 1-3. köt. / Kalapis Zoltán. Újvidék, 2002-2003. 1135 p.
- DEVÉL Devecseri életrajzi lexikon / Tilhof Endre. Devecser, 2007. 209 p.
- DFT Földvári tabló : Életrajzok és arcképek Dunaföldvár múltjából. Dunaföldvár, 2009. 183 p.
- DFT II. Földvári tabló II. kötet : Életrajzok és arcképek Dunaföldvár múltjából és jelenéből. Dunaföldvár, 2011. 243 p.

DHIA	Hungarians in America / Desi K. Bognár. Vernon, 1971. 239 p.
DKA(1)	Díjasok és kitüntetettek adattára, 1948-1980. Kaposvár, 1984. 279 p.
DKA(2)	Díjasok és kitüntetettek adattára, 1981-1990. Kaposvár, 1993. 154 p.
DKA(1-2)	Díjasok és kitüntetettek adattára. 1-2. köt. 1948-1990. Kaposvár, 1984-1993. 433 p.
DKESZIARC	Dunakeszi arcképcsarnok. Dunakeszi, 2005. 198 p.
DKM	Dunántúli kultúrmunkások. Bp. 1941. 556 p.
DKPMKK	Művészeti ki kicsoda : Dunakanyari-Pilisi Kistérség. Szentendre, 296 p.
DMKL	Délvidéki magyar képzőművészeti lexikon / Balázs-Arth Valéria. Bp. 2007. 671 p.
DOROG	Dorogi lexikon. Dorog, 2000. 208 p.
DOTEP(3)	Kilencvenéves a debreceni orvoseképzés. Intézetek és klinikák története, professzorainak életrajza : 1918-2008 / Kapusz Nándor, Petrovics Alica, Vásárhelyi Ferencné. Debrecen, 2008. 990 p.
EGER604	Hatszáznegyven Eger múltjából 1944-ig / Kiss Péter. Eger, 2007. 284 p.
EGERARC	Arcvonások Eger művelődéstörténetéből 1944-ig / Kiss Péter. Eger, 1993. 130 p.
EGYHLEV(2000)	Ki kicsoda az egyházi levéltárakban? Egyházi levéltárosok, egyházi levéltárak az ezredfordulón. Kalocsa, 2000. 103 p.
EGYHLEV(2003)	Ki kicsoda az egyházi levéltárakban? Egyházi levéltárosok, egyházi levéltárak 2003-ban. Kalocsa, 2003. 128 p.
EH	Encyclopaedia Hungarica. 1-3. köt. Főszerk. Bagossy László. Calgary, 1992-1998. 2451 p.
EH kieg.	Encyclopaedia Hungarica. 4. köt. Főszerk. Bagossy László. Calgary, 1998. 573 p.
ÉLETUTAK	Életutak : Szakszervezeti vezetők életrajza. Bp. 1988. 265 p.
ELHALLG(1956-1990)	A politikai rendőrség irányítói és parancsnokai. In: Elhallgatott múlt. A pártállam és a belügy. A politikai rendőrség működése Magyarországon 1956-1990 / Tabajdi Gábor, Ungváry Krisztián. Bp. 2008. 51-143. p.
EME	Hivatás és tudomány : az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiemelkedő személyiségei. Kolozsvár, 2009. 511 p.
EMISZ	Emigrációban a szabadságért : Az olaszországi és poroszországi magyar légiók tisztjeinek fényképkatalógusa, 1849-1867 / Kalavszky Györgyi. Bp. 2003. 167 p.
EMKK	Erdélyi magyar ki kicsoda 2000. Nagyvárad, 1999. 847 p.
EMKK(2010)	Erdélyi magyar ki kicsoda 2010. Nagyvárad, 2010. 800 p.
ÉRD	Érdi személynévtár. Érd, 1997. 117 p.
ERDÉSZFELS	In Memoriam. In: Az erdészeti felsőoktatás 200 éve I. kötet. Sopron, 2008. 221-304. p.
ERDLEX	Erdélyi lexikon / Osvát Kálmán. Nagyvárad, 1928. 318 p.
ERDOLIMP	Erdélyi magyar sportolók az olimpiákon / Áros Károly. Szentendre, 2002. 209 p.
ERMŰ	Erdélyi műtár : Képzőművészek, iparművészek, műépítészek, művészettörténészek, fotóművészek, műgyűjtők adattára / Molnár Dénes. Déva, 2002. 396 p.

ÉS	Életutak. Sárvári és Sárvár környéki személyek életrajz-gyűjteménye. Sárvár, 1993. 239 p.
ESZTÉRS	Esztergomi érsekek, 1001-2003. Bp., 2003. 480 p.
ESZTKAN(1100-1900)	Esztergomi kanonokok (1100-1900) / Kollányi Ferenc. Esztergom, 1900. 547 p.
ESZTKAN(1900-1985)	Esztergomi kanonokok (1900-1985) / Beke Margit. Unterhaching, 1989. 204 p.
ESZTPAP(1892-2006)	Az Esztergomi (Esztergom-Budapesti) Főegyházmegye papsága / Beke Margit. Bp. 2008. 831 p.
EVARC	Evangélikus arcképcsarnok. Bp. 2002. 185 p.
FA	Fogorvosi almanach. Bp. 1995. 307 p.
FCSALLARC	Felső-csallóközi arcképcsarnok / Presinszky Lajos. Somorja, 2000. 249 p.
FEJÉR(MMK)	Fejér megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 6. Fejér megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 745-752. p.
FÉL	Finnugor életrajzi lexikon. Bp. 1990. 366 p.
FELNKÉPZKK	Ki kicsoda a felnőttképzésben. Bp. 2004. 416 p.
FEMÉL	Fejér Megyei Életrajzi Lexikon = http://old.vmmk.hu/fejerlex/fejerlexikon.htm [Letöltve: 2013. 01. 25.]
FESTFÉNY(1840-1880)	Festő-fényképészek, 1840-1880. Kecskemét, 2005. 247 p.
FGÉL	Magyar festők és grafikusok életrajzi lexikona 1-2. köt. / Szabó - Kállai. Nyíregyháza, 1997. 1032 p.
FGÉL(2)	Magyar festők és grafikusok életrajzi lexikona. 2. jav., bőv. kiad. 1-2. köt. / Szabó - Kállai. Nyíregyháza, 2002. 1391 p.
FIFL	A felső-magyarországi iskolai filozófia lexikona / Mészáros András. Pozsony, 2003. 287 p.
FILM	Magyar filmlexikon. 1-2. köt. Bp. 2005. 1571 p.
FILMVIL	Magyar filmesek a világban. Bp. 1996. 716 p.
FL	Filmlexikon. 1-2. köt. Bp. 1994. 766 p.
FMF	Magyarország főméltóságai 1526-1848 / Fallenbüchl Zoltán. Bp. 1988. 159 p.
FONT	Fontos emberek lexikona. In: Fontos emberek lexikona. Bp. 2001. 277-426. p.
FÓT	Fóti arcképcsarnok. Fót, 2006. 235 p.
FÖLDARC I.	Magyar földmérők arcképcsarnoka I. köt. Bp. 1976. 84 p.
FÖLDARC II.	Magyar földmérők arcképcsarnoka II. köt. Bp. 1983. 104 p.
FÖLDARC III.	Magyar földmérők arcképcsarnoka III. köt. Bp. 2001. 140 p.
FŐMÉLT	A magyar állam főméltóságai : Szent Istvántól napjainkig / Markó László. Bp. 2000. 329 p.
FŐMÉLT(2)	A magyar állam főméltóságai Szent Istvántól napjainkig / Markó László. 2. bőv. jav. kiad. Bp. 2006. 483 p.
GÁBD	Gábor Dénes-díj, 2004. Bp. 2004. [60 p.]
GÁDOROS	Arcképek Gádosor múltjából / Koszorús Oszkár. Hódmezővásárhely, 2005. 112 p.
GÁL	Magyar írói álnév lexikon / Gulyás Pál. Bp. 1956. 706 p.
GAZDKK(2001)	Ki kicsoda a magyar gazdasági életben 2001. Bp. 2001. 384 p.
GAZDKK(2003)	Ki kicsoda a magyar gazdasági életben 2003. Bp. 2003. 374 p.
GAZDKK(2005)	Ki kicsoda a magyar gazdasági életben 2005. Bp. 2005. 383 p.
GAZDKK(2007)	Ki kicsoda a magyar gazdasági életben 2007. Bp. 2008. 326 p.
GAZDKK(2010)	Ki kicsoda a magyar gazdasági életben 2010. Bp. 2010. 328 p.

GEISTUNG	Das geistige Ungarn : Biographisches lexikon 1-2. Bd. / Oskar von Krücken, Imre Parlagi. Wien -Leipzig. 1918. 1393 p.
GEOGR(2001)	Ki kicsoda a magyar geográfiában? / Tóth József - Trócsányi András. Pécs, 2001. 205 p.
GEOGR(2009)	Ki kicsoda a magyar geográfiában? / Tóth József - Trócsányi András. Pécs, 2009. 332 p.
GEORGIKON	Tanárok 1797-2000. In: Georgikon 200. II. köt. Keszthely, 2001. 289-329. p.
GMI I.	Magyar írók élete és munkái. 1. köt. / Gulyás Pál. Bp. 1990. 636 p.
GMI II.	Magyar írók élete és munkái. 2. köt. / Gulyás Pál. Bp. 1993. 1272 hasáb
GMI II. kieg.	Magyar írók élete és munkái. 2. köt. / Gulyás Pál. Bp. 1990. 1247 hasáb
GTEKK	Ki? Kicsoda? az 50 éves Gépipari Tudományos Egyesületben 1949-1999. Miskolc, 1999. 304 p.
GULAG	Gulag lexikon / Rózsás János. Bp. 2000. 415 p.
GYÉL	Győri életrajzi lexikon. Győr, 1999. 529 p.
GYÉL(2)	Győri életrajzi lexikon. 2. átdolg. kiad. Győr, 2003. 404 p.
GYEREKIR	Navigátor : Kortárs gyerekirodalmi lexikon. Szentendre, 2010. 207 p.
GYKK(1997)	Ki kicsoda Győrben? 1997. Pécs, 1997. 251 p.
GYKKH	Külföldi magyar hivatásos képzőművészek / Gyimesy-Kásás Ernő. Bp.- St. Louis, 1977. 220 p.
GYMS(MMK)	Győr-Moson-Sopron megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei. 7. köt. Győr-Moson-Sopron megye kézikönyve. Hatvan, 1998. 887-909. p.
GYMSKVT	Könyvtárosok Győr-Moson-Sopron megyében. Győr, 2002. 102 p.
GYÓGYSZ	Neves magyar gyógyszerészek kegyeleti adattára / Szmodits László. Bp. 2003. 317 p.
GYOMAENDRŐD	Gyomaendrődi ki kicsoda? Gyomaendrőd, 2004. 440 p.
GYORVÉL I.	Győri orvoséletrajzi lexikon 1. kötet. A kezdetektől 1945-ig / Biczó Zsolt. Győr, 2006. 95 p.
GYŐRJOGALM	Győri jogász almanach / Biczó Zsolt. Győr, 2011. 261 p.
HA	Honti arcképcsarnok / Csáky Károly. Dunaszerdahely, 1998. 226 p.
HAJDÚNÁNÁS	Hajdúnánási pantheon + Hajdúnánási ki-kicsoda. In: Hajdúnánási almanach 2000. Hajdúnánás, 2001. 195-359. p.
HANGOSFILM (1931-1944)	Magyar hangosfilm lexikon 1931-1944 / Mudrák József, Deák Tamás. Gödöllő - Máriabesnyő, 2006. 384 p.
HATVAN	Hatvani lexikon. Hatvan, 1996. 470 p.
HB(MMK)	Hajdú-Bihar megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei. 8. köt. Hajdú-Bihar megye kézikönyve. Hatvan, 1998. 808-836. p.
HEGKÉSZ	A magyar hegedűkészítés története a kezdetektől a rendszerváltásig / Tímár András. Bp., 1987. 393 p.
HÉL	Hódmezővásárhelyi életrajzi lexikon. Szeged, 2002. 255 p.
HELYTGYMS	Ki kicsoda Győr-Moson-Sopron megye helyismereti kutatásában? Győr, 2006. 285 p.
HEVES(MMK)	Heves megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 9. Heves megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 835-861. p.
HFSZ	Hadnagyok és főhadnagyok az 1848/49. évi szabadságharcban. 1-3. köt. / Bóna Gábor. Bp. 1998-99. 1840 p.

HFSZ kieg.	Hadnagyok és főhadnagyok az 1848/49. évi szabadságharcban. 3. köt. / Bóna Gábor. Bp. 1998-99. 533-552. p.
HFV(1919-1944)	Az ellenforradalmi Magyarország (1919-1944) hadseregének felső vezetése. Adattár. 1-2. rész / Szakály Sándor. In: Hadtörténelmi Közlemények, 1984. 2. sz. 354-392. p. ; 3. sz. 567-598. p.
HFV(1919-1944)/kieg./	Az ellenforradalmi Magyarország (1919-1944) hadseregének felső vezetése. Adattár. 3. rész. Kiegészítések, korrekciók / Szakály Sándor. In: Hadtörténelmi Közlemények, 1985. 2. sz. 457-466. p.
HIA	Hungarians in America / Szy Tibor. New York, 1966. 320 p.
HIDROL	A Magyar Hidrológiai Társaság kitüntetettjei, 1917-2000. Bp. 2000. 180 p.
HKTA	A Horn-kormány tisztségviselői almanachja 1994-1998. Bp. 1998. 271 p.
HÓDMEZ	Vásárhelyi almanach 1997. Hódmezővásárhely, 1998. 513 p.
HONVMIN	Honvédelmi miniszterek, 1848-1994. Bp. 1994. 156 p.
HTMSZL	Rivalda nélkül – A határon túli magyar színjátszás lexikona / Enyedi Sándor. Bp. 1999. 412 p.
HTMSZL 2.	Színészek, színházak, városok : A határon túli magyar színházművészet kislexikona / Enyedi Sándor. Bp. - Kolozsvár, 2005. 213 p.
HTMSZL 2. (FÜGGELÉK)	Függelék. In: Színészek, színházak, városok : A határon túli magyar színházművészet kislexikona / Enyedi Sándor. Bp. - Kolozsvár, 2005. 215-224. p.
HUMOR	Humorlexikon / Kaposy Miklós. Bp. 2001. 447 p.
HUSZÁRTISZT (1938-1945)	A magyar királyi honvéd huszár tisztikar 1938-1945 / Bene János, Szabó Péter. Nyíregyháza, 2003. 566 p.
HUSZÁRTISZT (1938-1945)[2]	A magyar királyi honvéd huszár tisztikar 1938-1945. 2. bőv. kiad. / Bene János, Szabó Péter. Bp., 2006. 679 p.
HVKPS(1)	Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában. 1. köt. / Hetényi-Varga Károly. Abaliget, 1992. 589 p.
HVKPS(1)[2]	Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában. 2. jav., bőv. kiad. 1. köt. / Hetényi-Varga Károly. Bp., 2004. 760 p.
HVKPS(2)	Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában. 2. köt. / Hetényi-Varga Károly. Abaliget, 1994. 554 p.
HVKPS(3)	Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában. 3. köt. / Hetényi-Varga Károly. Abaliget, 1996. 606 p.
HVKSZERZ(1)	Szerzetesek a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában. 1. köt. / Hetényi-Varga Károly. Pécs, 1999. 668 p.
HVKSZERZ(2)	Szerzetesek a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában. 2. köt. / Hetényi-Varga Károly. Abaliget, 2002. 630 p.
JÁSZ(2)	Jász történelmi arcképcsarnok / Sugárné Koncsek Aranka. 2. bőv. kiad. Jászberény, 2003. 263 p.
JÁSZKÉPZ	A jászsági képzőművészek arcképcsarnoka. Jászberény, 2002. 93 p.
JEL	Jeles elődeink / Csáky Károly. Dunaszerdahely, 2002. 183 p.
JEPD	Jeles egykori premontrei diákok / Pásztai Ottó, Gerhardts László. Nagyvárad, 2008. 288 p.
JEZS	Magyar jezsuiták történeti névtára 1853-2003 / Bikfalvi Géza. Bp. 2007. 279 p.
JNSZKK(2011)	Ki kicsoda Jász-Nagykun-Szolnok megyében 2011. Szolnok, 2011. 455 p.

JPGYMS	Sok fény maradt utánuk : Jeles pedagógusok Győr-Moson-Sopron megyében. Győr, 2009. 268 p.
JUMIL	Jugoszláviai magyar irodalmi lexikon, 1918-2000 / Gerold László. Bp. 2001. 304 p.
JVRM	Jeles vadászok a régi Magyarországon / Bányai József. Bp. 1996. 205 p.
KALÉRS	A kalocsai érsekek életrajza (1000-1526) / Udvardy József. Köln, 1991. 500 p.
KAPUVÁR	Akikre büszkék lehetnek a kapuváriak / Németh Imre. Győr, 2009. 53 p.
KARIKATURISTÁK (1848-2007)	Magyar karikaturisták adat- és szignótára 1848-2007 / Gyöngy Kálmán. Bp. 2008. 473 p.
KÁRP	Kárpátalja magyar személyi és intézményi adattára. Bp.-Ungvár, 1993. 155 p.
KÁSZD	Kossuth-, Állami és Széchenyi-díjasok 1948-2008. 1-2. köt. Bp. 2008. 549 p.
KATVEZ(2)	A magyar katonai felső vezetés 1938-1945 / Szakály Sándor. 2. jav., kieg. kiad. Bp. 2003. 409 p.
KATVIL	Katolikus világiak a magyar közéletben. Bp. 2000. 239 p.
KE(MMK)	Komárom-Esztergom megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 11. Komárom-Esztergom megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 686-701. p.
KÉL	Kecskeméti életrajzi lexikon. Kecskemét, 1992. 260 p.
KEMLEX	Kemenesaljai életrajzi lexikon = http://www.cellbibl.hu/index.php/kemenesaljai-eletrajzi-lexikon [Letöltve: 2014. 02. 24.]
KER	Keresztény magyar közéleti almanach. 1-2. köt. Bp. 1940. 1290 p.
KER III.	Keresztény magyar közéleti almanach III. : Erdély és pótlás az I-II. kötethez. Bp. 1940. 391 p.
KER IV.	Keresztény magyar közéleti almanach IV. köt. Bp. 1944. 432, LXXXIV p.
KERÁM(1945-1998)	A magyar kerámiaművészet I. köt. Alkotók, adatok. Bp. 1999. 500 p.
KESZTHÉL	Keszthelyi életrajzi lexikon. Keszthely, 2010. 374 p.
KESZTHELY(1996)	Ki kicsoda Keszthelyen? 1996. Keszthely, 1996. 209 p.
KÉZI(1956)	A megtorlás halálos áldozatai. In: 1956 kézikönyve. 3. köt. Bp. 1996. 13-188. p.
KF(2000)Ksz.	Kitüntetett könyvtárosok névtára. In: Könyvtári Figyelő, 2000. Különszám. Bp. 2001. 154 p.
KF(2003)Ksz.	Kitüntetett könyvtárosok névtára 2001-2002. Kiegészítések, pótlások és javítások a Könyvtári Figyelő 2000. évi különszámához. In: Könyvtári Figyelő, 2003. Különszám. Bp. 2003. 83-93. p.
KF(2006)Ksz.	Események, krónika 2001-2004 + Kitüntetett könyvtárosok névtára 2003-2004. In: Könyvtári Figyelő, 2006. 3. sz. 136 p.
KF(2008)	Kitüntetett könyvtárosok névtára 2005-2008. In: Könyvtári Figyelő, 2008. 4. sz. 695-708. p.
KFŐTAN-1	Kormányfőtanácsosok albuma. 1. köt. Bp. 1931. 182 p.
KFŐTAN-2	Kormányfőtanácsosok albuma. 2. köt. Bp. 1936. 247 p.
KIL	Képes irodalmi lexikon. Eger, 2000. 127 p.
KINCSTART	Magyarország kincstartói 1340-1540 / Soós Ferenc. Bp. 1999. 95 p.
KIV(1)	Képző- és iparművészek Vas megyében. 1. köt. Szombathely, 1994. 105 p.

KIV(2)	Képző- és iparművészek Vas megyében. 2. köt. Szombathely, 1995. 87 p.
KK'2000	Ki kicsoda 2000. 1-2. köt. Bp. 1999. 1820 p.
KK'2000(pót)	Ki kicsoda 2000 pótkötet. In: Fontos emberek lexikona. Bp. 2001. 13-71. p.
KK'2002	Biográf ki kicsoda 2002. Bp. 2001. 1979 p.
KK'2004	Biográf ki kicsoda 2004. 1-2. köt. Bp. 2003. 1819 p.
KK'2006	MTI ki kicsoda 2006. 1-2. köt. Bp. 2005. 1938 p.
KK'2009	MTI ki kicsoda 2009. Bp. 2008. 1225 p.
KK'37	Ki kicsoda? Kortársak lexikona. Bp. 1937. 937 p.
KK'92	Magyar és nemzetközi ki kicsoda 1992. Bp. 1991. 976 p.
KK'94	Magyar és nemzetközi ki kicsoda 1994. Bp. 1993. 1054 p.
KK'96	Magyar és nemzetközi ki kicsoda 1996. Bp. 1995. 1086 p.
KK'98	Magyar és nemzetközi ki kicsoda 1998. Bp. 1997. 1166 p.
KKACS	Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig? 1-2. köt. Csíkszereda, 1996-97. 612 p.
KKBT	Ki kicsoda Békés megye tudományos életében. Békéscsaba, 1986. 202 p.
KKH	Ki kicsoda a hírközlésben? Szekszárd, 1994. 487 p.
KKKP	Ki kicsoda Kassától Prágáig? Szekszárd, 1993. 433 p.
KKMF	Ki kicsoda a magyar filmművészetben? Bp. 1983. 399 p.
KKMGY(2)	Ki kicsoda a magyar gyermekirodalomban? 2. jav. bőv. kiad. Debrecen, 1991. 210 p.
KKMS	Ki kicsoda a magyar sportban? 1-3. köt. Szekszárd, 1994-95. 1496 p.
KKMZ I.	Ki kicsoda a magyar zeneéletben? Bp. 1979. 418 p.
KKMZ II.	Ki kicsoda a magyar zeneéletben? 2. bőv. kiad. 1988. 546 p.
KLK	Kossuth Lajos kapitányai / Bóna Gábor. Bp. 1988. 781 p.
KMHKL	A magyar művelődési hagyományok kárpátaljai lexikona / Keresztyén Balázs. Ungvár-Bp. 1995. 376 p.
KMIK	Kortárs magyar írók kislexikona, 1959-1988. Bp. 1989. 471 p.
KMK	Kárpátaljai művelődéstörténeti kislexikon / Keresztyén Balázs. Bp.-Beregszász, 2001. 290 p.
KML(1998)	Kisalföldi művészek lexikona / Salamon Nándor. Győr, 1998. 355 p.
KMSZL	Kortárs magyar színészlexikon. Bp. 1991. 390 p.
KMTL	Korai magyar történeti lexikon: 9-14. század. Bp. 1994. 753 p.
KOLREFTAN(1895-1948)	Akik jó bizonyóságot nyertek : A Kolozsvári Református Teheologia tanárai 1895-1948. Kolozsvár, 1996. 427 p.
KOLTUD	Százhuszonöt éve nyílt meg a kolozsvári tudományegyetem. 1-2. köt. Piliscsaba, 1997. 447 p.
KOMMÜL	Kortárs magyar művészeti lexikon. 1-3. köt. Bp. 1999-2001. 2738 p.
KORMI	Kortárs magyar írók, 1945-1997. 1-2. köt. Bp. 1998-2000. 841 p.
KORONAŐRÖK	Országos koronaörök és a koronaórség / Haranghy Miklós. Bp. 2012. 101 p.
KORTARC	Kortárs írók arcképcsarnoka. Eger, 2003. 128 p.
KÖHEL	Körmendi Helytörténeti Lexikon / Vizi László. Körmend, 2005. 245 p.
KÖNYV(2005)	Ki kicsoda a magyar könyvszakmában. Bp. 2005. 228 p.
KÖRMIL	Körmend irodalmi lexikona I. / Kovács Béláné, Kovács-Nemes Erzsébet. Körmend, 2000. 88 p.
KÖRNYVÉD(2005)	Ki kicsoda a magyar környezetvédelemben : 2005. Bp. 2005. 158 p.
KÖZALK(1939)	A magyar közalkalmazottak almanachja. Bp. 1939. 337 p.
KÖZIG(1996)	Magyar közigazgatási lexikon 1996. Bp. 1997. 1156 p.
KÖZIG(2000)	Magyar közigazgatási lexikon 2000. Bp. 1999. 794 p.

KÖZIG(2003)	Magyar közigazgatási lexikon 2003. Bp. 2003. 916 p.
KÖZIG(2006)	Ki kicsoda a magyar közigazgatásban 2006. Bp. 2006. 193 p.
KÖZIGBESZ(2005)	Ki kicsoda a magyar közigazgatásban : exkluzív Ki kicsoda a közbeszerzésben melléklettel 2005. Bp. 2005. 188 p.
KÖZKKSZSZB	Ki kicsoda a közoktatásban, közművelődésben Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Nyíregyháza, 2006. 174 p.
KSTM	Matematikát, fizikát oktató tudós és nevezetes tanárok Hajdú, Szabolcs és Szolnok megye középiskolaiban, 1850-1948 / Kántor Sándorné. Debrecen, 1986. 473 p.
KVÁR(2002)	Ki kicsoda Kaposváron? 2002. Nagykanizsa, 2002. 264 p.
LABDARGÓLK	Alberttől Zsengellérig : A magyar labdarúgó-bajnokságok gólkirályai / Heteyi László. Bp. 2010. 197 p.
LÉGIÁSZ	Becze Csaba: Elfelejtett hősök. A Magyar Királyi Honvéd Légierő ászai a II. világháborúban. Nagykovács, 2006. 199 p.
LEGUJABB	A magyar legujabb kor lexikona. Bp. 1932. 1112 p.
LENTARC	Lentségi arcképcsarnok / Kalapis Zoltán. Újvidék, 2001. 233 p.
LEVÉLTNEKR	Requiescat in pace : Levéltáros nekrológok 1923-2011. Székesfehérvár, 2012. 424 p.
LHH	Lincoln's Hungarian Heroes : The participation of Hungarians in the Civil War 1861-1865 / Vasvary, Edmund. Washington, 1939. 171 p.
LN	Nótakedvelőknek / Leszler József. Bp. 1986. 390 p.
MÁGNÁSOK	Magyar mágnások életrajzi s arcképcsarnoka / Vereby Soma. Hasonmás kiad. Somorja, 2006. 433 p.
MAKÜL	Magyar kutatók külföldön : Magyar kutatók a környező országokban. 3. jav. bőv. kiad. Bp. 2000. 185 p
MALBUM(1956)	Magyar Album. Elmhurst, 1956. 256 p.
MAMŰL	Magyar művelődéstörténeti lexikon. 1-13. köt. Bp. 2003-2012. 6369 p.
MARKEMLÉK	Jeles napok, neves gyógyítók : Jubileumok a Markusovszky Kórházban. 1-2. köt. Szombathely, 2005-2010, 1009 p.
MÁVVEZ(1868-2008)	140 év : A Magyar Államvasutak vezetői 1868-2008. Bp. 2009. 178 p.
MEGYTÉL I.	Diszkrimináció, emancipáció - asszimiláció, diszkrimináció : Magyarországi egyetemi tanárok életrajzi adattára 1848-1944. I. köt. Zsidó és zsidó származású egyetemi tanárok. Bp. 2012. 174 p.
MEIL(1990-1992)	A magyar emigráns irodalom lexikona 1-2. köt. / Nagy Csaba. Bp. 1990-92. 555 p.
MEIL II. kieg.	A magyar emigráns irodalom lexikona 2. köt. / Nagy Csaba. Bp. 1992. 275-295. p.
MEIL(2000)	A magyar emigráns irodalom lexikona / Nagy Csaba. Bp. 2000. 1126 p.
MÉKADAT	Magyar Életrajzi Kalauz adattára(2004-)
MÉKSAJT	Magyar Életrajzi Kalauz sajtóadattára (2001-)
MÉL I.	Magyar életrajzi lexikon 1. köt. Bp. 1967. 1039 p.
MÉL II.	Magyar életrajzi lexikon 2. köt. Bp. 1969. 1104 p.
MÉL III.	Magyar életrajzi lexikon 3. köt. Bp. 1981. 900 p.
MÉL IV.	Magyar életrajzi lexikon 4. köt. Bp. 1994. 993 p.
MÉNL	Magyarnótaszerzők, énekesek és népdalosok lexikona. (szerk. Kikli Tivadar). Szeged, 1999. 240 p.
META	Magyar eszperantó tanítók arcképcsarnoka. Marcaltó - Ihász, 2007. 80 p.
METÉL	Magyarországi meteorológusok életrajzi lexikonja / Simon Antal. Bp. 2004. 135 p.

MEZG	Ki kicsoda a magyar mezőgazdaságban? 1.köt. Szekszárd, 1997. 515 p.
MEZŐTÚR	Mezőtúri életrajzi lexikon / Bodorik Sándor. Mezőtúr, 1999. 195 p.
MFGA	Magyar festők és grafikusok adattára / Seregélyi György. Szeged, 1988. 729 p.
MFVB	Magyarok a futball-világbajnokságokon / Heteyi László. 2006. 195 p.
MIÉV'94	A magyar irodalom évkönyve 1994. Bp. 1995. 298 p.
MIÉV'95/96	A magyar irodalom évkönyve 1995-96. Bp. 1997. 359 p.
MIÉV'97	A magyar irodalom évkönyve 1997. Bp. 1998. 341 p.
MIÉV'98	A magyar irodalom évkönyve 1998. Bp. 1999. 400 p.
MIÉV'99	A magyar irodalom évkönyve 1999. Bp. 2000. 372 p.
MIÉV(2000)	A magyar irodalom évkönyve 2000. Bp. 2001. 356 p.
MIÉV(2001)	A magyar irodalom évkönyve 2001. Bp. 2001. 351 p.
MIL	Magyar irodalmi lexikon 1-3. köt. Bp. 1963-65. 1979 p.
MINDSZENT(2)	Mindszenthöz kötődő orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek életrajzai. 2. jav. kiad. Mindszent, 2001. 134 p.
MIRKAN(1900-2010)	Magyar irodalom Kanadában 1900-2010 / Miska János. Bp. 2012. 202 p.
MISKÉL	Miskolci életrajzi lexikon / Dobrossy István, Eszenyi Miklós, Zahuczky László. Miskolc, 2008. 304 p.
MKF(1903-2005)	Magyar képzőművészek Franciaországban, 1903-2005 / Cserba Júlia. Bp. 2006. 363 p.
MKK'90	Magyar ki kicsoda 1990. Bp. 1990. 667 p.
MKL	Magyar katolikus lexikon 1-15.köt. Bp. 1993-2010. 14442 p.
MKL(PÓT)	Magyar katolikus lexikon 16. köt. Pótkötet. Bp. 2013. 1027 p.
ML	Művészeti lexikon 1-4. köt. Bp. 1965-68. 3065 p.
MMSZOBR	Modern magyar szobrászat 1945-2010 / Wehner Tibor. Bp. 2010. 363 p.
MNAGYV	Magyarok a nagyvilágban. Bp. 2009. 414 p.
MOÉP	Modern építészeti lexikon. Bp. 1978. 365 p.
MOHÁCS(1997)	Ki kicsoda Mohácson? 1997. Pécs, 1997. 126 p.
MOL(2009)	Magyar olimpiai lexikon 1896-2008 / Rózsáligeti László. Bp. 2009. 434 p.
MOSÉL	Moson Megyei Életrajzi Lexikon. Mosonmagyaróvár, 2006. 265 p.
MPL(1)	Magyar politikai lexikon : magyar politikusok : 1914-1929. Bp. 1929. 511 p.
MPL(2)	Magyar politikai lexikon : magyar politikusok : 1929-1935. Bp. 1935. 175 p.
MRISORG	Magyarok és a Risorgimento. Bp. 1961. 207 p.
MSZÉA(2)	A XX. században és az ezredfordulón működött magyarországi szemorvosok életrajzi adattára. 2. bőv. kiad. / Györffy István, Salacz György Bp. 2004. 269 p.
MSZL	Magyar színházművészeti lexikon. Bp. 1994. 882 p.
MSZOCIR	Magyar szocialista irodalom. Első kiadások 1945-ig. Bp. 1975. 325 p.
MTAA 1980.	A Magyar Tudományos Akadémia almanachja 1980. Bp. 1980. 974 p.
MTAA 1985.	A Magyar Tudományos Akadémia almanachja 1985. Bp. 1986. 970 p.
MTAA 1991.	A Magyar Tudományos Akadémia almanachja 1991. Bp. 1992. 846 p.
MTAA 1997.	A Magyar Tudományos Akadémia almanachja 1997. Bp. 1997. 607 p.
MTAKK(2000)	Ki kicsoda 2000 : A Magyar Tudományos Akadémia kutatói. Bp. 2000. 226 p.

MTAKÖZT(1999)	Köztestületi tagok 1999. Bp. 2000. 582 p.
MTAKÜLSŐKÖZT	Az MTA külső köztestületi tagjai = http://mta.hu/kulso_koztestulet/ [Letöltve: 2011.05.31.]
MTAT	A Magyar Tudományos Akadémia tagjai : 1825-2002. 1-3. köt. Bp. 2003. 1536 p.
MTKK	Műszaki és természettudományi ki kicsoda. Bp. 1995. 393 p.
MTL	Magyar tudóslexikon A-tól ZS-ig. Bp. 1997. 1024 p.
MTVARC	Magyar Televízió Arcképcsarnoka = http://www.mtv.hu/arckepcsarnok/ [Letöltve: 2008.05.18.]
MÚZ	Magyar múzeumi arcképcsarnok. Bp. 2002. 984 p.
NAGYBÁNYA	Nagybánya. A festőtelep művészei / Murádin Jenő. 2. bőv. kiad. Bp.-Miskolc, 2001. 118 p.
NAGYBERKI	Nagyberki életrajzi lexikon / Frech József. Kaposvár, 2006. 110 p.
NAGYKAN(1995)	Ki kicsoda Nagykanizsán? Nagykanizsa, 1995. 221 p.
NAGYKAN(1999)	Ki kicsoda Nagykanizsán? 1999. Nagykanizsa, 1999. 210 p.
NÉPKÉPV(1848/49)	Az 1848-1849. évi első népképviselői országgyűlés történeti almanachja. Bp. 2002. 1368 p.
NEUR	A magyar neurológusok és neuropatológusok almanachja 1800-2000 / Leel-Össy Lóránt. Debrecen, 2001. 147 p.
NÉVTÁR	Magyar írók névtára / Moenich Károly, Vutkovich Sándor. Pozsony, 1876. 577 p.
NI	Mai magyar népi iparművészet. Bp. 1983. 269 p.
NKÖR	Nagykőrösi ki kicsoda. Nagykőrös, 1997. 207 p.
NL	Magyar néprajzi lexikon 1-5. köt. Bp. 1977-82. 3570 p.
NÓGRÁD(MMK)	Nógrád megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 12. Nógrád megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 609-619. p.
NÓGROLIMP	Nógrádi olimpikonok / Szabó János. Salgótarján, 2008. 38 p.
NŐTUD	Nők a magyar tudományban. Bp. 2010. 785 p.
NUMIZPANT	Magyar numizmatikusok panteonja / Soós Ferenc. Bp. 2010. 269 p.
NYDKK(2003)	Ki kicsoda a Nyugat-Dunántúlon? 2003. Nagykanizsa, 2004. 529 p.
NYUPAK	Nyugat-Pannon Kutatói Regiszter = http://www.bdmk.hu/kutatoj_register_nev.html [Letöltve: 2008.11.24.]
ODJ(1999)	Országos Doktori Jegyzék I. Bp. 1999. 389 p.
ODJ(2000)	Országos Doktori Jegyzék II. Bp. 2000. 255 p.
ODJ(2001)	Országos Doktori Jegyzék III. Bp. 2001. 267 p.
ODJ(2002)	Országos Doktori Jegyzék IV. Bp. 2002. 367 p.
OGYELN	A Magyar Országgyűlés elnökei, 1848-2002 / Jónás Károly, Villám Judit. Bp. 2002. 545 p.
OKT(2005)	Ki kicsoda a magyar oktatásban 2005. Bp. 2005. 369 p.
OKT(2007)	Ki kicsoda a magyar oktatásban. I-III. köt. Bp. 2007. 657 p.
OLIMP	Magyarok az olimpiai játékokon, 1896-2000. Bp. 2000. 414 p.
OLIMP(1896-2004)	Magyarok az olimpiai játékokon, 1896-2004. Bp. 2005. 458 p.
OLIMPKÉRD	Olimpiai kérdések / Kis János, Vásárhelyi Tamás. Nagykanizsa, 2003. 85 p.
ORJEL	Orosháza jelesei a XIX. század végéig. I. / Koszorús Oszkár. Orosháza, 1994. 399 p.
ORVÉL	Magyar orvoséletrajzi lexikon / Kapronczay Károly. Bp. 2004. 411 p.
PAKSÉL	Híres paksi elődeink / Kernné Magda Irén. Paks, 2009. 168 p.
PBKK	Ki kicsoda Pécsen és Baranyában 1997-ben? In: http://www.baranyanet.hu/kikicsoda/97/ [Letöltve: 2008. 02.22.]

PÉCSKK(2000)	Ki kicsoda Pécssett? 2000. Pécs, 2001. 210 p.
PÉCSLEX	Pécs Lexikon. 1-2. köt. Pécs, 2010. 1020 p.
PEDARC(2002)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2002. 200 p.
PEDARC(2003)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2003. 284 p.
PEDARC(2004)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2004. 262 p.
PEDARC(2005)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2005. 208 p.
PEDARC(2006)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2006. 191 p.
PEDARC(2007)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2007. 204 p.
PEDARC(2008)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2008. 275 p.
PEDARC(2009)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2009. 255 p.
PEDARC(2010)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2010. 306 p.
PEDARC(2011)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2011. 399 p.
PEDARC(2012)	Pedagógusok arcképcsarnoka. Debrecen, 2012. 367 p.
PEL	Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon / Zoványi Jenő. Bp. 1977. 712 p.
PÉPA(2)	Pécsi panteon. 2. bőv. kiad. / Szirtes Gábor. Pécs, 2005. 214 p.
PEST(MMK)	Pest megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 13. Pest megye kézikönyve. 2. köt. Hatvan, 1998. 293-322. p.
PH(5)	Prominent Hungarians. 5. ed. Bp. 1991. 504 p.
PH(6)	Prominent Hungarians. 6. ed. London, 2000. 586 p.
PIAR	A magyar piarista rendtartomány történeti névtára 1666-1997 / Léh István. Bp. 1998. 548 p.
PIT	Polgári iskolai író-tanárok élete és munkássága / Deák Gyula. Bp. 1942. 519 p.
PKK	Pedagógiai ki kicsoda. Bp. 1997. 300 p.
PL(1976-79)	Pedagógiai lexikon 1-4. köt. Bp. 1976-79. 2022 p.
PL(1997)	Pedagógiai lexikon 1-3. köt. Bp. 1997. 2025 p.
POLGMEST (1990-2002)	Polgármesterek Magyarországon 1990-2002 között. Bp. 2001. 571 p.
POP-ROCK	Képes pop-rock enciklopédia / Zoltán János. Bp. 1999. 318 p.
POSTA(1940)	A magyar posta monográfiája. 1. köt. Életrajzok. Bp. 1940. 229 p.
PPL	Pápai pedagógus lexikon. Pápa, 1997. 186 p.
PREMJÁSZ	A jászóvári premontrei kanonokrend jubileumi névtára történeti bevezetéssel 1802-1902. Bp. 1902. 353 p.
PROFARC	Professzori arcképcsarnok : Pécsi Tudományegyetem. Pécs, 2003. 240 p.
PÜSPÖKÖK	Püspökök könyve. Szeged, 2005. 656 p.
RAGADV	A haza bölcse, a bolond gróf és a többiek : ragadványnevek történelmünkben / Balázs Margit. Bp. 2001. 244 p.
RÁKSZAB	Ki kicsoda a Rákóczi-szabadságharcban? : Életrajzi adattár / Heckenast Gusztáv. Bp. 2005. 510 p.
RÁKSZEN	II. Rákóczi Ferenc szenátorai / Heckenast Gusztáv. In: Európa vonzásában. Bp. 1993. pp. 69-79.
RÁKTÁB	A Rákóczi-szabadságharc tábornokai / Heckenast Gusztáv. In: A tudomány szolgálatában. Bp. 1993. pp. 163-174.
RECSK(2)	Recsk 1950-1953 : Egy titkos kényszermunkatábor története / Böszörményi Géza. 2. bőv. kiad. Bp., 2006. 502 p.
RÉGÉSZKK	Ki kicsoda a magyar régészetben? = http://kikicsoda.regesztet.org.hu/hu/kereso [Letöltve: 2012. 04. 05.]

REP	Ki kicsoda a magyar repülésben? Bp. 1995. 283 p.
RÉVFÜL I.	Révfülöpi életrajzi lexikon. I. kötet / P. Miklós Tamás. Révfülöp, 2005. 67 p.
RF	Életrajzok. In: A rendszerváltás forгатókönyve. 8. köt. Portrék és életrajzok. Bp. 1999. 205-331. p.
RMGL	Régi magyar geográfusok lexikona / Csinády Gerő. Debrecen, 2011. 294 p.
RMGY	A római magyar gyóntatók / Monay Ferenc. Róma, 1956. 218 p.
RMIL	Romániai magyar irodalmi lexikon 1-5/1-2. köt. Bukarest, 1981-2010. 4223 p.
RMKK	Romániai magyar ki kicsoda 1997. Nagyvárad, 1997. 750 p.
RMOTA(1825-1848)	A reformkori magyar országgyűlések történeti almanachja (1825-1848) 1-2. köt. / Pálmány Béla. Bp. 2011. 2619 p.
ROZSNYÓ	Ki kicsoda Rozsnyón / Tökőly Gábor. Somorja, 1999. 447 p.
RÚL	Révai Új Lexikona 1-18. köt. Bp. 1997-2006. 16378 p.
RÚL KIEG	Révai Új Lexikona 19. kieg. köt. Szekszárd, 2008. 944 p.
SAK	A magyar sport aranykönyve / Havas László. 5. jav. bőv. kiad. Bp. 1982. 535 p.
SARKAD(2005)	Sarkadi ki kicsoda? 2. jav., bőv. kiad. Bp. 2005. 123 p.
SÁTLEX	Sátoraljaújhely lexikona. Sátoraljaújhely, 2001. 548 p.
SELMEC	Híres selmebányai tanárok / Csáky Károly. Dunaszerdahely, 2003. 218 p.
SIKLÓS	Siklósi arcképcsarnok / Perics Péter. Siklós, 2000. 115 p.
SIÓFOK(1996)	Siófoki ki kicsoda 1996-ban, a millecenáriumban. Bp. 1996. 132 p.
SKKK	Somogyi könyvtáros ki kicsoda / Varga István-Varga Róbert. Kaposvár, 2001. 103 p.
SL	Sportlexikon 1-2. köt. Bp. 1985-86. 1136 p.
SOL	A selmeci bányászati és erdészeti akadémia oktatóinak rövid életrajza és szakirodalmi munkássága, 1735-1918 / Zsámboki László. Miskolc, 1983. 370 p.
SOMALK(1998)	Somogyi kortárs képző- és iparművészek : 1998. Kaposvár, 1998. 186 p.
SOMÉL	Somogyi életrajzi kislexikon. 2. bőv. kiad. Kaposvár, 1981. 75 p.
SOMKÉPZ(1780-1945)	Képzőművészek Somogyban - Somogy képzőművészei 1780-1945 / Horváth János. Kaposvár, 1990. 88 p.
SOMOGY(MMK)	Somogy megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 16. Somogy megye kézikönyve. Hatvan, 1998. 887-914. p.
SOPRAR(2000)	Aranykönyv 2000. Sopron, 1999. 229 p.
SOPRAR(2002)	Aranykönyv 2002. Sopron, 2001. 259 p.
SOPROGY(1848-2004)	Országgyűlési választások és képviselők Sopronban 1848-2004 / Sarkady Sándor - Tóth Imre. Sopron, 2005. 158 p.
SVÁRKÉPZ	Sopron vármegye képzőművészete a XVIII-XX. században / Koloszar Ibolya. Keszthely, 2003. 105 p.
SZABALMAT	Alma Mater : A szabadkai főgimnázium tanárai / Hicsik Dóra. Szabadka, 2010. 128 p.
SZABIT	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye irodalmi topográfiája 1-2. köt. / Katona Béla. Nyíregyháza, 1994-1996. 500 p.
SZARVASARC	Arcképek Szarvas múltjából / Tóth Lajos. Szarvas, 1983. 105 p.

- SZARVKK(1990-2000) Ki kicsoda? : Szarvas, 1990-2000. Szarvas, 2000. 282 p.
 SZARVKK(2000-2010) Ki kicsoda? : Szarvas, 2000-2010. Szarvas, 2010. 379 p.
- Századosok az 1848/49. évi szabadságharcban. 1-2. köt. / Bona Gábor. Bp. 2008-2009. 623 + 613 p.
- SZÁZ(1848/49)
 SZB Ezer év száz bencése / Sólmos Szilveszter. Pannonhalma, 1997. 502 p.
 SZEA(1971) Szegedi egyetemi almanach 1921-1970. Szeged, 1971. 443 p.
 SZEA(1996) Szegedi egyetemi almanach 1921-1995. (József Attila Tudományegyetem). Szeged, 1996. 555 p.
 SZEA(1997) Szegedi egyetemi almanach 1921-1996. (Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem). Szeged, 1997. 493 p.
 SZEGED Szegedi ki kicsoda? 1998-99. Szeged, 1999. 253 p.
 SZEGSZÍN Százados színházkrónika : szegedi színházi és színészeti kataszter / Sándor János. Szeged, 1998. 358 p.
- SZÉKEMNT(1988) A székesfehérvári egyházmegye ünnepi névtára. Székesfehérvár, 1988. 221 p.
- SZÉKERD Székelyföldi erdészeti arcképcsarnok / Kádár Zsombor. Bp. 1999. 292 p.
- SZEKSZÁRD(2002) Ki kicsoda Szekszárdon? 2002. Nagykanizsa, 2002. 236 p.
- SZEMKL Magyar képzőművészek lexikona. 1. köt. / Szendrey János - Szentiványi Gyula. Bp. 1916. 616 p.
- SZENTARC I. Szentendrei arcképcsarnok I. Szentendre, 2000. 227 p.
 SZENTARC II. Szentendrei arcképcsarnok II. Szentendre, 2006. 184 p.
 SZENTES Szentesi ki kicsoda és városismertető 1996. Szentes, 1996. 340 p.
- SZFVÁR(2000) Ki kicsoda Székesfehérváron? 2000. Nagykanizsa, 2000. 264 p.
- SZFVÁRPÜSP A székesfehérvári püspökség adattára 1777-2010 / Forintos Attila. Bp. 2011. 195 p.
- SZÍNSZERD Közhasznú esmeretek tára : Színjátzó személyek Erdélyben (1919-1940) /Kötő József. Kolozsvár, 2009. 245 p.
- SZKL Színházi kislexikon. Bp. 1969. 535 p.
- SZL Magyar színművészeti lexikon. 1-4. köt. Bp. 1931. 1934 p.
- SZLOVKK(2001) Szlovákiai magyar ki kicsoda. Pozsony, 2001. 311 p.
- SZLOVKK(2005) Szlovákiai magyar ki kicsoda 2005. Losonc, 2005. CD-ROM
- SZLOVZEN A szlovákiai zenei élet magyar és magyar származású képviselői / Dobi Géza. Komárom, 2004. 135 p.
- SZMI I. Magyar írók élete és munkái 1. köt. / Szinnyei József. Bp. 1891. 1440 h.
 SZMI III. Magyar írók élete és munkái 3. köt. / Szinnyei József. Bp. 1894. 1582 h.
 SZMI IV. Magyar írók élete és munkái 4. köt. / Szinnyei József. Bp. 1896. 1492 h.
 SZMI VII. Magyar írók élete és munkái 7. köt. / Szinnyei József. Bp. 1900. 1440 h.
 SZMI VIII. Magyar írók élete és munkái 8. köt. / Szinnyei József. Bp. 1902. 1446 h.
 SZMI IX. Magyar írók élete és munkái 9. köt. / Szinnyei József. Bp. 1904. 1450 h.
 SZMI XIV. Magyar írók élete és munkái 14. köt. / Szinnyei József. Bp. 1914. 1958 h.
- SZOBR Magyar szobrászok adattára. Bp. 2000. 191 p.
- SZOMB Ki kicsoda Szombathelyen? Szombathely, 1998. 242 p.
- SZOTDÍJ SZOT-díjasok. Bp. 1981. 317 p.
- SZSZB(MMK) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei. 15. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye kézikönyve. Hatvan, 1998. 940-956. p.
- SZT(1956) A Széna tériek 1956 / Eörsi László. Bp. 2004. 369 p.
- SZTF Szegedi Tanárképző Főiskola 1873-1998. Történet. Almanach. Szeged, 1998. 577 p.

TÁBKAR(1945-1956)	Tábornoki kar 1945-1956 / Maruzs Roland. Szeged. 2011. 189 p.
TÁBLEL	A magyar hadsereg tábori lelkeszei 1848-49-ben / Zakar Péter. Bp. 1999. 191 p.
TAMÁSI	Tamási tabló : Életrajzok Tamásiból. Tamási, 2006. 157 p.
TÁNC	Magyar táncművészeti lexikon. Bp. 2008. 228 p.
TÁRS	A magyar társadalom lexikonja. Bp. 1930. 647 p.
TATKK(2003)	Ki kicsoda Tatabányán, Tatán, Oroszlányban? 2003. Nagykanizsa, 2003. 172 p.
TÉL	Tapolcai életrajzi lexikon. Tapolca, 2000. 269 p.
TÉL 2.	Tapolcai életrajzi lexikon 2. Tapolca, 2003. 167 p.
TÉL 3.	Tapolcai életrajzi lexikon 3. Tapolca, 2006. 198 p.
TENISZ	Magyar teniszlexikon / Árvay Sándor. Bp. 2009. 449 p.
TEOL	Teológusok lexikona / Görföl Tibor, Kánitz Mihály. Bp. 2002. 395 p.
TINNREF	Akik előttünk jártak. Miskolc, 2001. 255 p.
TMKK I.	Természettudományos és műszaki ki kicsoda? 1. köt. Bp. 1986. 505 p.
TMKK II.	Természettudományos és műszaki ki kicsoda? 2. köt. Bp. 1988. 400 p.
TOLCSVA	Híres tolcsvaiak / Pauleczki Ferenc. Tolcsva, 1994. 180 p.
TOLNA(MMK)	Tolna megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 16. Tolna megye kézikönyve. Hatvan, 1997. 577-604. p.
TOLNŐ	Tolna megyei nőlexikon / Tóttós Gábor. Szekszárd, 2002. 112 p.
TÖREMIGR	Török menedékjogot kapott magyar emigránsok rövid életrajzi összefoglalója / Hermann Róbert, Joó András, Mészáros Kálmán, Sebes István. Bp. 2010. 84 p.
TÖRTMUZ(2010)	Magyar történetész-muzeológus ki kicsoda 2010. Bp. - Szeged, 2010. 184 p.
TTSZ(2)	Tábornokok és törzstisztek a szabadságharcban / Bóna Gábor. 2. bőv. jav. kiad. Bp. 1987. 426 p.
TTSZ(3)	Tábornokok és törzstisztek az 1848/49. évi szabadságharcban / Bóna Gábor. 3. átdolg. jav. kiad. Bp. 2001. 1188 p.
TTT I.	Magyarok a természettudomány és a technika történetében. Bp. 1986. 415 p.
TTT II.	Magyarok a természettudomány és a technika történetében. Bp. 1989. 319 p.
TÚRKEVE	Túrkeve lexikona / Talpalló Piroska. Túrkeve, 2000. 259 p.
TÚRKKK	Túrkevei képes ki kicsoda / Talpalló Piroska. Túrkeve, 2007. 351 p.
TÚRKKK(2)	Túrkevei képes ki kicsoda 2. Túrkeve, 2010. 400 p.
ÚJFEHÉRTÓ	Jeles személyiségek Újfehértó múltjából / Buczkó József. Újfehértó, 2004. 122 p.
ÚJHELY	Neves újhelyiek / Hőgye István. Sátoraljaújhely, 1986. 160 p.
ÚJPEST	Újpest lexikon. Újpest, 2002. 623 p.
UKMSZL	Új kortárs magyar színészlexikon. Bp. 1999. 659 p.
UL	Magyar utazók lexikona / Balázs Dénes. Bp. 1993. 463 p.
UMÉL	Új magyar életrajzi lexikon. 1-6. köt. Bp. 2001-2007. 7757 p.
UMIL	Új magyar irodalmi lexikon 1-3. köt. Bp. 1994. 2332 p.
UMIL(2)	Új magyar irodalmi lexikon. 2. jav., bőv. kiad. 1-3. köt. Bp. 2000. 2513 p.
ÚMMNT	Új magyar művésznévtár. 1-2. köt. / Don Péter, Lovas Dániel, Pogány Gábor. Bp. 2006. 1125 p.
UNA I.	Új nagykőrösi athenas. 1. köt. Nagykőrös, 1994. 205 p.

UNIT	Unitárius kislexikon / Kelemen Miklós. Bp. 1999. 191 p.
ÚTTÉL	Úttörőmozgalmi életrajzi lexikon / Tóth József. Bp. 2005. 127 p.
VÁCKISÉL	Váci életrajzi kislexikon / Székelyhídi Ferenc. Vác, 2011. 143 p.
VADNAP	A vadászat napszámái / Zoltán János. Bp. 2001. 292 p.
VÁROSATYA(1931)	Amíg városatya lettem... : A főváros főtisztviselőinek és a törvényhatósági bizottság tagjainak önéletrajzgyűjteménye fényképekkel. Bp. 1931. 419 p.
VAS(MMK)	Vas megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 17. Vas megye kézikönyve 1. köt. Hatvan, 1999. 513-551. p.
VASEMNT(1991)	A szombathelyi egyházmegye névtára 1991. Szombathely, 1991. 223 p.
VASOL	Vasi olimpikek. Szombathely, 2001. 175 p.
VECSÉS	Vecsési életrajzi lexikon és eseménynaptár 1786-1995 / Somogyi Lajos. Vecsés, 1995. 168 p.
VEMÉL	Veszprém megyei életrajzi lexikon. Veszprém, 1998. 569 p.
VEMKÉL	Veszprém megyei kortárs életrajzi lexikon. 1-2. köt. Veszprém, 2001. 1114 p.
VENDÉGLÁTÁS(2010)	Ki kicsoda a magyar vendéglátásban 2010. Bp. 2010. 189 p.
VÉRTANÚK (1848-1854)	Vértanúk könyve. A magyar forradalom és szabadságharc mártírjai, 1848-1854. Bp. 2007. 352 p.
VESZPORV	Veszprémi főorvosok / Hógya György. Veszprém, 1999. 200 p.
VESZPRÉM(MMK)	Veszprém megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 18. Veszprém megye kézikönyve 1. köt. Hatvan, 1998. 215-242. p.
VETN	A veszprémi egyházmegye történeti névtára (1630-1950) / Pfeiffer János. München, 1987. 1119 p.
VHHKA	Hittel és tettel : Vasi honismereti, helytörténeti kutatók adattára. Szombathely, 2010. 72 p.
VIGAZ	A Világ Igazai Magyarországon a második világháború alatt. Bp. - Jeruzsálem, 2009. 523 p.
VILAPP	Világostól Appomatoxig : Magyarok az amerikai polgárháborúban / Vida István Kornél. Bp. 2011. 364 p.
VITÉZALBUM	Vitézek albuma. Bp. 1939. 616 p.
VITÉZSÉGÉRT(2)	"Vitézségért" : a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremmel kitüntetettek a második világháborúban / Illésfalvi Péter, Kovács Vilmos, Maruzs Roland. 2. átdolg., bőv. kiad. Szeged, 2011. 184 p.
VMIK	Kislexikon. (Váci Mihály Irodalmi Kör). Tokaj, 2003. 367 p.
VMKK(2010)	Vajdasági magyar ki kicsoda 2010. / Hódi Sándor, Hódi Éva. Ada, 2010. 488 p.
VMKL	Ki kicsoda 2004 : Vajdasági magyar közéleti lexikon / Hódi Éva, Hódi Sándor. Bp. 2004. 405 p.
VMSZL	Veszprém Megyei Színházművészeti Lexikon / Veszprém, 2008. 230 p.
VSZL	A világ szobrászainak lexikona / Fábián Sándor. Bp. 2008. 892 p.
WERISTWER	Wer ist wer? : Erstes ungarndeutsches Biographielexikon / Anton Treszl. Grünstadt, 1993. 206 p.
WIW(2003)	Who is who Magyarországon : Életrajzi enciklopédia. Zug, 2003. 1344 p.
WIW(2004)	Who is who Magyarországon : Életrajzi enciklopédia. Zug, 2004. 1655 p.

WIW(2005)	Who is who Magyarországon : Életrajzi enciklopédia. Zug, 2005. 2137 p.
YMD(1953-1994)	Évek, művek, alkotók. Ybl Miklós-díjasok és műveik 1953-1994. Bp. 1995. 476 p.
YMD(1995-2003)	Évek, művek, alkotók. Ybl Miklós-díjasok és műveik 1995-2003. Bp. 2004. 61 p.
ZALA(MMK)	Zala megye közéleti személyiségei. In: Magyarország megyei kézikönyvei 19. Zala megye kézikönyve 1. köt. Hatvan, 1998. 417-438. p.
ZALAERD(1945-2010)	Erdészéletrajzok : Erdőmérnökök a Zalaerdőnél, jogelődeinél és a zalai erdészeti igazgatásban 1945-2010. Nagykanizsa, 2011. 205 p.
ZEGKK(1995)	Ki kicsoda Zalaegerszegen? 1995. Zalaegerszeg, 1995. 240 p.
ZEGKK(1999)	Ki kicsoda Zalaegerszegen? 1999. Nagykanizsa, 1999. 203 p.
ZÉL(1)	Zalai életrajzi kislexikon. Zalaegerszeg, 1994. 220 p.
ZÉL(2)	Zalai életrajzi kislexikon. 2. jav., bőv. kiad. Zalaegerszeg, 1997. 213 p.
ZÉL(3)	Zalai életrajzi kislexikon. 3. jav., bőv. kiad. Zalaegerszeg, 2005. 287 p.
ZKK(2000)	Ki kicsoda Zala megyében? 2000. Nagykanizsa, 2000. 774 p.
ZKK(2005)	Ki kicsoda Zala megyében? 2005. Nagykanizsa, 2006. 473 p.
ZSL	Zsidó lexikon. Bp. 1929. 1087 p.
ZSMORV	Zsidó származású magyar orvosok / Alexander Emed. Bp. 2011. 537 p.
ZSOL	Jeles magyar zsidó orvosok lexikona / Gergely András. Bp. 2001. 116 p.